

Handelingen

9-10-11-12
-13-14-15-16-17

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983-1984

Vergaderingen van februari 1984

MOTORCROSSVERGUNNINGEN TE LILLE

NEDERLANDS TAALGEBRUIK BEDRIJFSWERELD TE BRUSSEL

SAMENWERKINGSVERBAND INZAKE DIJKHERSTELLINGEN

AANPASSING BEGROTING 1983

MIDDELENBEGROTING 1984

UITGAVENBEGROTING 1984

GEVOLGEN TV-RECLAME VOOR GESCHREVEN PERS

FINANCIËLE TOESTAND NEDERLANDSTALIG SOCIAAL-CULTUREEL
VORMINGSWERK

ADVIES EXECUTIEVE SALDI EN LASTEN VAN HET VERLEDEN

BELANGENCONFLICT TAALGEBRUIK OPENBAAR AMBT

MOTIE BETREFFENDE KB 16 DECEMBER 1971

BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9

6 februari 1984

Berichten van verhindering, blz. 259

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 259

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 259

Verslagen

Indiening, blz. 259

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 259

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 260

Motie van Orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 260

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, G. Verhaegen, L. De Grève

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag aan de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de betwisting omtrent vergunningen voor motorcrossoefenritten en -wedstrijden te Lille, blz. 260

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over mogelijke **overheidsinitiatieven** ter bevordering van een keurig Nederlands taalgebruik in de bedrijfswereld te Brussel, blz. 261

Vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de samenwerking tussen de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen en de Dienst voor kolenafoerkanalen inzake herstelling van sommige dijken, blz. 262

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, blz. 263
Sprekers : de heren H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en

begroting ; C. De Clercq, verslaggever ; F. Vermeiren, verslaggever ; G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, mevrouw L. Detiège, de heren R. Maes, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Economie en werkgelegenheid, blz. 295
Sprekers : de heren E. Bockstal, verslaggever ; O. Van Ooteghem, L. Dhoo-re, A. Denys, W. Desayere, N. De Batselier, P. Deprez, F. Debussère, H. Van Rompaye, A. De Beul, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van economie en werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 324

Nr. 10

7 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 325

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 325
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever ; J. Desseyn, E. Vankeirsbilck, G. Temmerman, F. Vermeiren, C. Marchand, L. Dhoo-re, J. De Seranno, J. Verniers, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden

Regeling van de werkzaamheden, blz. 345

Nr. 11

7 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 347

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid, blz. 347
Sprekers : mevrouw C. Smitf, verslaggever ; de heren G. Anthuenis, H. Van Wambeke, W. Peeters

Voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewycq en N. De Batselier betreffende het advies van de Vlaamse Executieve van 23 januari 1984 inzake het wetsontwerp betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de Gemeenschappen en de Gewesten en de nationale economische sectoren - 236 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 355
Sprekers : J. Van Elewycq, L. De Grève, P. Van Grembergen, G. Verhaegen

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewycq betreffende een belangenconflict - 237 (1983-1984) - Nr. 1

Indiening, blz. 357
Spreker : de heer P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4 - 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)
Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 358
Sprekers : de heren A. Diegenant, E.

De Groot, L. Hancké

Motie voorgesteld door de heren P. Van Grembergen en J. Van Elewyck betreffende een belangenconflict
- 237 (1983-1984) - Nrs. 1

Bespreking, blz. 362

Sprekers : de heren A. De Beul, L. Van den Bossche, F. Baert, G. Verhaegen, L. De Grève

Hoofdelijke stemming blz. 366

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid (Voortzetting), blz. 368

Sprekers : de heren D. Vervaeke, J. Valkeniers, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid ; W. Peeters, E. De Groot, mevrouw C. Smitt

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 375

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever ; de heren J. Leclercq, J. De Seranno, mevrouw M. Smet, de heren F. Verberckmoes, J. De Mol, F. Geyselings, L. Vanvelthoven, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren F. Debussère, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 404

Nr. 12 8 februari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 405

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 405

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 405

Sprekers : de heren C. Marchand, verslaggever ; J. Bosmans, L. Vanvelthoven

Motie van Orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 410
Sprekers : de heer J. Ramaekers

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en waterbeleid (Voortzetting), blz. 411

Sprekers : de heren M. Capoen, mevrouw J. De Loore-Raeymakers, de heren P. Matthys, D. Vervaeke, J. Sleenckx, F. Geyselings, C. Marchand, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 13 8 februari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Ingekomen stukken, blz. 431

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 431

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever ; A. Laridon, C. Moors, R. Windéls, M. Heugebaert, F. Geyselings, L. Van den Brande, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs ;

Huisvesting, blz. 447

Sprekers : de heren J. Ansoms, H. De Loor, O. Meytjens, A. Coppeters, W. Taelman, J. De Seranno, M. Olivier, J. De Mol, Theo Kelchtermans, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van de TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandsstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking, blz. 475

Sprekers : de heren E. Beysen, P. Peeters, mevrouw L. Detiège, de heren J. Caudron, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeen-

schapsminister van cultuur, M. Olivier, W. Seeuws, H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 491

Nr. 14 **9 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 493

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 493

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtszekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 493

Sprekers : de heren E. Beysen, verslaggever ; I. Van Belle, A. De Beul, P. Breyne, L. Van den Bossche, G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. Diegenant, M. Decoster, R. Declercq, K. Dillen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 514

Nr. 15 **9 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 517

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijks-subsidieregeling voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 517

Sprekers : de heren O. Meyntjens, C. De Clercq, E. Desutter, P. Van Grembergen, D. Vervaet, E. Beysen, J. Van Elewyck, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, mevrouw L. Detiège, de heer L. Vandenbossche, H. Weckx

Buitenlands beleid, blz. 551

Sprekers : de heer C. De Cooman, verslaggever, mevrouw L. Detiège, de heren H. Weckx, E. Beysen, P. Van Grembergen, K. Dillen, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren H. de Bruyne, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 568

Samenstelling van commissies

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 568

Regeling van de werkzaamheden, blz. 568

Nr. 16 **10 februari 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 569

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 6 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 8 (1983-1984) — Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
— 7 (1983-1984) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 569

Sprekers : mevrouw W. Demeester-De Meyer, verslaggever, de heren M. Vandenhove, L. Dhoore, J. Somers, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Hancké, A. Diegenant, W. Seeuws, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 592

Nr. 17 **10 februari 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 593

Advies van het Overlegcomité regering-Executieven

Indiening en verwijzing, blz. 593

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
— 10 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 593

Spreker : de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Motie betreffende een belangenconflict
Indiening en bespreking, blz. 595

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
Artikelsgewijze bespreking, blz. 596

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 597
Sprekers : de heren J. Van Elewyck, F. Baert, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschaps**minister van cultuur, P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 606
Sprekers : de heren J. Van Elewyck, P. Van Grembergen

Hoofdelijke stemming, blz. 608

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Hoofdelijke stemming, blz. 610

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 - 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

Aangehouden stemmings, blz. 6 12
Sprekers : de heren G. Verhaegen, A. Bourgeois, J. Somers, H. Schiltz, **Gemeenschaps**minister van financiën en begroting, R. De Wulf, **Gemeenschaps**minister van **gezondheids**beleid

Motie van orde

Beroep op het reglement, blz. 618

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer O. Van Ooteghem tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijzi-

ging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar

Hoofdelijke stemming, blz. 618
Sprekers : de heren O. Van Ooteghem, V. Ancaux, A. De Winter

Motie voorgesteld betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française op 9 februari 1984 ingediend voorstel van decreet „**assurant** la protection de l'usage de la langue française pour les mandataires publics d'expression française”. CCF-stuk 136 (1983-1984) - N° 1

Hoofdelijke stemming, blz. 619
Spreker : de heer O. Van Ooteghem

Regeling van de werkzaamheden, blz. 620

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 62 1

15e vergadering

Donderdag 9 februari 1984
Middagvergadering

VOORZITTER : mevrouw G. Devos,
Eerste Ondervoorzitter

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, A. Bogaerts, J. Gabriels, R. Hostekint, R. Peeters, M. Van Herreweghe, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

W. Kuijpers ; buitenslands.

E. Vandersmissen ; ambtsverplichtingen.

W. Van Renterghem ; familieverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983

– 10 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

– 6 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2
– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

– 8 (1983-1984) – Nrs. 1 (+ Errata en Bijlagen 1 tot VI) tot 4

– 7 (1983-1984) – Nr. 1 (Algemene toelichting)

CULTURELE AANGELEGENHEDEN EN PEDAGOGISCHE EN DIDACTISCHE VORMING

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de gevolgen van de invoering van TV-reclame voor de geschreven pers

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de rechtsonzekerheid en de benarde financiële toestand voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen wegens het niet-toepassen van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rij kssubsidiëring voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij behandelen verder de eerste materie waarvoor Minister Poma bevoegd is, met name culturele

aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.

De heer O. Meyntjens heeft het woord.

De heer O. Meyntjens (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik had graag even ingegaan op de middenstandsopleiding.

Met voldoening stellen wij vast dat in het ontwerp van decreet houdende de begroting voor het jaar 1984, onder sectie 37, hoofdstuk 4, voor de vorming van de middenstand 789,3 miljoen frank is uitgetrokken.

Dit is een merkelijke verhoging tegenover vorig jaar, wat ons ten zeerste verheugt.

Anderzijds stellen we vast dat wat de kapitaaluitgaven betreft, de toelagen aan de plaatselijke vormingscentra verminderd werden van 87,1 naar 38 miljoen frank. Deze vermindering is niet zo verheugend voor onze vormingscentra.

Wij begrijpen best, mijnheer de Minister, dat u met uw budget moet rijden en omzien, maar een sector zoals die van de middenstandsopleiding moet men speciaal in ere houden. De KMO's worden herhaaldelijk geciteerd als ruggegraat van de economie.

Het zijn inderdaad de kleine en middelgrote ondernemingen die het best aan deze crisistijd weerstaan, maar dat vraagt dan ook de nodige inspanningen en, vooral, de nodige steun van wege de overheid.

Onze middenstanders zijn niet zozeer

Meyntjens

uit op financiële steun maar vragen hoofdzakelijk meer begrip voor hun noden en verzuchtingen.

De vroegere generatie zelfstandigen bouwden hun zaken uit met hun beroepskennis.

Voor de huidige generatie volstaat dit vandaag niet meer. Buiten de echte beroepsopleiding, moet zij nog vertrouwd geraken met de ingewikkelde administratie en moderne apparatuur. Bovendien moet zij kennis opdoen van alle mogelijke en onmogelijke reglementeringen, wetten, subsidieregelingen, enzovoort.

Precies daarom, mijnheer de Minister, moet er zeer veel aandacht gaan naar de middenstandsopleiding om jonge mensen klaar te stomen voor het zware beroep van zelfstandigen.

Wanneer men zijn oor te luisteren legt bij de vormingscentra en middenstandsopleiding, blijkt dat deze mensen vol goede wil zijn maar al te beperkt zijn in hun middelen. Allerlei initiatieven blijven, bij gebrek aan personeel en geld, onuitvoerbaar.

Precies daarom, mijnheer de Minister, zou ik een lans willen breken om hen hierin te helpen. Geld kan er niet meer bij, dat weten wij. Het moet echter, volgens mij, wel tot de mogelijkheden behoren om deze centra te laten gebruik maken van, hetzij BTK-projecten, hetzij Derde Arbeidscircuit-projecten. Het zou toch niet mogen zijn dat gelijk welke VZW beroep kan doen op deze tewerkstellingsmogelijkheden en dat instellingen, zoals de middenstandsopleiding, bij gebrek aan personeel beperkt worden in hun werking.

Vandaar mijn vraag, mijnheer de Minister. Kan u de mogelijkheid onderzoeken en bespreken met de betrokken Ministers om de centra voor Middenstandsopleiding eveneens open te stellen voor BTK- en DAC-projecten. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer De Clercq heeft het woord.

De heer C. De Clercq (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de

Minister, geachte collega's, mijn uitzetting op de sectie 52, met name de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens. In het verslag van de heer Beysen op bladzijde 95 lees ik onder meer de volgende verklaring van de Minister : „De Gemeenschapsminister wil zijn inspanningen verder zetten op het gebied van topsporters en de sport in de bedrijven. De topsport heeft immers een stimulerend effect op de sport voor de grote massa en de Gemeenschapsminister heeft derhalve inspanningen gedaan opdat voor topsporters de trainingsmogelijkheden zouden worden vergemakkelijkt.” Dat is inderdaad juist en dat is correct.

Wij stellen ons echter de vraag of het beperkt houden tot de topsport, hetgeen „elite-sport” betekent en die normaal gezien via het Olympisch Comité loopt en de bedrijfssporten waarvoor een VZW bestaat, ons wel bekend ; geen te beperkte visie is op datgene wat men het sportbeleid in Vlaanderen noemt.

Er dient onder meer ook aandacht te worden besteed aan de verhouding tussen de sportbeoefenaar en de sportorganisator.

Een ander erg belangrijk probleem, dat daarenboven de jongste dagen vaak in de kranten heeft gestaan - ik kom daar straks nog op terug - is het feit dat er toch bepaalde schandalen aanwezig zijn. Ik meen dat de overheid ter zake de nodige aandacht en zorg moet opbrengen en initiatieven nemen.

In de vergadering van 18 februari 1975 behandelde de toenmalige Cultuurraad Cultuurgemeenschap het voorstel van decreet houdende vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Bij die gelegenheid en in het kader van de algemene bespreking heb ik onder meer het volgende gezegd. „Deze sportondernemingen of -verenigingen treden dus buiten de aanvankelijke opvattingen over de zuivere sport. Ze zijn volledig werkzaam op het terrein van de commercie, de uitbetalingen enzovoort. Het ligt dan ook voor de hand dat dergelijke evolutie wantoestanden, vragen, problemen, misbruiken doet ontstaan waarvan de niet-beschermde

sportbeoefenaar het slachtoffer is of wordt.

De essentie van ons initiatief bestaat er dan ook in aan deze menselijke en sociale problemen een oplossing te geven door de sportbeoefenaars een minimum aan bescherming, zekerheid, veiligheid en vrijheid te waarborgen.”

Wij hebben er toen op gewezen dat het vraagstuk van de sportbeoefenaar eigenlijk als volgt kan worden samengevat :

Ten eerste, het probleem van de levenslange binding. Zoals u weet zijn in verschillende statuten van bonden bepalingen vervat die inderdaad een levenslange binding realiseren.

Daartegenover wensen wij te stellen dat de levenslange binding moet beëindigd worden en vervangen door de vrijheid van vereniging, respect voor de ouderlijke macht en ook het volwaardige lidmaatschap van de desbetreffende sportvereniging.

Ten tweede, het probleem van de verzekeringen. Het bleek dat de vergoeding ofwel te laag was, ofwel bepaalde risico's uitgesloten waren.

Ten derde, het probleem van de rechtsbedeling. Voor wie de sport als een vrijetijdsbesteding beschouwt, moet inderdaad de mogelijkheid bestaan van een normale rechtsbedeling te kunnen ervaren op het gegeven moment.

Dit voorstel van decreet heeft inderdaad geleid tot de goedkeuring van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Het gaat om het decreet van 25 januari 1975, dat in de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuur gemeenschap werd goedgekeurd met 140 ja-stemmen bij 2 othoudingen.

Samengevat komt het decreet hierop neer : het is van toepassing en op de niet-betaalde sportbeoefenaar en op de club, de vereniging, de bond of de federatie.

Wat wordt er verstaan onder niet-betaalde sportbeoefenaar ? De persoon die zich voorbereidt op, of deelneemt aan een sport-competitie of-exhibitie en daarvoor geen loon ontvangt zoals

De Clercq

bedoeld in de wet van 12 april 1965 inzake de bescherming van het loon van de werknemers.

De niet-betaalde sportbeoefenaar, de clubs, de bonden en de federaties hebben het recht de overeenkomst te beëindigen, mits inachtneming van de perioden die per sporttak werden vastgelegd.

Bij het Ministerie van Nederlandse Cultuur wordt een verzoeningcommissie opgericht met als doel de partijen te verzoenen vóór enig rechtsmiddel wordt aangewend.

De aansluiting van de minderjarige sportbeoefenaar -jonger dan 18 jaar - moet medeondertekend worden door de ouders of de wettelijke vertegenwoordiger.

Elk concurrentiebeding is nietig.

Nietig is ook elke overeenkomst en elke bepaling in de statuten of het huiselijk reglement waarbij wordt voorgeschreven dat het lid zich het recht ontzegt zich tot de rechtbank te wenden.

Elke bepaling die in strijd is met de wet op Rechten van de Mens van 13 mei 1955, is eveneens nietig.

Bij koninklijk besluit treedt dit decreet in voege. Het is van toepassing sinds 1 januari 1978.

De wet op de arbeidsovereenkomst van betaalde sportbeoefenaars verscheen immers in het Belgisch Staatsblad van 9 maart 1978.

Dit decreet wordt gerespecteerd en toegepast door alle sportbonden en -federaties, met uitzondering van de basketbalbond en de Koninklijke Belgische Voetbalbond. Aanvankelijk waren er ook problemen met de volleybalbond. Met verstandige mensen kan men problemen uitpraten, wat dan ook gebeurde. Er blijft dus nu nog enkel verzet tegen het decreet van de basketbalbond en de Koninklijke Belgische Voetbalbond, twee bonden die veel geld verhandelen via het systeem van de transfert.

In het decreet van 25 februari 1975 werden opzettelijk geen sancties

voorzien tegen de sportbonden die het decreet niet toepassen. De Commissie van de toenmalige Cultuurraad was de mening toegedaan dat de verantwoordelijk ken van de nationale sportbonden en -federaties voldoende inzicht in de problematiek zouden hebben en voldoende eerbied zouden kunnen opbrengen voor het decreet. Met andere woorden : dat ze zich sportief zouden opstellen. Dit is helaas niet het geval. In die richting dient dus nog een initiatief te worden genomen.

Op een parlementaire vraag met betrekking tot de toepassing van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar heeft Gemeenschapsminister Poma geantwoord dat het decreet reeds vijf jaar van toepassing is voor alle Vlaamse onbetaalde sportbeoefenaars, ongeacht het type van sportbond - unitair of gesplitst - waarbij zij aangesloten zijn. Uit de evaluatie is gebleken dat het decreet aan herziening toe is. De studie over de modaliteiten van deze herziening is nog bezig.

Herziening in welke richting, in de richting van hen die het decreet nodig hebben voor hun bescherming of in de richting van hen die het decreet bestrijden en niet toepassen? Volgens ons kan het decreet alleen worden herzien in het voordeel van de tienduizend niet-betaalde sportbeoefenaars, die de bescherming van het decreet nodig hebben.

In dit verband verwijs ik naar de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve van 21 januari 1982 waarin gezegd wordt : „Wijziging van de huidige decretale regeling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar zal aan de Vlaamse Raad worden voorgesteld.” Wij kunnen in de idee van een herziening inkomen. Samen met enkele collega's hebben wij dan ook in april 1982, dus kort na de verklaring van de Executieve, een initiatief genomen tot herziening van het decreet en hebben bij die gelegenheid onderstreept dat ook een oplossing moet worden gevonden voor die categorieën die zich bevinden tussen enerzijds dit decreet van 25 februari 1975 en anderzijds de sportbeoefenaars die worden beoogd door de wet

van 24 februari 1978 met betrekking tot de arbeidsovereenkomst van de betaalde sportbeoefenaar.

Dit probleem was ons niet onbekend maar indertijd konden wij geen bepalingen toevoegen omdat de wetgeving van 24 februari 1978 nog niet van toepassing was. Inmiddels is dit wel gebeurd want van 1 januari 1984 af is deze wet van toepassing op de motocrossrijders en de wielrenners en van 1 juni aanstaande af op alle andere betaalde sportbeoefenaars.

Op basis van het initiatief dat wij hebben genomen zouden wij komen tot vier categorieën van sportbeoefenaars de zuivere sportbeoefenaar die alleen aan sport doet omwille van het genot te bewegen en omwille spel . . .

Minister K. Poma : De echte liefhebber dus.

De heer C. De Clercq : De echte liefhebber, zoals u en ik.

Als tweede categorie, de amateur die voor zijn prestatie een bedrag ontvangt dat kleiner is dan een „bepaald bedrag”. Als derde categorie, de semi-amateur die voor zijn prestatie een bedrag ontvangt groter dan het „bepaalde” en maximum 3 1.425 frank per maand en ten slotte de categorie van de betaalde sportbeoefenaar, die onder de toepassing valt van de wet van 24 februari 1978, met andere woorden de sportbeoefenaar die maandelijks een bedrag ontvangt van ten minste 3 1.426 frank. Dit laatste is echter nationale materie namelijk : arbeidsovereenkomst.

Wij zijn geroepen om het antwoord te vinden voor de eerste drie categorieën die in de praktijk zijn ontstaan ingevolge de afkondiging van het decreet op de niet-betaalde sportbeoefenaar en van de wet van 1978 met betrekking tot de arbeidsovereenkomst voor de betaalde sportbeoefenaar. Wij geven ons rekenschap van het probleem van de band die bestaat tussen de sportbeoefenaar en de sportorganisator. Wij hebben erop gewezen dat deze overeenkomst moet kunnen worden beëindigd mits bepaalde voorwaarden waarop ik nu niet inga. De niet-betaalde sportbeoefenaar moet ook de kans krijgen zich tot een recht-

De Clercq

bank te wenden en de rechtsbedeling moet worden gewaarborgd, rechtsbedeling die aan de vier voorwaarden voldoet die zijn opgenomen in de wet van 13 mei 1955, op de rechten van de mens. Ik wil deze even vermelden omdat daaromtrent toch dikwijls problemen ontstaan.

De tekst luidt als volgt : „De sportorganisator is gehouden de rechten van de verdediging in acht te nemen, en in het bijzonder het recht van de sportbeoefenaar om : 1. onverwijld, in een taal welke hij verstaat en in bijzonderheden op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte bezwaren... „Dat dit gebeurt in een taal die de sportbeoefenaar verstaat, is in bepaalde bonden in ons land nog altijd niet zo vanzelfsprekend. Ik citeer verder de wet : ” 2. het dossier dat aan de beoordelende instantie voorgelegd wordt in te zien en daarbij te beschikken over voldoende tijd en faciliteiten om zijn verdediging voor te bereiden ; 3. zichzelf, op zijn aanvraag in het openbaar, te verdedigen of bijstand te hebben van een raadsman naar zijn keuze ; 4. getuigen op te roepen en te getuigen ten laste zowel als ter ontlasting te ondervragen of te doen ondervragen in dezelfde voorwaarden als zijn partij.”

Dit zijn enkele punten die wij wens-ten te onderstrepen en die naar ons oordeel inderdaad aan herziening toe zijn.

Het toeval wil dat deze bespreking plaats heeft op het ogenblik dat in het voetbal schandalen aan het licht zijn gekomen. De rechterlijke macht moet daar'haar verantwoordelijkheid opnemen.

Deze schandalen bij transfers zijn maar mogelijk omdat ondermeer de Koninklijke Belgische Voetbalbond dit transfersysteem in stand houdt. De voorzitter van de KBVB, de heer Louis Wouters, heeft mooi te zeggen :

- dat een einde moet worden gemaakt aan dit werk dat zich in halve duisternis voordoet ;
- dat andere (niet eerlijke lieden) veel moeilijkheden scheppen en de prijzen van de transfers doen stijgen ;

- dat het vertrouwen van de spelers wordt misbruikt ;

- dat de speler afhangt van de manager en zich niet kan verdedigen ;

- dat exorbitante contracten worden getekend die dikwijls langer dan vijf jaar lopen, enzovoort.

Twee punten vallen hier vooral op. Vooreerst dat er telkens sprake is van misbruik van vertrouwen, van het niet-verdedigen en van contracten. Dit zijn essentiële taken waar de overheid moet ingrijpen. Derhalve moet bij de herziening van het decreet, die u heeft aangekondigd, aandacht worden besteed aan de vereisten waaraan een decreet en ook een wet moeten voldoen. Zij moeten namelijk bestrijden, beschermen en een dienst betekenen voor de betrokkenen.

In tweede instantie moeten wij opmerken dat al deze schandalen en de exploitatie van mensen slechts mogelijk zijn omdat een bepaald systeem wordt in stand gehouden. De voorzitter van de voetbalbond maar ook de anderen die daarbij betrokken zijn moeten eerst op eigen borst kloppen alvorens derden verwijten te maken.

Mijn conclusie is dan ook, mijnheer de Minister, dat ten spoedigste - ik zou zeggen hoogdringend en dit overeenkomstig de beleidsverklaring van 21 januari 1982 van de Vlaamse Executieve het decreet zou worden herzien, maar ook omwille van het feit dat bepaalde toestanden in sportmiddens blijven bestaan die gewoonweg in strijd zijn met de elementaire beginselen van sociale rechtvaardigheid en van rechtsbedeling.

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal hier vandaag handelen over het toerisme. Eerst en vooral, mijnheer de Minister, wil ik u danken en zelfs gelukwensen voor wat u en al uw medewerkers voor deze sector hebben gedaan. Wij stellen trouwens vast dat niet alleen resultaten werden bereikt in 1983, maar dat voor 1984 de lopende uitgaven met 16 procent zullen stijgen. Meer bepaald - en dit is een nagel waar wij

reeds jaren op kloppen - werden de budgetten voor promotie en publiciteit met 26 miljoen frank verhoogd.

Ik moet wel zeggen dat daartegenover de kapitaaluitgaven met 28 procent dalen, wat toch niet weinig is. Dit valt meer bepaald te noteren voor de hotelpremies. Ik vraag mij echt af hoe u de hotelpremies in 1984 zal kunnen honoreren, maar dat zal in de loop van jaar wel blijken.

Het is trouwens goed dat het toerisme onder het Ministerie van cultuur ressorteert en samen met cultuur behandeld wordt. Er is zeker en vast een binding tussen deze twee materies, eveneens met de sport en vrijetijdsbesteding. Het toerisme moet echter meer commercieel benaderd worden.

Ik zal de cijfers niet hernemen, die collega Olivier gisteravond heeft geciteerd. Wel wil ik nogmaals benadrukken hoe belangrijk het toerisme is voor onze handelsbalans, voor de tewerkstelling en voor de ontwikkeling van de mens.

Het ware echter wel wenselijk, mijnheer de Minister, jaarlijks een beleidsnota voor toerisme voor te leggen, zeker nu wij in het vage leven en niet goed weten wie wát doet in dit land.

Sedert jaren spreekt men van Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme. Dat organisme zou eerst een parastatale A worden. Daarna werd beslist er een parastatale B van te maken. Hoe men dat zal doen is voor mij niet erg duidelijk. Er zou een raad van beheer komen die aan het Cultuurpact moet voldoen. Men zal bij voorbeeld aan de vertegenwoordigers van de hotelsector vragen of zij al of niet tot een of andere politieke of ideologische schikking behoren. Ik denk dat wij in dit verband nog veel plezier zullen beleven.

Wat er ook van zij, mijnheer de Minister, voor mij telt slechts één zaak, met name dat wij zo vlug mogelijk kunnen starten met een Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme.

Persoonlijk denk ik dat de beslissing van de Executieve om eerst een parastatale A en daarna een parastatale B te vormen uiteindelijk een soort vertragsmanoeuvre zou kunnen zijn. Ik

Desutter

zou er willen op aandringen dat, zodra u kennis heeft van het advies van de Raad van State, zo vlug mogelijk werk gemaakt wordt van de oprichting van ons Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme.

Ik heb reeds gezegd dat het ons niet zo duidelijk is wie wát doet in dit land. Hoewel u onlangs in Veurne, in december jongstleden, nog plechtig verkondigd hebt dat het toerisme geen nationale materie is en de Vlaamse regering benadrukt heeft dat het nationaal Commissariaat-generaal voor Toerisme moet opgedoekt worden, hebben wij vernomen dat Minister De Croo er aan houdt een nationale cel te behouden met 30 personeelsleden. De kostprijs hiervan voor de Belgische gemeenschap zou 38 miljoen frank bedragen, waarvan 28 miljoen frank voor personeelskosten. Dat personeel zou instaan voor de coördinatie van de buiten landse burelen, voor de vestigingsvoorwaarden en voor de vestigingen in het buitenland.

In een interview voor een tijdschrift werd door de heer Smeesters gezegd dat hij drie projecten wil lanceren, men name Brussel in het buitenland verkopen als congresstad en de coördinatie tussen de buitenlandse kantoren, en België voor een bepaald toerisme aanprijzen, bijvoorbeeld als cultuurland - en ik vind het erg dat men België nationaal als cultuurland gaat lanceren, waar ik dacht dat de cultuur toch tot de bevoegdheid van de Executieven behoort.

Mijnheer de Minister, ik meen dat deze 30 personen in feite volop in ons vaarwater zitten en dat is totaal onaanvaardbaar. Ik meen trouwens dat uw partij tegen alle verstaatsing is en alle overbodige organismen wil weren.

Een nationale cel die de Gemeenschap 38 miljoen frank zal kosten, is totaal overbodig. Wat meer is, de nationale Minister heeft mij op een parlementaire vraag geantwoord dat de provinciale of lokale overheden op de nationale cel beroep kunnen doen, aangezien de nationale cel een openbare dienst is.

Ik veronderstel dat sommige overheden er vlug bij zullen zijn om iets te krijgen van die 10 miljoen frank voor aankoop van niet-duurzame goederen, en enkele miljoenen zouden kunnen lospeuteren. Dat is toch niet bevorderlijk voor een Vlaams beleid inzake toerisme.

Mijnheer de Minister, op uw begroting is er een post subsidies voor toeristische uitrusting van gemeenten en provincies. Deze werd in de loop van 1983 verminderd omdat er volgens het verslag, maar een gering aantal aanvragen was, zodat 29 miljoen frank vaststellingskredieten en 25 miljoen frank ordonnanceringskredieten werden overgeheveld. Ik ben ervan overtuigd dat heel wat provincies en gemeenten hun toeristische uitrusting merkkelijk zouden kunnen verbeteren indien zij van uwentwege of van uw diensten wat meer steun en medewerking konden krijgen.

Steden en gemeenten die bepaalde projecten bij voorbeeld voor het verfraaien van pleinen voorstellen, krijgen vlug als antwoord dat ze voor subsidiëring naar het Ministerie van binnenlandse aangelegenheden of naar Minister Lenssens moeten gaan. Ik meen dat deze post tot uitbouw toeristische infrastructuur kan stimuleren in bepaalde gemeenten. Er moet soms niet veel aan verfraaiing gebeuren om één of ander plein toeristisch aantrekkelijker te maken. Ik betreur dan ook dat dit budget verlaagd werd en vraag u de gemeenten en provincies eerder aan te zetten om toeristische projecten in te dienen.

Ik heb reeds gezegd dat de hotelpremies verminderd werden en hoop dat u ermee toekomt.

Een hotelier uit mijn gemeente heeft een brief van een senator hier niet aanwezig gekregen, als lid van de commissie van toerisme - blijkbaar een nieuwe commissie - bij het kabinet van Minister Poma - ik wist niet dat u nog een commissie van toerisme heeft op uw kabinet. Hij was verheugd te kunnen mededelen te hebben kunnen bijdragen in de subsidie voor de modernisering van de betrokken instelling. Ik meen dat dit praktijken zijn die niet meer opgaan. De senator

beschikt blijkbaar over de gegevens, want de hotelier heeft gelijktijdig met uw brief de brief van de senator gekregen. Ik vraag u dit te willen onderzoeken.

Minister K. Poma : Het ligt ook niet in mijn bedoeling er een probleem van te maken. Ik was zelf verbaasd in een weekblad een brief te lezen die ik ten persoonlijke titel naar een andere persoon heb geschreven. Het verbaasde me zeer deze brief in een weekblad te zien

De heer E. Desutter : Dat heeft weinig belang. Ik haal het alleen maar even aan.

De inspanningen die u in Vlaamse land doet voor de hotelpremies zijn niet onaanzienlijk. Er kan zelfs nog meer worden gedaan voor de tewerkstelling door het bouwen en vestigen van nieuwe hotels. Er zijn landen waar men voor de nieuwbouw van hotels de grond via cijnspacht bijna gratis ter beschikking stelt. Soms geeft men ook zeer goedkope kredieten, of speciale tarieven voor water, gas en elektriciteit. In ons land gebeurt dat wel voor andere bedrijven, maar niet in de hotelsector. Ik zal het nog even hebben over de toelagen aan de provinciale toeristische federaties. Ik heb daar ook in de Commissie een vraag over gesteld. U hebt mij geantwoord dat het de bedoeling was de subsidie te koppelen aan de directe inspanningen geleverd door de toeristische federaties, hierover negatief was. Zij stelden voor eerst een forfaitaire verdeling te doen, wat is gebeurd, en dan de rest te koppelen aan de geleverde prestaties.

Ik ken een provincie die 500.000 frank minder kredieten kreeg dan vorig jaar, wat problemen meebrengt voor de provinciale diensten, omdat in de begroting dezelfde subsidie was ingeschreven als vorig jaar. U hebt mij hierover in Commissie geantwoord dat de subsidie het resultaat is van de gedane financiële inspanningen.

Ik heb echter ook gehoord dat voor de Voerstreek 500.000 frank als toelage werd gegeven, ik vermoed aan de Limburgse provinciale toeristische federatie. Ik heb niets tegen de Voerstreek, wel integendeel, het is een

Desutter

zeer mooie streek. Toch vind ik dat 500.000 frank overheidsgeld voor die enkele dorpen niet in verhouding staan tot wat u hebt genoemd de financiële inspanningen van de provincies. Tenzij Limburg opeens ook een merkelijke grotere subsidie zou hebben uitgetrokken.

Ik heb er niets tegen dat u subsidies geeft aan de Voerstreek, mijnheer de Minister, en dat de Voerstreek toeristisch wordt gepromoveerd. Ik heb er wel iets tegen, mijnheer Van Grembergen, dat dit bedrag in mindering moet komen van het budget van een andere provinciale dienst die meteen 500.000 frank minder krijgt.

Wat de vakantiespreiding betreft, dacht ik dat 1984 het jaar zou kunnen worden waar er op dat vlak iets gebeurt. Het is u bekend dat de minister van Onderwijs ter zake ook een initiatief wil nemen samen met u. Er is dit jaar al een stukje vakantiespreiding. Er zijn heel wat collega's die dit niet weten. De Paasvakantie in Wallonië begint op 7 april en eindigt op 21 april en de Paasvakantie in Vlaanderen begint op 14 april en eindigt op 28 april. Daar bestaat dus een stukje vakantiespreiding. Ik moet echter tot mijn spijt vaststellen dat bijna niemand te lande dit blijkt te weten tenzij degenen die rechtstreeks betrokken zijn bij het toerisme. Ik zou zeggen, proficiat, mijnheer de Minister. Maar, men moet daar vanuit de toeristische sector en vanuit de Vlaamse Gemeenschap ook op reageren en de nodige promotie en publiciteit maken.

Die kunnen aan vakantiespreiding doen zonder te wachten op initiatieven uit de onderwijssector.

Ik heb trouwens reeds eerder gezegd dat vakantiespreiding misschien begint bij de scholen, maar niet eindigt bij de scholen. De industrie en het bedrijfsleven moeten volgen. Vakantiespreiding is trouwens een kwestie van mentaliteit. Terloops wil ik zeggen dat, wat men nu in ons land vakantie spreiding noemt, namelijk het krokusverlof en het herfstverlof, helemaal geen vakantiespreiding zijn. Het is en blijft een samenbundelen van vakantiegeden. Het is feitelijk een va-

kantieconcentratie. Vakantiespreiding betekent dat het ene deel van het land in een andere periode met vakantie gaat dan het andere deel, waardoor men de congestie die men nu soms op de wegen kent, kan vermijden, alsook het aantal auto-ongevallen.

Mijnheer de Minister, ik wil uw bijzondere aandacht vragen voor de surfplank. Ik meen dat de surfplank voor onze kust en alle waterrijke gebieden hetzelfde betekent als de ski voor de bergstreken. Surfen kent een geweldige ontwikkeling en mits voldoende begeleiding vanwege de plaatselijke en andere overheden kan deze sport van geweldig groot economisch belang worden en een zeer grote ontwikkeling kennen, met alle positieve gevolgen voor de tewerkstelling. Wij zijn hier nog maar in het beginstadium. Deze sport kan echter nog uitbloeien. Het gevolg hiervan is natuurlijk dat de bewakingszones moeten worden uitgebreid. Ook daarvoor doet u een inspanning vermits er 50 miljoen frank werd ingeschreven voor de intercommunale kustreddingsdienst. Ook daarvoor wil ik u danken.

Gisterenavond werd hier reeds gesproken over het sociaal toerisme. Ik zal daar niet over uitweiden. Wij kennen er het belang van. Wij kennen ook de inspanningen die daaromtrent door de overheid zijn gedaan. Ik wil wel voor de collega's die er belangstelling voor hebben herhalen wat ik in de Commissie heb gezegd dat het sociaal toerisme momenteel wordt gesteund met stenen. Degenen die geen verlof kunnen nemen, de werklozen, de man met een klein inkomen krijgen de kans in de toekomst vakantie te nemen via de stenen die wij ter beschikking hebben gesteld. Wij moeten echter veel meer doen om de mens de kans te geven en hem aan te zetten aan sociaal toerisme te doen. Een uitstekend middel daartoe is de zogenaamde vakantiecheque, maar analogie met de maaltijdcheque. Die vakantiecheques werden reeds vóór de tweede wereldoorlog in Zwitserland ingevoerd. Zeer onlangs was dit ook in Frankrijk het geval. De vakantiecheque bestaat erin dat men aan de werknemer een vakantie zou uitbetalen onder vorm van een cheque, waarbij hij een reeks voordelen heeft.

Een van de voordelen van dit systeem is in de eerste plaats dat het toerisme kan worden opengesteld voor de minderbegoede klassen en voor de gezinnen, vermits men volgens een of andere categorie een hogere waarde kan toekennen aan de cheque. Bovendien is het een hulp voor de ondernemingen in de toeristische sector, vermits men de bevolking aanzet meer verlof te nemen. Het is uiteraard ook een middel om de handelsbalans te verbeteren daar de vakantiecheque enkel geldig is in eigen land. Ik herhaal het, dit systeem bestaat reeds in Zwitserland en in Frankrijk. Ik zie dan ook niet in waarom wij zouden achterblijven met dit uitstekende middel om de vakantie in eigen land te promoveren. Bovendien is het een uitstekend middel om aan vakantiespreiding te doen, vermits men aan de vakantiecheque tijdens bij voorbeeld het toeristisch laagseizoen, een kwijtingswaarde kan geven die hoger ligt dan de nominale waarde. Het is eveneens uitstekende drukkmiddel met het oog op lagere prijzen voor toeristische diensten.

Mijnheer de Minister, aan dit systeem zijn eveneens nadelen verbonden; die kennen wij eveneens. Waar de staat voordeel zal hebben door hogere inkomsten, de BTW ondermeer, wordt wel voorzien dat er ook minder ontvangsten zullen zijn door het feit dat de ondernemingswinsten die naar de vakantiecheque zouden gaan, uiteraard in mindering komen van de fiscale aangifte.

Mijnheer de Minister, ik vraag u dit systeem dat, ik herhaal het, reeds in het buitenland bestaat, aan een bijzonder onderzoek te willen onderwerpen.

- De heer Pede, Voorzitter, treedt als Voorzitter op.

Tenslotte, heb ik nog twee vragen in verband met de toeristische sector.

Wij hebben in ons land twee hotelreserveringsystemen: Relobel is een initiatief van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme; BTR is een initiatief van de hotelsector, gesteund door de overheid. Inderdaad, de overheid heeft daar reeds enkele miljoenen aan gespendeert. Met andere

Desutter

woorden, de overheid heeft daar reeds enkele miljoenen aan gespendeerd. Met andere woorden, de overheid steunt een organisme dat concurrentie brengt aan zijn eigen systeem. Het ware toch goed het maximum te doen om deze twee systemen vlot te laten samenwerken en misschien wel zelfs te integreren. Mijns inzien is het ons klein land niet nodig twee hotelreserveringsystemen in stand te houden.

Ten slotte kom ik tot het toeristische banenplan. Dit bestaat reeds op cultureel vlak en in de sector leefmilieu.

Mag ik u vragen of ter zake al dan niet het laatste woord is gezegd ?

Mijnheer de Minister, om toch niet helemaal in de toeristische sector te blijven, wens ik een woordje te zeggen over de Vlaamse vereniging voor industriële archeologie. Aan deze vereniging die, mijns inziens met de middelen waarover zij beschikt zeer actief is in het Vlaamse land, werd de aanvraag tot erkenning in het kader van de volksoontwikkeling geweigerd, omdat zij onvoldoende zou zijn uitgebouwd in functie van het vorming- en het ontwikkelingswerk. Daartegenover staat dat ik een uitnodiging krijg om op 22 februari op het kabinet van Minister Dehousse aanwezig te zijn om een stichtingsvergadering bij te wonen van de Waalse tegenhanger. „Patrimoine industriel Wallonie-Bruxelles” ; hij geeft zelf een “vin d'honneur” Met andere woorden, de industriële archeologie wordt bij onze Waalse broeders voor 100 procent gesteunt ; in Vlaanderen wordt het niet erkend in het kader van de volksoontwikkeling. Hopelijk gebeurt dit in de nabije toekomst.

Mijnheer de Minister, ik vraag dan ook daarvoor uw bijzondere aandacht.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, ik wens nog iets toe te voegen in verband met de 500.000 frank die op de begroting van Minister Poma voorzien is voor de Voerstreek.

Mijnheer Desutter, u maakt een mathematische vergelijking in verband met het belang van het toerisme aan de kust en in de Voerstreek. Mocht u

die benadering hebben dan zou ik u kunnen bijtreden. Nochtans meen ik dat er ook nog een andere benadering bestaat, met name dat de Vlaamse aanwezigheid in de Voerstreek door promotie van toerisme eveneens zeer belangrijk is en dat we in dat kader, niet alleen sybomisch maar ook inzake materiële middelen, moeten trachten voor de Voerstreek iets meer te doen dan voor een andere streek. Ik denk dat die 500.000 frank op de begroting van Minister Poma in die context moet worden gezien.

De heer E. Desutter : Mijnheer Van Grembergen ik heb helemaal niets tegen het promoveren van de Voerstreek, al vind ik 500.000 frank niet weinig, maar ik betreur dat men dit bedrag afneemt van een andere provincie die miljoenen uitgeeft en dan 500.000 frank minder subsidie krijgt. Dit is dan niet meer, zoals de Minister heeft gezegd, „volgens de financiële inspanningen”.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer Desutter, ik denk dat uw voorbeeld slecht gekozen is. Er zijn andere voorbeelden die beter zouden zijn.

De heer E. Desutter : Ik zou de vergelijking ook willen doortrekken met andere provincies, maar daar heeft men niets afgetrokken. Men heeft het bedrag integraal afgetrokken van één provincie en dan vind ik spijtig. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Vervaeft heeft het woord.

De heer D. Vervaeft (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, met ingang van 1984 hebt u mijnheer de Minister het cultureel centrum van Strombeek-Bever gedegradéerd van categorie A naar categorie B. Immers in 1979 werd het cultureel centrum in de categorie B erkend maar als randgemeente kreeg het een rangverhoging naar categorie A. Intussen heeft Strombeek-Bever zich opengeplooid, stevig en in stijgende lijn, Vlaams Brabant op dreef in zijn meest bedreigde gebieden. Dat ging zo door tot Minister Poma Gemeenschapsminister van cultuur werd, die deed alsof er niets gebeurde, maar dat is niet zo. De cul-

turele ademruimte die het centrum met fierheid had ingenomen wordt door u, mijnheer de Minister, bruusk beknot. Minister Poma weet nergens van, niemand weet van iets, en als men navraag doet, blijft men steeds in het vage. De vroegere staatssecretaris van leefmilieu verstoort zonder blikken of blozen de socio-culturele opbouw in een grote Vlaamse gemeente.

U heeft, Minister Poma, de geest van human ecology volledig verwaarloosd en u hebt in dat verband nog veel te leren. Waarom heeft deze degradatie van categorie A naar B plaatsgehad ? Ik zou graag de juiste oorzaken hiervan kennen, maar niemand kan mij de ware toedrachten vertellen. Moet ik de berichtgeving in de krant „De Morgen” van 28 januari 1984 geloven ?

De heer J. Van Elewycq : Uiteraard.

De heer D. Vervaeft : Ik citeer dus, tot grote vreugde van een aantal leden, maar ze moeten wel goed luisteren, uit deze krant.

De heer E. Beysen : Dat zegt men hier toch niet, men moet redelijk blijven.

De heer D. Vervaeft : Ik citeer de krant. Ik weet dat het een beetje gewaagd is dit citaat hier weer te geven.

De Voorzitter : Zeer gewaagd.

De heer D. Vervaeft : Ik wilde alleen aantonen dat de oorzaak wellicht op dat niveau moet worden gezocht. Dat is nog veel banaler, en dat kunnen wij niet toelaten.

De heer E. Beysen : Mijnheer Vervaeft, zou u een duidelijke analyse willen maken van de werkzaamheden van het cultureel centrum door de jaren heen en wilt u in verband met de toepassing van het vigerende reglement eens eerlijk en objectief zeggen of er geen moeilijkheden zijn inzake beheer, vooral wanneer men weet dat het cultureel centrum 102 dagen op een jaar gesloten is.

De heer D. Vervaeft : Dat staat allemaal in dit artikel. Daar hebben wij allemaal weet van. Als men zich echter wil documenteren over die situatie dan loopt men altijd - en verontschuldig mij voor de uitdrukking -

Vervact

een „blauwtje” op. En dat is het triestige van deze zaak. Er doen zich inderdaad moeilijkheden voor omdat het centrum niet voldoende open is. Vanuit de Vlaamse Gemeenschap moet men deze zaak echter ook eens anders durven bekijken. De situatie is dezelfde als die voor Voeren waarover men het zoëven had en waarvoor een half miljoen of maar 500.000 frank werd toegekend. Het gaat hier om het speciaal statuut van een cultureel centrum aan de rand van Brussel dat van categorie D werd verhoogd tot categorie A. Dat gebeurde niet alleen in Strombeek-Bever, maar ook in Dilbeek en wij moeten toegeven dat het centrum Westland in Dilbeek stukken beter draait dan dat van Strombeek-Bever. Maar dat is nog geen reden om onmiddellijk het cultureel centrum van Strombeek-Bever in zijn werkzaamheden subsidies en dergelijke te beknotten.

Ik eis derhalve zeer uitdrukkelijk een antwoord in verband met de perikelen rond dit cultureel centrum en eis meteen even uitdrukkelijk een initiatief ter zake. Ik nodig de Minister uit dit initiatief hier even toe te lichten, en zal hem met grote aandacht beluisteren. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd, mijnheer de Minister, dat u in samenspraak met een aantal mensen wel degelijk een oplossing aan dit probleem zult kunnen geven. Ik vraag u echter uitdrukkelijk niet te lang te wachten. **(Applaus bij de W en de SP)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, bij het begin van deze uiteenzetting wil ik mij even richten tot sommige collega's hier aanwezig.

Vooraf collega's van de CVP-fractie hebben sinds gisterennamiddag over praktisch elk deelaspect voor de begroting culturele aangelegenheden uitvoerig kritiek uitgebracht. Wij hebben daar begrip voor en stemmen soms met de geformuleerde kritiek in. Niemand kan zeggen dat wij de heer Poma gespaard hebben in de politiek die hij tot dusver gevoerd of niet gevoerd heeft.

Wij zullen deze kritiek evenmin in de komende maanden en jaren nalaten. Dat is niet alleen ons recht, maar ook onze plicht in deze parlementaire assemblee. Mijnheer de Minister, wij trekken uit deze kritiek echter ook de politieke conclusies. Wij laten het niet alleen bij woorden, ook op het ogenblik van de stemming of het nu over uw begroting gaat of over een motie in verband met uw beleid, laten wij ons ongenoegen blijken.

Wij menen dus dat wanneer hier kritiek wordt geformuleerd, die u eventueel niet zou weerleggen in uw repliek, dezen die deze kritiek formuleren naderhand de politieke moed moeten hebben om daaruit ook de politieke conclusies te trekken. Want het is natuurlijk te gemakkelijk...

De heer H. Weckx : Wat wil u daarmee zeggen ? U was er gisterenavond niet.

De heer J. Van Elewyck : Dan moet u nog maar eens nadenken. Het is te eenvoudig...

De heer H. Weckx : U spreekt over gisterenavond en u was er niet.

De heer J. Van Elewyck : Ik spreek niet alleen over gisterenavond maar ook over hedenochtend.

De heer H. Weckx : Ik heb graag dat u de waarheid spreekt.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer Weckx, iedereen weet toch dat er op dit ogenblik in het Parlement via de interne interfoon verbindingsmiddelen bestaan om de debatten te volgen zonder noodzakelijk zelf in het half-rond aanwezig te zijn.

Mijnheer de Minister, wij menen dat het niet volstaat hier een reeks kritieken te spuien op een toon alsof men meedoet aan een grote beweging waarvan niemand kan ontkennen dat zij bezig is en waar gereageerd wordt tegen de wijze waarop u uw beleid uitoefent, en daar anderzijds niet de passende politieke conclusies aan te verbinden.

Ik zou mijn uiteenzetting willen beginnen met aan te sluiten bij de interpellatie die ik ongeveer een maand geleden in deze Vlaamse Raad heb ontwikkeld en die verband hield met het

beleid dat u ten aanzien van de BRT voert.

Ik heb u toen gevraagd welke maatregelen u al dan niet zinnens bent te nemen. U heeft geantwoord, mijnheer de Minister, dat u zou wachten tot na 30 januari, de dag waarop de raad van beheer van de BRT zich zou moeten uitspreken over de problematiek die hier op dat ogenblik aan de orde was. Daarenboven heeft u gezegd dat u wat het hele objectiviteitsprobleem betreft zou wachten tot na 30 januari om uw oordeel te vormen. U heeft er zelfs aan toegevoegd dat het naar uw gevoel één van de belangrijke opdrachten van de huidige raad van beheer van de BRT was om, wat deze problematiek betreft, ook zijn opinie op punt te stellen en deze precies te laten kennen. 30 januari is voorbij. Wij hebben allemaal gelezen en gehoord welke beslissingen de raad van beheer heeft getroffen. Bijgevolg, zouden wij nu van u willen vernemen op welke wijze u deze problematiek benadert, zowel wat betreft het probleem van de objectiviteit in de redactie als wat ongetwijfeld het probleem betreft gesteld door de administrateur-gene

Senator R. Windels (CVP) heeft het over de middenstandsopleiding

Van Elewycx

raal. Zijn beschuldigingen werden door de raad van beheer verworpen en afgewezen. Welke houding neemt u nu ter zake aan en welke maatregelen zult u eventueel treffen? Ik vestig er uw aandacht op, voor zover het nodig mocht zijn, dat de ambtenaren-generaal van de BRT bij koninklijk besluit aangesteld zijn. Er is dus een andere instantie dan de raad van beheer die deze ambtenaren-generaal heeft aangesteld. Indien u hier zou zeggen dat zij, wat de tuchtbevoegdheid betreft, onder de raad van beheer van de BRT vallen – ook die stelling is te verdedigen – dan zou dat vanzelfsprekend een belangrijk feit zijn want dan zou er, wat dit probleem betreft, toch ook klaarheid zijn gekomen.

Mijnheer de Minister, er is praktisch geen sector in het cultuurbeleid, in de brede betekenis van het woord, of hij is onderhevig aan zeer grote, zeer zware kritiek.

Gisteren nog heeft de jeugdsector in een belangrijke persconferentie geprotesteerd tegen de wijze waarop u uw beleid voert, de wijze waarop subsidies worden toegekend, tegen het ritme en de wijze waarop de subsidies worden uitbetaald.

Inzake het bibliotheekwezen heerst er nog steeds een groot ongenoegen over de wijze waarop u het bibliotheekdecreet uitvoert, over de wijze waarop u inzake bibliotheekwezen de vrijheid die in elke gemeente voor iedereen dient te bestaan, beknot.

Ik zou u dank weten indien u in uw antwoord niet zou verwijzen naar een maatregel die u heeft goedgekeurd voor Groot Antwerpen, want het is niet meer dan logisch dat u voor een stad met méér dan een half miljoen inwoners, waar u deel uitmaakt van de gemeenteraad, bekrachtigt wat u zelf hebt meegestemd in deze gemeenteraad, te weten dat er nu vijf plaatselijke openbare bibliotheken erkend worden en dat het personeelsbestand, wat dat betreft, wordt aangepast.

Wij praten over een grootstad, die 10 procent van de bevolking van het Vlaamse land telt.

U vergeet nog steeds dat er in een vol-

ledig bisdom – ik spreek over het bisdom Gent – nog altijd vele tientallen gemeenten zijn die het nog steeds moeten blijven stellen zonder één enkele gemeentelijke openbare bibliotheek. Dat een liberaal Minister dit gedooft na meer dan twee jaar beleid, is niet voorstelbaar.

Wij vragen ons af hoe u dit verantwoordt tegenover belangrijke delen van de bevolking die, alleen al wat het bibliotheekwezen betreft, om ideologische en filosofische redenen gediscrimineerd blijven. Het recht op plaatselijke openbare bibliotheken, georganiseerd door de gemeentebesturen, staat ingeschreven in een hanteerbaar decreet. Dit decreet uitvoeren is daarenboven een plicht voor iedereen die verantwoording heeft inzake cultuurbeleid.

Ook wat het theaterdecreet betreft, mijnheer de Minister, spijt het mij u te moeten zeggen dat de wijze waarop u de zaken voorstelt niet overeenstemt met de werkelijkheid. Naar buiten zegt u dat voor de theaters nooit meer geld is uitgegeven dan nu het geval is. Dit is in feite niet juist. Als u dit zegt, vergeet u rekening te houden met de inflatiefactor, met het aantal weddetoelagen en met de werkings-toelagen die u hoeft uit te betalen. Als u voor belangrijke gezelschappen iedereen, tot en met de technische directeur, ineens van rang degradeert, heeft dit niet alleen betrekking op het artistiek beleid – waarvoor u niet bevoegd zijt – maar ook op het gezinsinkomen. Uw maatregel heeft niets te maken met het theaterdecreet, waarvan wij van oordeel zijn dat het correct moet worden uitgevoerd.

Ik zet de zaken even op een rijtje. Wie toelagen ontvangt ingevolge het theaterdecreet, moet ons inziens effectief werken in de theaters – niet verbonden zijn aan, maar werken in.

Voor de toepassing van het theaterdecreet moet in een periode van grote werkloosheid een einde worden gemaakt aan de cumuls, die helaas in die wereld nog steeds bestaan. Ik denk bijvoorbeeld aan mensen die voltijsd verbonden zijn aan het Dramatisch Gezelschap van de BRT en tevens gevierde directeurs zijn van kleinere be-

toelaagde theaters. Dit mag niet langer duren. De anticumulregeling moet ook daar volledig worden doorgetrokken.

Anderzijds moeten maatregelen worden getroffen om in het theaterbeleid – wat iets anders is dan beleid tegenover sommige individuele gezelschappen – een beetje harmonisering in de experimentele groepen, in de kamertheatergroepen, tot stand te brengen.

Betekent dit dat het theaterdecreet daarom op de helling zou moeten worden gezet? Dat is natuurlijk niet het geval.

Dit betekent natuurlijk ook niet dat mensen daarom in hun wedde moeten geraakt worden. In de praktijk stellen wij vast – en dit kan geen toeval zijn – dat vooral de theatergroepen die zich in hun programmatie, regie en expressie naar buiten progressief opstellen, „toevallig” door uw beslissingen geraakt worden. Naderhand heeft u bij wijze van het bijblad wel moeten bijsturen, maar ik meen dat dit bijsturen onvoldoende is omdat er sedertdien nog altijd geen sprake is van enig theaterbeleid in de ware zin van het woord.

Mijn volgend hoofdstuk behelst de betoelaging van het vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband. De wijze waarop dit decreet door uw administratie gehanteerd wordt en waarop zogenaamd „controle” wordt uitgeoefend – natuurlijk niet overal, bij sommige koepels wel en bij andere niet – en de wijze waarop men probeert om vooral met opzet weer van linksgerichte organisaties de weddetoelagen te doen inhouden, is op zichzelf wraakroepend. Het is in feite een cultuurbeleid in de echte betekenis van het woord onwaardig.

Het Ballet van Vlaanderen is een instelling die meer doet voor de uitstraling van onze cultuur buiten onze Gemeenschap, dan vele andere samengeteld. In deze Raad hebben wij destijds gereageerd op de wijze waarop u de topstructuur van het Ballet van Vlaanderen gewijzigd heeft en mensen in deze topleiding heeft gearmicheerd.

Op dat ogenblik heeft u onze kritiek

Van Elewycck

naast zich gelegd en gezegd dat wij wel zouden zien dat wat gedaan werd, goed bedoeld was en naar goede resultaten zou leiden. Het resultaat van de door u gevolgde politiek ziet u vandaag.

Uw voorzitter van de raad van beheer van het Ballet van Vlaanderen, de provinciegouverneur van Antwerpen, is het gekonkel in de schoot van de opleiding door mensen die u daar geplaatst heeft zo beu geworden dat hij zijn ontslag heeft aangeboden en de pers heeft ingeschakeld om dit openlijk te laten weten. Gezien de persoon in kwestie zich hier niet kan verantwoorden zal ik ook geen namen noemen. Ik heb nooit een striemender afkeuring gezien van de wijze waarop u dit tere probleem, met name het algemeen beleid van het Ballet van Vlaanderen heeft aangegrepen.

Ik had graag nog even dieper ingegaan op een punt dat ons allen nauw aan het hart ligt. Men kan niet zeggen dat er in het Vlaamse land de jongste jaren geen grote elan ontstaan was in verband met de monumentenzorg en in verband met het respect voor de erfenis van het verleden, niet alleen om dat te kunnen blijven bewaren, maar ook om dat te kunnen integreren in het stadsbeeld ten einde de expressie van ons cultureel erfgoed zo gaaf mogelijk te kunnen overdragen aan de volgende geslachten. Dat is een belangrijk ke opdracht.

Nu moeten wij tot onze spijt constateren dat u faalt wat dat deel van de opdracht betreft. Ik zal u een voorbeeld geven uit de praktijk waaruit blijkt dat u niet steeds dezelfde politiek volgt naar gelang de plaats waarop u zich bevindt en het mandaat dat u uitoefent.

De Grote Markt in Antwerpen is in de loop der jaren aangepast en gebouwd tot een gaaf historisch geheel. Er staan mooie gevels. De politiek inzake monumentenbeleid moet natuurlijk zó zijn dat achter dergelijke gevel iets bestaat dat kan functioneren. Het mogen niet uitsluitend dode dingen zijn. Het nummer 40 van de Grote Markt is zo'n gevel. Aan dat complex dient een belangrijke sociale en informatieve

taak worden toegewezen. U weet dat. In de gemeenteraad van Groot-Antwerpen heeft u met het uitvoeringsdossier mee ingestemd; heeft u ook de uitslag van de aanbesteding enzovoort goedgekeurd. Nu ligt dat dossier reeds een jaar bij u. U geeft nochtans niet de onontbeerlijke toelage om dit werk te laten beginnen, de toelage om ervoor te zorgen dat er achter de gevel iets komt en dat er niet, zoals nu, een groot gapend zwart gat blijft, opdat die gevel, die door de Gemeenschap, op kosten van de Gemeenschap aan een kostprijs van vele miljoenen gerestaureerd is, niet opnieuw zou vervallen omdat er niets achter staat.

Begrijpt u nu dat men zich vragen stelt over de ernst van uw politiek als men vaststelt dat u in een bepaalde vergadering, waar u een beraadslagende stem heeft zegt: „Ja, dat moet er komen”, en dat daar waar u een beslissende stem heeft, zegt: „Laat dat dossier maar terzijde liggen”?

Begrijpt u dat wij soms medelijden met u hebben als wij, alle vakbonden van degenen die in de culturele sector tewerkgesteld zijn, samen horen verklaren: „Er zullen eerder Alpen in de Pyreneeën zijn dan cultuur in Pomeland”.

Wij beklagen u, mijnheer de Minister.
(Applaus bij de SP)

De Voorzitter : De heer Windels heeft het woord.

De heer R. Windels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou graag heel kort een aspect van uw begroting, mijnheer de Minister, behandelen, met name de kredieten die u hebt uitgetrokken voor de middenstandsopleiding.

Ik dank u omdat deze kredieten in 1984 met een normaal percentage zijn gestegen, met name met 7,62 procent in vergelijking met 1983. Hierdoor kan een ernstige poging worden gedaan om de opleiding, de bijscholing en de voortdurende vervolmaking van toekomstige of reeds gevestigde zelfstandigen en hun onmiddellijke medewerkers, verder te zetten.

De budgettaire toestand echter van

deze opleidingsvorm is op dit ogenblik eerder verontrustend.

Waarom? Verleden jaar steeg uw begroting ter zake tussen 1982 en 1983, slechts met 4,16 procent. Aldus konden in 1983 belangrijke initiatieven niet worden genomen. Maar wat erger is, in de maand december werden de organisatoren verwittigd dat de gegeven cursussen, ingerichte stages, gegeven zittingen en sessies vervolmaking, niet zouden worden gehonoreerd. Daardoor komen wij in een zeer hachelijke positie. Een voorbeeld: in West-Vlaanderen werden 269 zittingen vervolmaking van bedrijfsleiders, die een uitgave betekenen van meer dan 2,5 miljoen frank, niet gehonoreerd, maar werkelijk uitgevoerd. Voor het hele Vlaamse land werden eveneens te elfder ure, per cursus, acht gegeven lesuur verschoven van 1983 naar 1984 wat de uitbetaling betreft. Dit stelt deze centra voor ernstige problemen. Nochtans zal niemand betwisten dat de basis voor een beleid van onze kleine en middelgrote ondernemingen begint en eindigt bij de opleiding en de vervolmaking. Indien het waar is dat de kleine ondernemingen in onze dagen beter dan de grootindustrie weerstand bieden aan de crisis, is dat voor een belangrijk deel te danken aan hun voortdurende inspanningen.

Die inspanning is reëel. Duizenden mensen - in West-Vlaanderen gaat het om 9.000 personen - volgen bijna wekelijks twee à drietal avonden of namiddagen opleiding en vervolmaking. Het weze benadrukt dat de zelfstandigen zich daarvoor grote inspanningen moeten leveren. Terwijl andere sociale groepen voor hun opleiding of vervolmaking belangrijke vergoedingen krijgen, bij voorbeeld via het systeem van het urenkrediet of het systeem van vergoedingen voor sociale promotie- en dat bedraagt soms tienduizenden franken per jaar - ontvangt de zelfstandige het onwaarschijnlijke bedrag van 2,16 frank per uur cursus door hem gevolgd. Dat bedrag vermindert elk jaar en staat zo wat pro memorie in de begroting.

Ten tweede, de toekomstige en de gevestigde zelfstandigen betalen belangrijke inschrijvingsgelden. Andere vormen van opleiding zijn zeer dik-

Windels

wijls gratis.

Mag ik een vergelijking maken ? In onze provincie betaalt het Rijk 58 frank op 100 frank inkomsten voor een centrum voor opleiding, en de zelfstandigen 42 frank. In miljoenen uitgedrukt is dit een belangrijke inspanning.

Ten derde, om te bewijzen dat de opleidingsvorm toch vruchtbaar en efficiënt is, deel ik een eerder verrassend cijfer mee. Uit een studie van de RVA inzake West-Vlaanderen blijkt dat van alle werklozen slechts één procent houder is van een getuigschrift van een centrum voor middenstandsopleiding. Maken wij een vergelijking met de groep zelfstandigen en hun helpers die een getuigschrift van een dergelijk centrum tijdens de jongste 20 jaar hebben ontvangen, komen wij tot 2,5 procent werklozen tegenover een gemiddelde van 12,5 procent voor de gehele beroepsbevolking.

De zeer snelle uitbreiding van het hele gamma cursussen, stages, bijscholingen en vervolmakingen wijst eveneens op de noodzaak van een verdere uitbouw.

Ik geef enkele cijfers. Alleen in de ondernemingsopleiding - in de opleiding voor volwassenen waar onmiddellijk wordt voorbereid op zelfstandigheid - waren er in 1974 122.000 cursussen ; in 1983 waren dit er 166.000. Dit is een stijging met 37 procent.

In de vervolmaking voor gevestigde bedrijfsleiders uit kleine ondernemingen steeg het aantal zittingen - sessies, namiddagen en avonden - van 3.800 in 1974 naar 6.200 in 1983.

Daarbij moeten de jongste jaren meer dan 8.000 uren bij scholing worden gevoegd, dit alles ondanks de budgettaire beperkingen, de niet-toegelaten uren en de afremming van de vervolmaking, die normaal meer dan 7.000 sessies had moeten bedragen in 1983.

Ik zal tijdens mijn korte uiteenzetting twee ernstige bekommernissen in dit verband belichten : de eventuele globalisatie van de volwassenenvorming en de afbakening van opleiding en

volmaking van zelfstandigen en bedrijfsleiders tussen de RVA-vorming en deze in de centra voor middenstandsopleiding.

Allereerst de globalisatie van de volwassenenvorming. Het koninklijk besluit van 1976, dat als basis diende voor de uitbouw van de middenstandsopleiding, is aan vervanging toe ingevolge de wetten op de staatshervorming. Uit vragen om inlichtingen uitgaande van uw departement kunnen wij opmaken dat u er zou kunnen aan denken in een soort mammoetdecreet alle vormen van volwassenenvorming samen te brengen in één structuur, ongeacht hun specifieke opdracht of doel. Zonder vooruit te willen lopen op de plannen van de Minister wil ik duidelijk ons standpunt uiteenzetten.

Indien het de bedoeling zou zijn om bijvoorbeeld de middenstandsopleiden te integreren in het geheel van alle volwassenenvorming, verklaar ik met klem dat wij dit standpunt niet delen. Indien u de middenstandsopleiding zou toevoegen aan initiatieven zoals volwassenenvorming in instellingen of in verenigingsverband, amateuristische kunstbeoefening en dergelijke, menen wij dat het specifieke doel verloren zou gaan. Ten eerste heeft de middenstandsopleiding een eigen structuur : de nationale beroepsverenigingen maken de beheraden uit van instituten en centra, ze stellen de programma's samen en zijn, via hun collega's-patroons, betrokken bij de opleiding van toekomstige zelfstandigen. Ten tweede heeft de middenstandsopleiding een eigen continuïteit : de cursussen strekken zich uit over jaren in voortdurend contact met praktijkopleiding en worden besloten met een getuigschrift of diploma, wat in andere, meer culturele maar dan in enge zin, vormingsprogramma's niet het geval is. Ten derde ligt vorming en volmaking van zelfstandigen en KMO-leiders vooral op het bedrijfseconomisch terrein : boekhouding, kostprijsberekening, personeelsbeleid, commercieel beheer, administratie, financiering enzovoort.

De vrees is groot en reëel dat te midden van de zeer ruime culturele vormingsprogramma's dit specifieke be-

drijfseconomische aspect verloren zou gaan, waardoor de middenstandsopleiding haar essentiële opdracht zou verliezen. Wij hopen oprecht dat de Minister niet in deze richting denkt. Het zou ons dan ook verheugen indien de Minister een geruststellende verklaring zou geven.

Een ander punt waar onze grote bekommernis naar uitgaat is de afbakening tussen de beroepsopleiding van de RVA en de middenstandsopleiding. Dubbel gebruik, nutteloze concurrentie en een niet efficiënte aanwending van de beperkte financiële middelen kunnen tot zeer nadelige gevolgen leiden.

Ik illustreer dit met een voorbeeld. Dinsdagavond hoor ik in een uitzending van Actueel een interview met het opleidingscentrum van de RVA te Brussel. Daarin wordt met groot enthousiasme aangekondigd dat zij zich voortaan zullen toeleggen onder meer op cursussen inzake management voor de KMO. Meent u, mijnheer de Minister, dat dit de taak is van de RVA ? Is het ogenblik niet gekomen om zich daarover te bezinnen ? Mede gelet op het feit dat er geen tekort is aan mensen die hun opleiding en vorming willen vervolmaken, zou het toch beter zijn dat wij ons beperken tot datgene waarvoor wij opgeleid en uitgerust zijn en waarin wij ervaring hebben. Sinds 20 jaar doen de centra voor middenstandsopleiding enorme inspanningen om op het beleid van management, programma's te realiseren zowel inzake top-management, financieel beheer, personeelsbeheer en commercieel beheer van de kleine onderneming. Duizende bedrijfsleiders hebben deze cursussen gevolgd en zijn daardoor mede de oorzaak van het, ondanks alles, toch goed functioneren van heel wat kleine ondernemingen in het Vlaamse land.

De RVA heeft zeer veel andere opdrachten die zij nauwelijks kan vervullen. Haar vormingscursussen gaan in een meer specifiek technische richting waar nog enorm veel is te doen.

Onlangs ontving ik een document van de GERV waarin uitvoerig aandacht werd besteed aan het probleem van de informatica-opleiding in de praktijk. Dat is positief maar het terrein is zo

Windels

eindeloos dat men zich echt niet hoeft te begeven op het specifieke domein van de middenstandsopleiding. Er is een taak voor beiden weggelegd.

Ik hoop, mijnheer de Minister, dat u op deze bekommernissen een positief antwoord kunt geven en dat u ons ook op budgettair gebied kunt geruststellen zodat de middenstandsopleiding haar taak kan voortzetten. Ingevolge de overdracht van zoveel schulden van 1983, zal 1984 inderdaad geen gemakkelijk jaar zijn. Wij rekenen op uw geruststellend antwoord. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, beste collega's, ik wil enkel een paar vragen stellen en een bedenking maken in verband met de jeugdvorming.

Op bladzijde 53 van het ontwerp van decreet blijkt dat 8,1 miljoen frank werd uitgetrokken voor publikaties van het departement en voor de beroepsopleiding. Graag vernam ik daarover wat meer inlichtingen.

Voor de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap wordt een bedrag van 300.000 frank uitgetrokken. Is dit geen erg karige bedeling, mijnheer de Minister ?

Op bladzijde 53, onder artikel 33.02.02, lees ik dat er als toelage aan jeugdcentra, jeugdtehuizen en jongerencentra voor maatschappijvernieuwing 75 miljoen wordt toegekend ; als toelage voor initiatieven in verband met de vorming van werkende jongeren en aan verenigingen voor kansarmen 43,5 miljoen als toelage voor experimenteel jeugdwerk slechts 500.000 frank en als toelage voor jeugd- en kinderateliers 9,5 miljoen. Ik zou willen vragen hoeveel hiervan voor migrantenjongeren is gereserveerd. Zouden wij niet juist op dat vlak jonge mensen dichter bij mekaar moeten brengen en als een weg van actieve werkzaamheid een nieuwe verstandhouding trachten te laten groeien tussen de verschillende culturen, zodat dit voor allen een

verrijking kan zijn ? Zitten niet in onze kansarme buurten migrantenjongeren met heel beperkte of geen toekomstperspectieven, waar wij juist, ook in het belang van onze eigen volksgemeenschap, een taak te vervullen hebben ?

De sector speelpleinenwerk is nu volledig naar het Ministerie van cultuur overgeheveld. In het verslag lezen wij dat de Gemeenschapsminister de bedoeling heeft de speelpleinen degelijk uit te rusten. Maar terzelfdertijd horen wij vanuit de praktijk dat in bepaalde gevallen zou bespaard worden op monitoren. Ik denk dat het voor kinderen belangrijker is begeleiders te hebben die met een groot psychologisch inzicht, met verbeeldingskracht en met de nodige vorming naast de kinderen staan dan over speeltuigen te beschikken, ook al hebben die hun belang, ook al heeft het overige van de uitrusting zijn belang. Moeten de vakantiespeelpleinen niet juist een aanvulling zijn van de schoolse opleiding, waar kinderen wel hun verstand leren gebruiken maar waar hun verbeelding, hun opmerkzaamheid en hun gevoelsleven veel te weinig aan bod komen ?

Daarom zou ik willen pleiten voor een degelijke opleiding van de monitoren op dit vlak en vragen eerder daaraan geld te besteden dan aan bijkomende uitrustingen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik wil in het kort - niet in mijn hoedanigheid van verslaggever, uiteraard, maar wel als lid van de Raad - inpikken op een aantal bedenkingen die hier werden geformuleerd met betrekking tot het jeugdbeleid.

Het verheugt mij dat, in tegenstelling tot de vorige jaren, dit keer in de besprekingen bijzonder veel aandacht werd besteed - zowel in de Commissie als tijdens de openbare vergadering - aan de jeugdvorming. Het kan niet worden ontkend dat de beleidsverantwoordelijken voor de jeugdvorming de grootste aandacht moeten opbrengen. Het verheugt mij ook - ik

heb het als het ware uitgelokt door mijn betoog in de Commissie - dat de Jeugdraad zich eindelijk, na jaren van stilzwijgen, in de belangstelling heeft gewerkt. De vraag kan echter worden gesteld of het wel op een gelukkige manier is gebeurd, want ik meen dat de manier waarop de Jeugdraad tweemaal in de schijnwerper is gekomen, aanleiding kan geven tot zekere bedenkingen.

Een eerste gelegenheid daartoe was de samenkomst met Minister Hansenne betreffende het sociale overleg over de tewerkstelling van de jongeren. Ik meen dat het een uitstekend initiatief was van de Minister van arbeid en tewerkstelling om, samen met de jongeren, de werksituatie van de jeugd te bespreken. Helaas hebben we vastgesteld dat zowel de Nederlandstalige als de Franstalige jeugdraad blijkbaar niet bereid bleken om tot een grondig overleg over te gaan. Wat mij daarbij stoort is dat de strategie, om het overleg voortijdig te verlaten, op voorhand reeds was afgesproken binnen de Jeugdraad. Ik heb hier voor mij de notulen van een vergadering van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap. Zij vermelden hier hun strategie, waarbij zij met een uitgebreide delegatie aan het onderhoud met Minister Hansenne zouden deelnemen ; de eisen zouden aan de Minister worden voorgelezen en daarna zou men de vergadering in groep verlaten om onmiddellijk een persconferentie te kunnen houden.

Geachte collega's, ik weet niet wat u over dergelijke handelwijze denkt. Ik ben zelf, helaas jaren geleden, lid geweest van de Nederlandstalige Jeugdraad, maar kan u in ieder geval verzekeren dat er in die periode op een andere manier werd gewerkt. De Jeugdraad werd meer als een overleg- en dialoogorgaan gebruikt dan nu het geval is. Ik druk mijn spijt uit over de gebruikte strategie.

Een tweede feit waardoor de Jeugdraad in de belangstelling is gekomen, was de bespreking van de begroting van Cultuur. Op zichzelf is dat niet verwonderlijk. Wat wel enigszins spijtig kan worden genoemd is dat men hier altijd hetzelfde liedje zingt : dat men te weinig kredieten heeft en dat

Beysen

er meer zou moeten worden gedaan. Na dit debat te hebben aanhoord over de verschillende sectoren waarvoor Minister Poma bevoegd is, meen ik dat iedereen van oordeel is dat er te weinig middelen zijn en dat er meer zou moeten worden gedaan.

Ik heb tijdens de commissiebesprekingen onderstreept dat mijns inziens het jeugdbeleid de maatschappelijke evolutie van de laatste jaren niet voldoende heeft gevolgd en dat het aangewezen zou zijn dat én de Minister, én de Jeugdraad én de betrokken administratie dringend zouden praten over de nieuwe trends in het jeugdbeleid, vooral nu de betekenis van de jongerenvorming in onze maatschappij een grote verandering heeft ondergaan ingevolge de crisissomstandigheden die wij nu kennen.

In plaats van ons op het hart te drukken dat het beleid te weinig aandacht heeft voor de jeugd en dat er te weinig kredieten voorhanden zijn zou men er beter aan doen om in een breed, open gesprek een aantal nieuwe beleidsopties naar voor te brengen, waarvoor waarschijnlijk wel meer aandacht vanwege de politici zou kunnen worden opgebracht. Dit lijkt mij beter dan steriele brieven te schrijven waarin staat dat men vindt dat men te weinig middelen heeft.

Bovendien komt het mij erg onaangenaam over dat de voorzitter van de Jeugdraad de leden van de Vlaamse Raad aanschrijft alsof de Jeugdraad unaniem achter deze eis zou staan hoewel blijkt dat dit niet geval is. De actie tegen het begrotingsbeleid van de Minister van cultuur werd in de Jeugdraad aangenomen met een stemming met dertien tegen het beleid, twaalf vóór en twee onthoudingen. In tegenstelling met wat de heer Van Elewyck daarstraks deed vermoeden, namelijk dat het hele jeugdwerk het beleid van de Minister contesteerde, is dit eigenlijk maar het geval bij de helft.

Als ik in de motivatie van de Jeugdraad ook nog lees hoe de cijfers van de begroting voor het jeugdbeleid worden vergeleken met de cijfers van de begroting van de rijkswacht, van

landsverdediging of van de hulp aan Zaïre en Rwanda, dan heb ik meer dan een vermoeden dat wat ons wordt toegespeeld gemanipuleerde informatie is, eerder dan objectieve adviezen die de Jeugdraad, volgens onze veronderstelling, geacht wordt te geven door de Nederlandstalige Jeugdraad.

Ik zou tot slot van deze korte uiteenzetting een vraag willen stellen aan de Minister betreffende het jeugdbeleid. Ik weet dat hij de bedoeling had om het decreet op de landelijke jeugdorganisaties zo volwaardig mogelijk te subsidiëren en uit te voeren en dat het de intentie van de Minister was de eerste personeelsleden voor honderd procent te subsidiëren, wat uiteraard een goede oplossing was omdat dan eindelijk ook de kleine organisaties volwaardig aan hun trekken zouden kunnen komen om hun organisatie uit te bouwen.

Het blijkt nu, naar ik verneem, dat hij van die idee zou zijn afgestapt omdat onder meer de Katholieke Jeugdraad nogal wat amok daarover heeft gemaakt omdat zijn, die meestal de grote organisaties vertegenwoordigt, zich hier benadeeld zou voelen.

Indien het waar is dat u bent ingegaan op die suggestie, of moet ik zeggen deze bedreiging, vanwege de Katholieke Jeugdraad, dan zou ik dat ten zeerste betreuren omdat dan op die manier opnieuw de klok wordt achteruit gezet, vooral voor de ontplooiingskansen van de kleine jeugdorganisaties.
(Applaus bij de PVV)

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, sta mij toe eerst de Voorzitter en de leden van de commissies te danken voor de gevoerde besprekingen. Ik wil vooral een woord van dank richten tot de verslaggever de heer Beysen voor zijn zeer verdienstelijk werk.

Tijdens de bespreking in de Commissie is mij de vraag gesteld dat ik, na twee jaar het Cultuurdepartement te hebben beheerd, een globale visie van mijn beleid zou geven.

Om echter het debat niet nutteloos te rekken, heb ik ervan afgezien deze uiteenzetting te houden bij het begin van de bespreking van de cultuurbegroting.

Ik zal die uiteenzetting dus nu houden, op het einde der bespreking waarbij ik de gelegenheid zal hebben sommige fundamentele uiteenzettingen reeds te beantwoorden. De antwoorden op meer specifieke vragen zal ik dan achteraf geven.

Sta mij toe dus eerst mijn algemene beleidsvisie toe te lichten, en daarna, systematisch de verschillende secties te behandelen.

Onze cultuur omspant een brede waaier van vele en onderling sterk uiteenlopende materies. Cultuurbeleid kan dus ook bezwaarlijk eenzijdig gericht zijn, maar dient integendeel op een brede visie gestoeld te worden en op een gediversifieerde en soepele, maar tegelijkertijd toch coherente wijze, gevoerd te worden.

En in crisistijd moet dit zeker het geval zijn.

In de economisch moeilijke periode die we nu doormaken, is het inderdaad zó, dat vele materies die deel uitmaken van cultuur, steeds duidelijker op de voorgrond treden of zich ontpoppen tot waarlijk nijpende problemen, op een ogenblik waarop onze manoeuvreerruimte, onze actieradius gevoelig ingekrompen wordt.

Daarom ook moet worden uitgegaan van een duidelijke stellingname. Een uitgangspunt dat stelt dat het Cultuurbeleid in crisistijd in de eerste plaats efficiënt en doeltreffend moet zijn.

Concreet komt dat in hoofdzaak neer op het uitstippelen en het praktisch verwezenlijken van een dusdanige politiek, die het mogelijk moet maken om in de hele culturele sector „meer te doen met minder”. Dat zal mijn opgave zijn voor de volgende jaren.

Dit is beslist geen gemakkelijke opgave. Immers, met een inflatie op jaarbasis van 7 procent stijgt de globale cultuurbegroting inderdaad met slechts 4,62 procent voor Titel I en Titel II samen. Het is inzonderheid Titel

Poma

II waardoor de cultuurbegroting stijgt.

Evenzeer is het zo, dat cultuur, al te dikwijls en door teveel mensen, als een bijkomstige of meer zelfs, als een overbodige luxe beschouwd wordt.

Ik betreur deze ingesteldheid ten zeerste en wij moeten dat met zijn allen betreuren, want een dergelijke negatieve houding van wat ik thans als „Cultuurbarbarisme” durf bestempen, is inderdaad betreurenswaardig. Daarenboven grieven ze me persoonlijk, en zelfs soms zeer diep.

Laten we dus eerst een paar punten zeer duidelijk stellen : cultuur is een uiting van levensvreugde, dus ook van levenswil.

Cultuur verrijkt het leven intellectueel en emotioneel. Cultuur maakt het leven interessanter en geeft meer blijheid onder de mensen.

Dit betekent meteen dat diegenen die de cultuur willen reduceren of laten verschrompelen, onmiskienbaar „de mens in zijn eigenheid aantasten”, sterker nog, een aanslag plegen op de mens zelf.

Dit is ontoelaatbaar, dit kán of mág zo niet doorgaan.

We moeten daartegen reageren, op een eigentijdse manier, met een aangepast krachtadig cultuurbeleid dat meer en meer afstand moet nemen van vervlakking en verstarring.

We mogen ons niet laten meesleuren door een „laisser-faire”-mentaliteit. Want geen enkel argument lijkt me op het vlak van het cultuurbeleid zo zwak en zo nefast, dan de schouders op te halen en te zeggen „het is al altijd in het verleden zo gebeurd, laten we het daar dus maar bij houden”.

Wij stellen daartegenover dat écht cultuurbeleid, niet conservatief kan zijn, vermits de cultuur van nature evolutief is, omdat ze zo nauw aansluit en moet aansluiten bij het leven zelf van de mens, bij de levenswijze van ieder van ons.

Cultuur miskennen, is zichzelf miskennen.

In om het even welke tijd, welke ook de conjunctuur is, of die nu voorspoedig is of niet, moet cultuur bijdragen tot de individuele ontplooiing van elke mens.

Anderzijds staat een beleid, elk beleid, dus ook het cultuurbeleid, in functie van de beschikbare financiële middelen. Dit is een nuchtere vaststelling, hard maar waar.

De huidige financiële beperkingen zorgen onmiddellijk voor de eerste grote handicap die het hedendaags cultuurbeleid beïnvloedt : de beperkte budgettaire ruimte, waar we terdege rekening mee gehouden hebben, bij de opstelling van de cultuurbegroting voor 1984, is inderdaad een determinerende factor.

Bij de uitvoering van de cultuurbegroting zoals deze u voorgelegd wordt in het ontwerp-decreet voor het begrotingsjaar 1984, wens ik in mijn betoog uit te gaan van de volgende algemene krachtlijnen.

1. Herschikking van het subsidiebeleid. Twintig jaar lang heeft men geleefd in een periode van praktisch ongeremde economische expansie, waarbij de overheid over meer dan voldoende financiële middelen beschikte om aan alle culturele behoeften en problemen onbezorgd het hoofd te kunnen bieden. Onze voorgangers hebben van deze gunstige situatie kunnen gebruik maken . . . subsidies allerhande konden worden uitgedeeld met eerder gulle hand.

Maar de subsidies zijn echter geen doel. Subsidies zijn slechts een hulpmiddel. Ik heb dit al bij herhaling gesteld.

We mogen dit – me dunkt – nooit uit het oog verliezen en in tegenstelling tot wat soms door onze medeburgers algemeen verondersteld wordt, is de Gemeenschapsminister van cultuur geen „Gemeenschapsminister van Subsidies”.

Het enige criterium door cultuur erkend zou de prestatie moeten zijn.

De decreten die in het verleden gestemd werden, zijn decreten die organisaties, structuren, instellingen als dusdanig subsidiëren. Aangezien het

subsidiëren zodoende al te gemakkelijk een doel op zichzelf werd, dringt zich hier een zekere herschikking op, zodat niet langer alleen de structuren, maar ook de activiteiten ondersteund worden, dit wil zeggen de mensen zelf.

Het Ontwerp-5de decreet, waarvoor in eerste instantie een krediet van 50 miljoen frank ingeschreven werd, is dan ook in die zin opgevat.

Er is nog meer : cultuur steunt op motivatie. Een prestatie-subsidiëring zal automatisch leiden naar een verhoging van de motivering. En zonder motivatie, zonder inzet, is een gezonde volwaardige cultuurbeleving, mijns inziens, gewoon niet mogelijk.

Als voorbeeld refereer ik hiervoor naar de sport.

In Vlaanderen steunt de sport immers op de inzet van ongeveer 200.000 niet-door-de-overheid-vergoede personen in allerlei functies.

Terwijl de sport wel de minst betoelagde sector van de cultuur is, kunnen wij hier toch niet onaanzienlijke meeropbrengsten optekenen.

Vergoedt de overheid deze 200.000 personen, dan lopen de onkosten in de miljarden, en wordt de sport onbetaalbaar.

Neem de motivatie van deze 200.000 vrijwilligers weg, en de gehele sportsector stort in elkaar.

Een ander principe is het nastreven van een aanvaardbare verhouding tussen de overheidssubsidies enerzijds en de eigen middelen en inkomsten anderzijds. Dit betekent concreet dat ook en vooral in de sector „Schone Kunsten” een beleid dient gevoerd dat eveneens gericht is op het verhogen van de eigen ontvangsten en op het gelijktijdig beperken van de uitgaven.

Ik meen dat ook in de opera, in de muziek, in de film, in het ballet en het theater, kortom in de hele sector van de typische cultuuruitingen, een gezonde vorm van commercialisering niet mag verworpen worden, maar integendeel moet aangemoedigd worden met alle beschikbare en mogelijk-

Poma

ke middelen.

Ik ben ervan overtuigd dat – en het weze me toegestaan deze term te gebruiken – dat ook deze „cultuurondernemingen” een zeker rendabiliteitsstreven centraal moet stellen of een zekere rendabiliteit moeten nastreven. De verwezenlijking hiervan kan enkel gebeuren door kwaliteitsverbetering en door competitiviteit. Vergeten we ook niet dat een welbegrepen cultuurbeleid pluralistisch moet worden benaderd.

Dit impliceert dat ondermeer de bepalingen van het Cultuurpact toegepast moeten worden. Alhoewel reeds tien jaar geboekstaafd, werd hiermee in het recente verleden soms onvoldoende rekening gehouden. Het is een van mijn bekommernissen erover te waken dat dit wél gebeurt, waar nodig, zo bijvoorbeeld bij de samenstelling van adviesraden en commissies.

En ten slotte : cultuur is een aangelegenheid van de individuele mens. Cultuur is een uiting van levensvreugde, inherent aan de menselijke natuur. Zo behoren bij voorbeeld het schrijven van een boek – als actief cultuurbeleven – of het lezen van een boek – als passief cultuurbeleven – beide tot de voorrechten van het individu.

De Gemeenschap staat daar buiten. Daarom ook mag het beleid op het culturele vlak geen stelling nemen en bovenal mag het overheidsbeleid niet bepalen wat mooi, esthetisch of goed is en wat niet.

Geen enkele overheidsinterventie kan hier worden goedgepraat en de individuele artistieke vrijheid moet hoe dan ook ten allen tijde gerespecteerd en gevrijwaard blijven.

Tevens moet een waardevol cultuurbeleid aandacht opbrengen voor de kansarme groepen en hun introductiemogelijkheden bieden. In die geest blijf ik ijveren voor fysiek en mentaal mindervaliden. Zij kunnen in het culturele leven een welgekozen plaats innemen. De sociaal achtergebleven groepen wil ik helpen door aan niet-geschoolde werklozen meer kansen te geven.

Dit zijn slechts enkele, maar toch zeer fundamentele bedenkingen die, wanneer zij uitgewerkt zijn, meer uitstralingskracht zullen geven aan het culturele aureool van onze Gemeenschap, impulsen ook die eerbied en erkenning kunnen doen opleven voor de persoonlijke waarde van elk individu. Voor een cultuurbeleid gestoeld op die visie blijf ik me inzetten.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vraag die u zich thans ongetwijfeld stelt is tweërlei :

1. hoe werd dit cultuurbeleid tot dusver in de werkelijkheid waargemaakt ?

2. Hoe zal dat beleid vertaald worden naar de toekomst toe ?

Om te antwoorden op de eerste vraag wil ik u – zo kort en zo bondig mogelijk samengevat, en dit ondanks de zeer gediversifieerde cultuurmateries waarvoor ik beleidsverantwoordelijkheid draag – thans een overzicht geven van wat in de twee voorbije jaren zoal werd verwezenlijkt.

Daarbij aansluitend zal ik voor u een antwoord trachten te schetsen op de tweede vraag, het beleid naar de toekomst toe, en meer bepaald op het vlak van de uitvoering van het voorliggend begrotingsontwerp gedurende het lopend jaar 1984.

Vooreerst een algemene opmerking.

Het is de leden van de Vlaamse Raad niet onbekend dat thans besprekingen aan gang zijn met het oog op de vaststelling van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Bij deze aangelegenheid zal ik aandringen opdat :

– het vereiste personeel zou ter beschikking worden gesteld van de culturele centra en de sportcentra opdat deze op een degelijke wijze hun taak zouden kunnen vervullen ; gelet op de noodzakelijke beperkingen, ook van budgettaire aard, dient geen massale werving verwacht ;

– deze diensten over statutair personeel zouden beschikken. Zowel in het belang van de dienst als van de personeelsleden is het noodzakelijk dat rechtszekerheid bestaat. Het stelsel

waarbij honderden niet-statutaire personeelsleden in dienst zijn, contractuelen, tijdelijken, BTK-ers, tewerkgestelde werklozen, vrijgestelden van stempelcontrole, moet afgebouwd worden ;

– naar aanleiding van bovenvermelde maatregelen spreekt het vanzelf dat ik zal waken over de toepassing van het Cultuurpact wanneer het om betrekkingen gaat die onder de bepalingen van het Pact ressorteren.

Ik zal de verschillende secties afzonderlijk behandelen. Sectie 24 betreft de coördinatie van het toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Op grond van mijn bevoegdheid inzake Coördinatie van het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek, heb ik de nodige initiatieven genomen om tot een reële coördinatie te komen.

Een reële coördinatie van het toegepast wetenschappelijk onderzoek en een wetenschapsbeleid in deze zin, dient er volgens mij op gericht te zijn :

– enerzijds, alleen studies te maken en enquêtes te houden die beantwoorden aan een reële noodzaak ;

– anderzijds om te voorkomen dat studies gemaakt door de verschillende Gemeenschapsministers of door de nationale ministers, elkaar zouden overlappen.

Om die welbepaalde redenen, heb ik dan ook de nodige initiatieven genomen om de verdere overheveling van het toegepast wetenschappelijk onderzoek van de nationale overheid naar de Gemeenschappen te bespoedigen.

Er dient ook op gewezen dat het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek, TWO, inzake een bepaalde materie zich bij de verschillende, voor deze materie bevoegde Gemeenschapsministers bevindt, wat de coördinatie geenszins in de hand werkt.

De tot dusver genomen initiatieven zijn :

– een horizontale begroting, die een overzicht geeft, zodat de begroting doorzichtelijker wordt ;

– een gecoördineerde nota inzake toegepast wetenschappelijk onder-

Poma

zoek, die de beleidsopties ter zake omvat ;
– er wordt momenteel een modelcontract ontworpen voor het uitvoeren van onderzoeksopdrachten.

Verder heb ik een aantal enquêtes en studies inzake diverse culturele materïes laten uitvoeren :
– onder meer over de economische impact van de sport ;
– een onderzoek inzake beroepsopleiding ;
– en ook een enquête die peilt naar de belangstelling van de Belgische bevolking betreffende animatiefilms.

Sectie 30 betreft de aanmoediging en vorming van navorsers.

In het kader van een aanmoediging van de vorming van vorsers heb ik ondermeer een toelage aan het Centrum van Andragogisch Onderzoek voorzien. Verder werd een toelage aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw verstrekt, evenals een toelage aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studie in Managementwetenschappen.

De toelage aan het IWONL gebeurt in het kader van het beurzenstelsel van het IWONL, beurzenstelsel dat aan de vereisten van de gewijzigde economische en sociale toestand moet aangepast worden en zodoende een efficiënter beleid inzake beurzen noodzakelijk maakt.

Die efficiëntie bestaat hierin dat met een vooropgesteld budget toch meer personen een beurs kunnen ontvangen.

Sectie 38 handelt over de beroepsopleiding en de bijscholing.

Beroepsopleiding en bijscholing zijn in deze tijd van economische repressie bijzonder belangrijk. Wij hebben in dit kader dan ook de klemtoon gelegd op de spitstechnologieën door de oprichting van gespecialiseerde centra in verschillende gemeenten. Deze zijn Kortrijk, Antwerpen, Brugge, Hasselt, Vilvoorde, Wevelgem en Mechelen.

– **Mevrouw G. Devos, Eerste Onder-**

voorzitter, treedt als Voorzitter op.

De pilootprojecten voor de laaggeschoolden werden in Limburg opgezet waar het STC-Limburg experimenteel werk verricht op het gebied van opleidingen en die indirect gericht zijn op de arbeidsmarkt. De samenwerking tussen RVA en het Technisch Onderwijs maakt het mogelijk 6 cursussen te starten.

Verder is er een samenwerkingsproject tussen de RVA en de Westvlaamse Volkshogeschool te Kortrijk, dat „algemene en maatschappelijke vorming voor werkzoekenden” heet. Dat is echter niet-direct op de arbeidsmarkt gericht.

In de middenstandsopleiding wordt gestreefd naar een optimaal gebruik van de bestaande centra. Bovendien wordt een financiële inspanning geleverd om in elke regio een modern centrum in te richten.

Twee nieuwe initiatieven die in dit verband opgenomen werden zijn :

1. uitbreiding beroepenlijst wat de leercontracten betreft ;
2. en bijzondere erkenningsnormen die uitgevaardigd werden voor bepaalde erg gespecialiseerde beroepen.

Apart voor Brussel werd een richtnota opgemaakt. Deze bevat de belangrijkste aandachtspunten voor het cultuurbeleid in Brussel. De krachtlijnen kunnen aangevuld worden met waardevolle aanbevelingen. Deze richtnota wordt voorgelegd aan een adviesgroep, die is samengesteld uit de NCC, deskundigen en vertegenwoordigers van het sociaal-culturele veld en van de voornaamste ideologische en filosofische strekkingen, met de vraag op korte termijn advies uit te brengen.

Met respect voor alles wat gepresteerd werd door Brusselse vrijwilligers en beroepskrachten, NCC-ambtenaren en beleidsverantwoordelijken en Vlaamse gemeentemandatarissen, wil ik ook de organische groei van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel bevorderen door een beter op mekaar afstemmen van de verschillende beleidsmiddelen.

Ik zal aan de Commissie cultuur van de Vlaamse Raad mijn Richtnota voorleggen over Brussel en de leden van de Vlaamse Raad daarna uitnodigen hierrond een grondig debat te houden.

Wat de dotatie aan de NCC betreft, neem ik mij voor om in het aanpassingsblad 1984 de nodige middelen te voorzien voor een noodzakelijke verhoging van de dotatie, nadat in een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van mijn kabinet en de NCC de volgende punten onderzocht werden :

1. Mogelijke besparingsmaatregelen binnen de NCC ;
2. de mobiliteit op het personeel van de centrale NCC-administratie naar de trefcentra toe.

Dit is tevens mijn antwoord op enkele vragen die ter zake werden gesteld.

Wat de jeugdsector – sectie 39 – betreft, werd er een speciale inspanning gedaan om het landelijk gestructureerd jeugdwerk en het jeugdwerkweld via een verhoging van de kredieten te stimuleren.

Het is immers van bijzonder belang voor het jeugdwerk dat men het decreet van 22 januari 1975 met een beter toepassingscoëfficiënt kan uitvoeren.

Deze benadering is duidelijk geïnspireerd door mijn grote bezorgdheid om de tewerkstelling in dit deel van het cultureel werk te beveiligen en te verbeteren.

In deze context overweeg ik eveneens om de personeelstoelage voor een eerste werknemer in de landelijk gestructureerde jeugdorganisaties aan 100 procent uit te keren.

In onze maatschappij die een zeer zware crisis doorworstelt krijgen welzijnsorganisaties een supplementaire dimensie, aangezien men geconfronteerd wordt met een aangroeiende doelgroep. Mijns inziens dient men aan deze jeugdverenigingen voldoende werkingskansen te geven.

Het is beslist noodzakelijk dat de Vlaamse Raad zo snel mogelijk, inza-

Poma

ke de erkenning en subsidiëring van een groot aantal werkvormen in verband met de jeugd de vereiste legislatieve structuur goedkeurt.

Inderdaad, aangezien de facultatieve uitgaven niet mogen toenemen vanwege het ontbreken van een decretale basis, werd er grotendeels een status quo ten opzichte van de begroting 1983 gehandhaafd.

Hierdoor stagneren de middelen voor bijvoorbeeld jeugdhuizen, jeugdateliers en jeugdmuziekateliers.

Ik nam in 1983 een reeks maatregelen om in het volgende jaar deze inerte situatie te deblokken.

Op dit ogenblik worden twee voorontwerpen van decreet goedgekeurd door de Executieve, door de Raad van State behandeld, namelijk het ontwerp van decreet houdende de erkenning en de subsidiëring van Jeugdverblijfscentra en het ontwerp van decreet houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties. Zodra de Raad van State deze twee voorontwerpen heeft geadviseerd, zullen zij in de Commissie van de Vlaamse Raad worden behandeld.

Om voor de praktische uitvoering hiervan de weg te effenen gebeurde er bij beslissing van de Vlaamse Executieve op datum van 26 oktober 1983 een herschikking van beleidsbevoegdheden. Deze operatie werd vastgelegd in een protocolakkoord tussen mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, en mij zelf.

Alle bevoegdheden in verband met het speelpleinbeleid zullen in de toekomst behoren tot het jeugdbeleid. Wanneer deze decretale regeling van kracht zal zijn, wordt het voor het eerst mogelijk om op een eigentijds en pedagogisch verantwoorde manier de werking van de speelpleinsector te honoreren. Ten einde ook de financiële dimensie van deze ingreep niet te veronachtzamen werd er in de begroting 101,5 miljoen frank ingeschreven.

Met het oog op het maken van een volledige decretale normering ter ondersteuning van het lokaal jeugdwerk dat nu reeds via de Vlaamse Gemeenschap subsidiegelden ontvangt, zal ik zo snel mogelijk twee raamdecreten indienen.

In de eerste plaats ligt het in mijn bedoeling een raamdecreet te ontwikkelen in functie van jeugdorganisaties die een educatieve taak vervullen. Hierbij denk ik aan jeugdhuizen, jongerencentra voor maatschappijvernieuwing, jeugdverenigingen werkend met meer kwetsbare jeugd, en jeugdverenigingen of projecten voor de vorming van werkende en/of werkzoekende jongeren. Een tweede raamdecreet met het oog op de erkenning en de subsidiëring van het recreatief en creatief werk voor de jeugd is in voorbereiding.

Jeugdateliers, jeugdmuziekateliers en jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening kan men hierbinnen situeren.

Op deze wijze wordt een stevige ruggegraat gegeven aan het jeugdwerk. De sector zal dank zij de kenschetsende soepelheid, ook in budgettaire moeilijke omstandigheden, behoorlijk werk blijven presteren.

In verband met de Permanente Opvoeding en Culturele Animatie – sectie 40 – heb ik als belangrijke doelstelling de uitwerking van een voorstel van decreet op het ontwikkelingswerk, het zogenaamde vijfde decreet. Dit vervangt het koninklijk besluit van 24 maart 1967 tot subsidiëring van de activiteiten van nationale en regionale organisaties ten bate van de Nederlandstalige volksontwikkeling.

Het vijfde decreet wil voor de verschillende werksoorten en werkvormen de nodige regelingen realiseren en prioriteiten bepalen naar kansarme groepen en problematieken toe.

Op mijn voorstel werd de tentoonstelling „Culturen als Buren”, ingericht die in verschillende steden van Vlaanderen druk wordt bezocht. Deze tentoonstelling past in een informatiecampagne over de minderheidsculturen, inzonderheid die van de migranten.

Verder is er de herstructurering van de samenlevingsopbouw waarvoor in een drievoudige structuur werd voorzien. Ten eerste, de oprichting van VIBOSO dat het Vlaams Instituut ter bevordering van de Samenlevingsopbouw betekent. Het heeft de functie van een overkoepelend orgaan voor de hele sector van Samenlevingsopbouw. Ten tweede, de RISO's. Dit zijn regionale instituten voor de Samenlevingsopbouw en ten derde de plaatselijke projecten. De RISO's mogen zeker niet als een bovenbouw beschouwd worden. De RISO-werkers zijn integendeel projectwerkers.

De Singel, het cultureel centrum te Antwerpen, kreeg een eigen beheerstructuur in de vorm van een VZW. Ook werd een richtnota „Coördinatie en optimalisatie van de volwassenvorming” opgemaakt, steeds in het kader van de permanente opvoeding en culturele animatie.

De uitvoering van het bibliotheekdecreet – sectie 41 – zal worden voortgezet binnen de budgettaire mogelijkheden van zowel de gemeenten, de provincies als de Vlaamse Gemeenschap.

Deze beleidsoptie stelde ik als uitgangspunt bij mijn ambtsaanvaarding.

Op 1 juli 1982 heeft de Vlaamse Executieve zich echter verplicht gezien een crisisbesluit te treffen in verband met de openbare bibliotheekwerking.

Zonder dat geraakt werd aan de filosofie van het decreet hielden de wijzigingen toch een aantal besparingen in voor de volgende jaren.

Algemeen moet gesteld worden dat de uitbouw van de bibliotheekstructuur trager zal verlopen dan oorspronkelijk gepland werd en dit door een blokkering van de subsidiëring van de wedden op 85 procent, een vermindering van de personeelsformaties en evenredige openingsuren, behalve voor de jeugdafdelingen en daarbij het uitblijven in 1983 van voltijdse POB en COB, de niet-uitbreiding van deeltijdse naar voltijdse. Deze laatste bepaling is evenwel vanaf 1984 weggelaten.

De kredieten van deze sector zijn ge-

Poma

stadijg toegenomen, zoals uit het volgende overzicht zal blijken : voor 1981 372,6 miljoen frank, voor 1982 500 miljoen frank, voor 1983 552,9 miljoen frank en voor 1984 628,5 miljoen frank.

Wat de toekomst betreft blijft de uitvoering van het decreet en meer bepaald de subsidiëring van de personeelsformaties van de plaatselijke openbare bibliotheken, prioritair, evenwel binnen de bepalingen van het crisisbesluit in 1983 erkend. In 1984 zullen volgens de vooruitzichten eveneens 12 nieuwe erkende bibliotheken meer betoelaagd worden.

Ik wil er ten slotte ook op wijzen dat het crisisbesluit geen aanleiding heeft gegeven tot een vermindering van het aantal uitleningen, integendeel.

Voor de openbare bibliotheeksector moeten twee beleidsmaatregelen spoedig gerealiseerd worden. Zo moet een regeling getroffen worden tot cumulebeperking, of zelfs een cumulverbod worden opgelegd, waarvan het advies gevraagd is aan de Raad van State.

Het project „automatisering” van de openbare bibliotheken is in de eerste fase bijna afgewerkt. De centrale catalogus is klaar en omvat ongeveer 80 procent van de in Vlaanderen aanwezige titels. Tegen een kleine vergoeding kunnen de plaatselijke openbare bibliotheken hun boekenbezit hieraan toetsen of eraan laten toevoegen. Zij krijgen dan een aantal badge-producten, zoals gedrukte catalogi, titelbeschrijvingen enzovoort.

Als gevolg van deze automatisering hoop ik dat het bibliotheekpersoneel kan ingeschakeld worden voor meer educatieve opdrachten binnen de bibliotheek en in bibliotheekuitbreidingsactiviteiten. De automatisering zal zeker geen aanleiding geven tot het verminderen van de betoelaagde personeelsformaties.

Wat het NCOB betreft, zal dit binnenkort voorzichtig van start moeten gaan, door de oprichting van een adviescomité. Voor de begeleidingsorganisaties zijn wel voldoende kredie-

ten voorzien om de huidige werking te betoelagen. Daarbij is een geleidelijke uitbouw, samen met het nationaal centrum de enige haalbare optie.

Ik stel echter ook vast dat de in het decreet voorziene centrale openbare bibliotheken niet volwaardig tot stand komen omdat de inrichtende machten een afwachtende houding aannemen. Daarom meen ik dat 5 POB's moeten gevraagd worden om de COB-functie uit te bouwen, namelijk naast de bestaande COB te Hasselt nog één per provincie en één in Brussel-Hoofdstad.

Via een bij komende personeelsformatie kunnen wij een stimulans uitbouwen. Wat de film betreft, lijkt mijn beleid, dat stoelt op een filosofie van co-productie, vruchten af te werpen, gesteund door het initiatief „Film in Flanders” ; inderdaad „De Vlaschaard” werd bekroond tijdens verschillende internationale filmfestivals onder andere op dit van Berlijn.

„Brussels by Night” werd bekroond tijdens het filmfestival te San Sebastian en behaalde tevens de speciale prijs van de Spaanse filmclubs voor het beste debuut.

„De Leeuw van Vlaanderen” is met zijn carrière begonnen op het Internationaal Filmfestival te Brussel, in aanwezigheid van Hunne Majesteiten, Koning Boudewijn en Koningin Fabiola, met het succes dat men kent en eveneens zeer goed onthaald door het francofone publiek tijdens dit Festival. Beter laat dan nooit. Graag stip ik aan dat Henri Storck een film voorbereidt over Permeke en dat het Ministerie van cultuur van Frankrijk en Antenne 2 co-producenten zijn.

Over enkele dagen zal een principiësakkoord gesloten worden met de Canadese regering met betrekking tot de co-productie. Al deze activiteiten geschieden met een globaal budget, waarmee men in de Verenigde Staten met moeite een documentaire maakt, of dat juist zou volstaan om de reclame voor één afgewerkte film mee te betalen.

Film International Antwerpen werd uit de rode cijfers gered. Het Filmgebeuren te Gent werd geïntegreerd in

het Festival van Vlaanderen en zijn uitstraling werd verhoogd.

Thans kom ik tot sectie 46 : letterkunde en dramatische kunst. In het voorbije jaar werd ik in sommige theatermiddens om mijn beleid aangevallen. Als beleidsverantwoordelijke, die zich geenszins aan politiek favoritisme wil bezondigen, heb ik inderdaad de zwarte vlaggen aan de gevels van sommige Vlaamse schouwburgen zien wapperen en werden mij via allerlei kanalen de veelbesproken rouwbrieven bezorgd die bij het begin van de theaterproducties werden rondgedeeld. Deze ludieke acties wil ik toch ontcrachten door even een blik te werpen op het financieel aspect van mijn theaterbeleid.

In 1981 werd een bedrag van 425,7 miljoen frank voor de theaters voorzien. In 1982 bedroegen de beschikbare kredieten 451,2 miljoen frank. Vorig jaar liepen de beschikbare kredieten op tot zelfs 463 miljoen frank wat een record was op dat vlak. Toch is het zo dat het theaterdecreet dringend aan herziening toe is en aangepast moet worden aan de actualiteit.

Theaterbeleid betekent evenzeer een artistiek beleid voeren. Zulks behoort allereerst tot de verantwoordelijkheid van de theaterwereld zelf. Er heerst onmiskenbaar een crisis in het artistiek beleid, van zowel de grote gezelschappen als in vele kleine theaters. Als beleidsverantwoordelijke Minister wens ik dat er in de sector van de dramatische kunst met de volgende overwegingen rekening wordt gehouden.

1. In deze tijd van economische recessie moet het beleid van elk theater afgestemd zijn op een zo zuinig mogelijk beheer, dit is op het verminderen van de uitgaven en het verhogen van de inkomsten.

2. De theaterdirecteurs moeten hun programma afstemmen op het publiek en niet op de subsidies die zij willen ontvangen. De theaters zijn er voor het publiek en niet omgekeerd.

3. Daar de kleine theatergezelschappen alleen door de Vlaamse Gemeenschap betoelaagd worden en niet kunnen rekenen op de steun van andere

Poma

openbare overheden, zoals steden en provincies, worden de budgettaire verminderingen voor de kleine gezelschappen zoveel mogelijk beperkt.

4. Om verstarring tegen te gaan wordt voor 1984 de betoelaging voor experimentele gezelschappen van 4'7 miljoen frank tot 10 miljoen frank verhoogd.

Trouwens, eerlang zal worden overgegaan tot de installatie van de nieuwe Raad van Advies voor de Toneelkunst, die zal belast worden met het verlenen van een advies over een nieuw toneeldecreet waarin in functie van een analyse, voormelde punten zullen verwerkt worden.

Ik kom nu tot sectie 47 : muziek en lyrische kunst. Op het vlak van de muziek en de lyrische kunst kreeg de Filharmonie van Vlaanderen een nieuw statuut en wordt ze uitgebreid tot een orkest van 96 musici, met een artistiek leider op hoog niveau, opdat het orkest in minder dan twee jaar een standing zou bereiken op Europees vlak. Nu reeds zijn de eigen inkom-

sten gestegen van minder dan 5 procent naar meer dan 8 procent en is, dank zij sponsorship, de publieke belangstelling met 20 procent toegenomen. Ook in deze sector blijf ik niet blind voor vernieuwing en verjonging. Inderdaad, het ensemble „François Glorieux and his orchestra”, heb ik nominatim laten inschrijven.

De Opera voor Vlaanderen daarentegen heeft niet aan de verwachtingen, die mijn achtbare voorganger koesterde, beantwoord.

Na een uitvoerige bespreking werd door de leden van de Vlaamse Executieve, op 26 januari 1984, met eenparigheid :

1. vastgesteld dat, ingevolge de weigering van de steden Antwerpen en Gent om de laatste zin van artikel 42 van de statuten weg te laten, de Opera voor Vlaanderen in zijn huidige structuur, zich in de onmogelijkheid bevindt te functioneren ;

2. beslist een gespecialiseerde commissie ad hoc op te richten en deze te belasten met een diepgaand onderzoek betreffende de formule van een

stichting, en of deze een oplossing kan bieden aan het gestelde probleem onder al zijn aspecten (budgettair, artistiek, sociaal, functioneel, enzovoort). Dit nader onderzoek en de concretisering van bepaalde voorstellen mag niet gehypothekeerd worden door de mogelijke financieringsformules van een uit te bouwen goed gestructureerd geheel waarvan de goede functionering dient gewaarborgd. Wel dienen de voorwaarden te resulteren in een duidelijk merkbare besparing ten aanzien van de huidige kost.

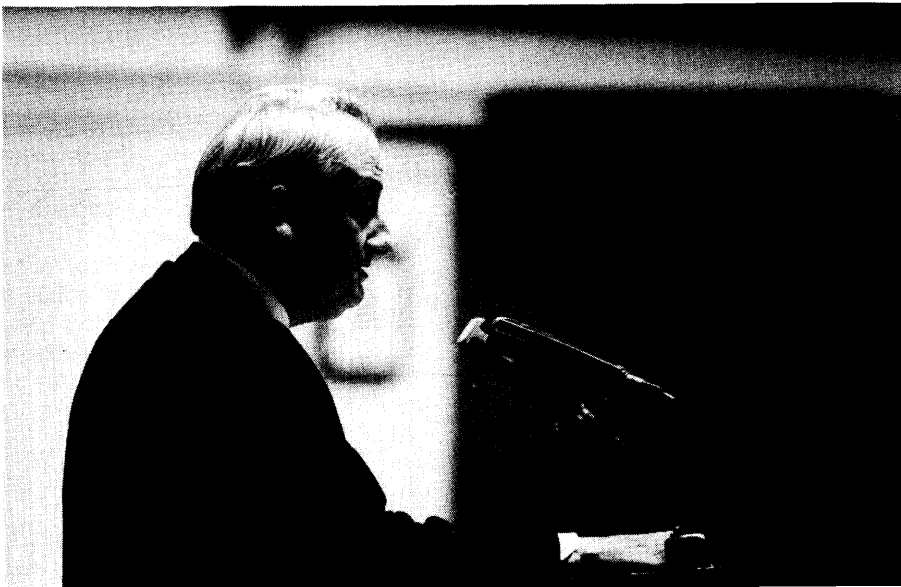
De leden van deze Commissie ad hoc, samengesteld uit specialisten ter zake, te samen met enkele managers, vergaderden reeds en zullen tegen 1 april 1984 voorstellen formuleren.

Het Ballet van Vlaanderen heeft, in zijn succesvolle carrière, door het bereiken van de leeftijdsgrens van zijn directeur mevrouw J. Brabants een moeilijke overgangperiode voor de boeg. Laten we hopen dat de Raad van Beheer de juiste keuze zal maken, opdat de internationale roeping die het Ballet van Vlaanderen moet vervullen om het imago van Vlaanderen op buitenlandse scènes uit te dragen, zal blijven waarmaken.

Ik staar mij niet blind op gevestigde waarden, ik zet er mij voor in om nieuwe waardevolle initiatieven te steunen, echter niet vooraf, doch wel na geleverde prestaties. Zo bijvoorbeeld het dansgezelschap van Thérèse De Keersmaeker. Na de laudatieve kritieken ten gevolge van haar optreden in Beaubourg (Centre Georges Pompidou), het Festival van Avignon, het Holland Festival, te New York, enzovoort heb ik haar dansgroep nominatim ingeschreven, voor een vrij beperkt bedrag, waardoor de werking van dit jonge ensemble werd gestimuleerd en waardoor het nog meer in het buitenland zal kunnen optreden.

De subsidies voor het Festival van Vlaanderen, dat reeds zijn 25-jarig bestaan vierde, werden verhoogd en de participatie van eigen formaties wordt opgedreven.

Door zich te associëren met het Filmfestival te Gent, door thematisch optreden en hierbij levende beeldende kunstenaars te betrekken, wordt het

Gerneenschapsminister van cultuur K. Poma, Vice- Voorzitter van de Vlaamse Executieve, beantwoordt de talloze vragen die in verband met zijn begrotingsmaterie werden gesteld

Poma

Festival van Vlaanderen toonaangevend voor de cultuur in de breedste zin.

Ik sta erop aan Alden Biesen zijn grensoverschrijdende Teutoonse traditie terug te geven, zoals het was ten tijde van de Teutoonse ridders.

Het initiatief „European Opera Summer School” heeft onmiddellijk mijn vertrouwen gekregen. Inderdaad, jonge Vlaamse zangers, hopelijk toekomstige elementen voor de Opera-Stichting, worden daar geconfronteerd met leeftijdsgenoten uit circa twintig landen en genieten er van zangpedagogie op het allerhoogste niveau.

Door mijn hardnekkig verdedigen ben ik er in geslaagd de Vlaamse Kameropera, die in de toekomst de pépinière moet worden voor de Opera-stichting uit de rode cijfers te halen.

Wat de beeldende kunsten – sectie 48 – betreft, een sector waar de individualiteit van de schepper hoogtij viert, blijft Vlaanderen zich schitterend verdedigen in binnen- en buitenland. Onze vertegenwoordiging op de Kunstmarkt te Bazel was een succes.

De selectie voor de Biënnale van São Paulo werd laudatief onthaald in Brazilië, ze zal in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen getoond worden en daarna in het museum van de Universiteit van Dublin. Vlaamse artiesten stelden hun werken tentoon in Duitsland, Parijs, de USA, Nederland, Zwitserland en Italië.

Er zijn bovendien talrijke prijzen en onderscheidingen toegekend aan beeldende kunstenaars. Als uitschieter verwijs ik naar de Joost Van Den Vondel-prijs die aan Roger Raveel plechtig werd uitgereikt in het Landesmuseum für Kunst und Kultur in Munster.

U kent voorzeker het laaiende succes dat de James Ensor-tentoonstelling genoot te Antwerpen met méér dan 130.000 bezoekers ; de expositie begon in Zürich en op dit ogenblik reist ze in Japan, waar ze de vier belangrijkste musea aandoet. Eerlang (vanaf 3 mei) zal men de aanwinsten van kunstwerken kunnen bewonderen in

de St.-Pieters-abdij te Gent, daarna in het Cultureel Centrum Scharpoord te Knokke-Heist.

Niet minder dan circa tweehonderd kunstenaars werden aangemoedigd via het aankopen van een werk of het verlenen van toelagen, werkbeurzen of sociale hulpelden. Er wordt naar gestreefd onze levende kunstenaars naar het buitenland „uit te voeren”. Met voldoening wordt vastgesteld dat het privé-initiatief ons in deze poging steunt.

Wat het toerisme en de vrijetijdsbesteding betreft, heb ik sinds het begin van mijn ambtstermijn ernaar gestreefd de oude wetgeving aan te passen aan de huidige toeristische noden. De besprekingen in dit verband met de betrokken beroepsorganisaties verlopen relatief vlot, maar problemen omtrent onder meer de bevoegdheid vertragen de definitieve goedkeuring van de ontwerpdecreten.

De historiek van sommige ontwerpdecreten is soms een waar lijdensverhaal. Ik zal u dit lijdensverhaal besparen ; u kent het allemaal.

Een kadaster van alle kampeerterrinen kwam in 1982 klaar. Op basis van dit document wordt de tekst van het decreet houdende het statuut van de kampeerterrinen met de onderscheiden beroepsorganisaties besproken.

Om toe te laten dat het Commissariaat-generaal voor Toerisme zou kunnen beschikken over eigen financiële middelen werd vooropgesteld het huidige Commissariaat om te vormen tot een Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme, met het statuut van een parastatale B. Het ontwerpdecreet ter zake werd voor advies overgezonden naar de Raad van State. Het antwoord mag over enkele dagen verwacht worden.

Het ontwerp-decreet houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor Toerisme en het decreet houdende regeling voor het verlenen van toelagen tot bevordering van het sociaal toerisme in de Vlaamse Gemeenschap ligt klaar ter bespreking.

Mijn toeristisch beleid steunt op twee pijlers : het bevorderen van het toerisme in eigen land bij onze landgenoten

en de promotie om meer buitenlandse toeristen aan te zetten ons land te bezoeken. Hierbij wordt vooral gedacht aan de grote invloed van het toerisme op de betalingsbalans. In 1982 bijvoorbeeld werd er bij de Benelux Economische Unie 72,1 miljard frank ontvangen uit de toeristische sector en 100,1 miljard frank uitgegeven. Dit maakt dus een verschil van 28 miljard frank. Dit zal nu verminderen tot 19 miljard frank.

Ter ondersteuning van de twee voornoemde pijlers werden promotiecampagnes op het getouw gezet in binnen- en buitenland.

De toeristische promotie in het buitenland wordt toegespitst op de vijf belangrijkste markten, met name : Groot-Brittannië, Nederland, Duitsland, Frankrijk en de Verenigde Staten. De veranderde toeristische trends aan de kust – ik denk hierbij onder andere aan het windsurfen – brengen mede dat de bewaking aan de kust niet enkel dient verbeterd te worden maar tevens aan een uitbreiding toe is. Met dit doel wordt de oprichting gestimuleerd van een intercommunale kustreddingsdienst, die de bewaking van de baders en surfers aan de kust maximaal wenst uit te breiden.

De kwaliteitsverhoging van het aangeboden toeristisch produkt werd bevorderd onder meer door het verder aanmoedigen van de hotelvernieuwing. In dit verband hebben wij in de Commissie uitvoerig van gedachten gewisseld.

De tot op heden geboekte resultaten op het vlak van de toeristische betalingsbalans stemmen hoopvol, meer nog, zij gelden als stimulans om de door ons ingeslagen weg inzake toeristisch beleid verder te volgen.

Dan kom ik tot sectie 52, IX, met name lichamelijke opvoeding, sport en openluchtlevens. Uitgaande van het basisprincipe van het sportbeleid, om steeds meer mensen er toe aan te zetten steeds meer sport te beoefenen, in steeds optimaler omstandigheden, werd het beleid in deze sector vooral toegespitst op een betere coördinatie en rationalisatie.

Poma

De belangrijkste krachtlijnen hiertoe waren : een beleid voeren tegen versnippering. Immers aan de wildgroei van steeds meer sportbonden stelden wij duidelijk een einde. In 1979 bedroeg hun aantal 102, in 1983 nog 85 en thans worden nog slechts 80 bonden erkend, zonder dat hierdoor de effectieve sportwerking geschaad wordt.

Voor de subsidiëring aan de ondergeschikte besturen zal eveneens een rationeel beleid gevoerd worden. In dit verband zullen de gemeenten op onze steun kunnen rekenen voor zover de dossiers aangepast zijn aan de crisisnormen van de jaren tachtig.

Hiertoe hebben wij ook een vereenvoudigde procedure uitgewerkt voor energiebesparende aanpassingswerken die dus betoelaagd kunnen worden. De energierekening van alle Vlaamse sportinfrastructuren benadert immers 2 miljard frank per jaar, waarin de zwembaden waarschijnlijk het grootste aandeel hebben.

In de sector van de rijkssportinfrastructuur zal geen nieuw initiatief aangekocht worden. Al de middelen zullen besteed worden aan het operationeel maken van de bestaande centra, terwijl wij ook een oplossing zullen pogen te vinden voor de watervlakken die naar de Vlaamse Gemeenschap overgeheveld worden.

Er werd een gecoördineerd infrastructuurbeleid gehuldigd. Hierbij zijn kleinschaligheid en multifunctionaliteit de sleutelwoorden voor dit sportinfrastructuurbeleid. Dit uiteraard in functie van de opportuniteit van de regio.

Meer aandacht ging dit jaar naar de topsport. Vanaf 1983 werd een vaste toelage aan de topatleten vervangen door een fluctuerende beurs, afhankelijk en aangepast aan hun noden. Tevens worden meer faciliteiten voor de topsporters beoogd.

Als concreet voorbeeld werd Armand Parmentier voor 8 maanden ter beschikking gesteld met het oog op de komende Olympische Spelen in Los Angeles, en hebben meerdere bemid-

delingspogingen bij collega's in verband met faciliteiten voor topsporters een positief resultaat.

Mijn aandacht gaat evenzeer naar de sportpromotie. Zo is er dit jaar de sensibilisatie-actie „Sport is tof en 't kan best in je buurt”. Deze nieuwe sportcampagne heeft toe doel het sportvoor-allen-beleid te bevorderen. Deze actie wordt thans toegespitst op een samenwerking met de gemeenten.

Vorig jaar was er al een tweede editie „Sportief Bedrijf”. In dat kader werden niet minder dan 13 laureaten bekroond. Thans is er sedert begin februari een informatiepakket in de vorm van een vademecum voor de gemeenten. Het draagt de veelbelovende titel „Het gemeentelijk sportbeleid in evolutie.” Vergeten we ook niet het groot succes bij de opleidingscursussen te citeren waarbij jaarlijks ongeveer 2.000 diploma's worden uitgereikt.

Over de inkomsten van het sportfonds in 1984, dat bij koninklijk besluit gestijfd wordt door de Nationale Loterij, verkeer ik echter nog in de onzekerheid.

Meer specifiek voor de gewone begroting mag men stellen dat de begroting voor de sport voor de meeste posten weinig wijzigingen vertoont ten opzichte van vorige jaren.

De stijging die, in absolute cijfers wel waar te nemen is, is hoofdzakelijk te wijten aan volgende 2 posten :

1. de deelname aan de Olympische Spelen ;
2. de toename van de post subsidiëring aan sportfunctionarissen. In 1983 kon het desbetreffend decreet slechts voor 85 procent uitbetaald worden. Voor 1984 voorzien wij meerdere nieuwe aanvragen van gemeenten. Tevens werd een voorstel van decreet van de heer Breyne goedgekeurd, waardoor vanaf 1984 onder andere ook nog gemeenten die niet over een zwembad beschikken aanspraak kunnen maken op subsidies voor hun sportfunctionaris.

De sportfunctionaris is immers de spil van een gemeentelijk sportbeleid. Materieel gaan wij de gemeenten in-

tenser ondersteunen via dienstverlening van BLOSO. Het lijkt dus logisch dat wij ook financieel deze groep van waardevolle krachten niet in de kou laten staan.

Een belangrijk luik van de cultuursector is het cultureel patrimonium. Sta mij toe eerst enkele realisaties te vermelden omtrent de infrastructuur na 2 jaar cultuurbeleid. De begroting 1982 voorzorg voor de uitbouw van de culturele infrastructuur, een bedrag van 950 miljoen frank. Hiervan werd echter 15 procent niet vrijgegeven, zodat slechts 807'5 miljoen frank kon geïnvesteerd worden. En verder nog deze cijfers :

– In de gesubsidieerde sector werden 255 miljoen frank aan toelagen verleend. Dit kwam 22 gemeenten ten goede, voor de uitbouw van hun culturele centra en musea.

– Een veertiental gemeenten werden betoelaagd voor de aankoop of de verbouwing van een bibliotheek. Zulks vertegenwoordigde een totaal van 85 miljoen frank.

In de overheidssector was 467'5 miljoen frank aan kredieten beschikbaar. Zo werd naast een aantal noodzakelijke opfrissing+ en onderhoudswerken gestart met de uitvoering van de eerste fase van de „Ancienne Belgique”. Dit resulteerde onder andere in de opening van de „Bar Americain” in 1982.

Nog in Brussel werden noodzakelijke aankopen verricht, onder meer in Evere en in Sint-Gillis. Wat Vlaanderen betreft werd er gestart met de eerste restauratie van het kasteel van Hingene, en aan het Rijkscultureel Centrum te Overijse werden de laatste werken beëindigd. Aan het overnachtingsgebouw van het „Kasteel van Ham” werden eveneens belangrijke infrastructuurwerken uitgevoerd. En er werd opdracht gegeven te starten met de bouw van het Rijkscultureel Centrum te Wemmel. Dit voor wat betreft het infrastructuurbeleid in 1982.

Alvorens de realisaties voor 1983 te citeren is het wellicht nuttig het volgende cijfermateriaal te vermelden :

– In 1983 werd voor een totaal van

Poma

494 miljoen frank aan investeringskredieten voorzien in de culturele sector. Hiervan was oorspronkelijk 300 miljoen frank toegewezen aan de gesubsidieerde sector en werd 194 miljoen frank aan de overheidssector voorbehouden.

De noodzakelijke onderhoudsuitgaven voor rijksinfrastructuur, de noodzaak om de „Ancienne Belgique” te voltooien, en de vaststelling dat er gelijktijdig een matige interesse merkbaar was van de lokale besturen voor de oprichting van culturele infrastructuur noopten mij ertoe, over te gaan tot een herschikking van de kredieten. Dit resulteerde in de volgende cijfers.

265 miljoen frank waren voor de gesubsidieerde sector, en 229 miljoen frank gingen naar de overheidssector.

Daarbij preciseer ik dat aan de gesubsidieerde sector voor 175 miljoen frank aan toelagen werd verleend aan 20 gemeenten en dit voor de uitbouw van culturele centra of musea.

Aan een achttal gemeenten werd voor 90 miljoen frank subsidies verleend voor de oprichting via aankoop of verbouwing van een openbare bibliotheek.

In de sector van de Vlaamse Gemeenschap werden naast de noodzakelijke onderhoudswerken de volgende projecten gerealiseerd of gestart.

Op 23 december 1983 had ik de eer de grote zaal van de „Ancienne Belgique” plechtig te openen. Nog voor Brussel werden enkele noodzakelijke onteigeningen goedgekeurd door de Vlaamse Executieve in 1982, meer bepaald in de gemeenten Sint-Lambrechts-Woluwe, Neder-Over-Heembeek en Schaarbeek.

De tweede restauratiefase aan het Kasteel van Hingene werd aangevat en ten behoeve van het Ballet van Vlaanderen werd de aankoop van gebouwen in de Keizersstraat te Antwerpen een feit. Vermeld ik nog tot slot de verbouwing van het Rijkscultureel Centrum – „Hoeve de Kam” in Wezembeek-Oppem. Tot zover deze summier terugblik op het infrastructuurbeleid van de voorbije twee jaar.

Ik vestig er uw aandacht op dat heel wat van die werken in de Brusselse agglomeratie of omgeving werden uitgevoerd. Wat dat betreft, kan ik u zeggen dat de helft van de infrastructuurwerken naar Brussel en omgeving gaat en de andere helft naar de rest van Vlaanderen. Ik durf dan ook zeggen dat de Groot-Brusselaars zich niet mogen benadeeld voelen.

Het infrastructuurbeleid anno 1984 ziet er uit als volgt.

Het is mijn betrachting, gezien de beperking van de financiële middelen, de slechte financiële toestand van de meeste lokale besturen, de nederzetting van cultuurpaleizen in Vlaanderen te weren.

De gedeeltelijk herwerkte normering, door mij goedgekeurd, moet leiden tot een gewilde accentverschuiving naar kleinschaligheid toe. Dit zal resulteren in een gefundeerde planning van kleinschalig nuttige projecten. Specifiek voor de sector bibliotheken zal deze herwerkte normering moeten leiden tot een stimulans om over te gaan tot de oprichting van een eigentijdse bibliotheek. Deze zal tot doel hebben de hele Vlaamse Gemeenschap te voorzien van boeken en algemene informatie voor de ge vulgariseerde documentatie op elk gebied van menselijk weten en kennen.

Haar gebruik dient gewaarborgd voor de ontspanning van alle bevolkingsgroepen zonder onderscheid van levensbeschouwing, ontwikkelingsniveau of beroepsspecialisatie.

Voor wat de Brusselse infrastructuureigendom van de Vlaamse Gemeenschap betreft, wens ik in elke gemeente voor de beschikbare trefcentra een vitaal minimum te voorzien. Dit omdat de verwerving van een trefcentrum in de enkele gemeenten waar dit nog niet voorhanden is en de nodige oprissings- en beveiligingswerken in de beschikbare trefcentra. Voorts wil ik eveneens een evenwichtige verdeling van de beschikbare kredieten tussen de centrale culturele infrastructuur en de overige gemeenten en ten slotte de nieuwe projecten kleinschalig en goedkoop maar degelijk uit te voeren.

Voor Vlaanderen dient in de eerste plaats het Cultureel Centrum Alden Biezen, wegens zijn bijzondere opdracht afzonderlijk behandeld te worden.

Verder is het mijn wens de in aanbouw of in verbouwing zijnde centra af te werken teneinde deze zo spoedig mogelijk operationeel te maken.

Voor de belangrijke sectie 78 van de monumenten en landschappen weze het mij toegelaten eerst nog eens de volgende beleidsopties op een rijtje te zetten.

Bij de behandeling van de beschermingsdossiers wordt er rekening gehouden met een aantal fundamentele opties.

1. Alleen het patrimonium dat echt de moeite waard is om voor het nageslacht bewaard te worden, kan in aanmerking komen voor de bescherming.

2. Het voor bescherming voorgestelde object moet zich nog in een dusdanige staat bevinden dat een restauratie met alle financiële gevolgen van dien, verantwoord is.

3. De procedure van een klassering moet een vlot verloop krijgen.

4. Wat de bescherming van landschappen betreft, wordt steeds grondig onderzocht of de voorgestelde zones niet in tegenspraak zijn met de bij koninklijk besluit goedgekeurde gewestplannen, bijzondere plannen van aanleg en reeds toegestane en geldige vergunningen.

5. Het administratief dossier dient een bouwfysisch verslag en een opsomming van de bestemmingsmogelijkheden voor het als monument voorgesteld pand te bevatten.

6. Er wordt getracht een monumentvriendelijk klimaat te scheppen door meer inspraak van de eigenaars, een soepeler houding van de administratie.

De realisaties inzake beschermingen laten zich als volgt resumeren. Het totaal van de voorontwerpen van lijst in 1982 en 1983 was 414 monumenten, 113 stads- en dorpsgezichten, en 22 landschappen.

Poma

Het totaal van de ontwerpen van lijst in 1982 en 1983 was 365 monumenten en 56 stads- en dorpsgezichten. Hiervoor werden door mij de nodige ministeriële besluiten genomen. Het totaal van de besluiten in 1982 en 1983 was 425 monumenten, 73 stads- en dorpsgezichten en 16 landschappen. Die werden door een besluit van de Executieve vastgelegd.

Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik heb hier nog uitgebreide nota's in verband met een pleidooi voor monumentenzorg en een pleidooi voor het in stand houden van het instrument van de dienst monumenten- en landschapszorg. Ik stel voor, zoals ik dat verleden jaar heb gedaan, dat ik deze nota's overmaak, niet alleen aan de dienst van het Beknopt Verslag, maar ook aan de dienst Handelingen, met het verzoek deze nota's bij hun verslag te voegen.

De heer J. Van Elewyck : Mevrouw de Voorzitter, ik heb bezwaar tegen het principe om volgende reden : na de uiteenzetting van een Minister of van een lid is er altijd mogelijkheid tot repliek. Welnu, als een document wordt neergelegd tot opname, in het verslag naar het Amerikaans systeem, bestaat geen mogelijkheid tot repliek daarover. Ik maak hiertegen dus, wat het principe betreft, bezwaar.

Minister K. Poma : Ik kan de heer Van Elewyck geruststellen. Ik heb nog voor een lange tijd dossiers voorbereid. Hij zal beslist de gelegenheid krijgen om te antwoorden, wanneer ik antwoord geef op de specifieke vragen. Eerst behandel ik echter de algemene beleidsvisie. Ik meen niet dat deze aanleiding kan geven tot discussie.

De heer J. Van Elewyck : Dat zullen wij uitmaken. Niet dat wij wensen dat u voorlezing geeft van al die bladzijden, maar wij wensen niet dat iets wat hier niet werd voorgebracht, wordt opgenomen in de Handelingen.

Minister K. Poma : Ik wens dat het pleidooi voor monumentenzorg in de Handelingen wordt opgenomen en zal er dus voorlezing van geven.

Een historisch gebouw is verganke-

lijk. De gebruikte materialen zijn versleten, de constructie is aangetast of de bestemming is gewijzigd of verloren gegaan. Daarom is restauratie, het tegenhouden van de vergankelijkheid, vroeg of laat noodzakelijk.

De Voorzitter² : Mijnheer Van Elewyck, u verlaat de zaal toch niet ?

De heer J. Van Elewyck : Eventjes maar, mevrouw de Voorzitter, voor een telefoontje.

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, u hebt het woord, misschien voor een samenvatting.

Minister K. Poma : Ik zal een samenvatting geven, mevrouw de Voorzitter. Ik zal de volledige tekst dan overmaken aan de diensten.

Mevrouw de Voorzitter : Ik verzoek u dan toch dat, wat u in de Handelingen wenst te zien opnemen, hier uiteen te zetten, zij het beknopt.

Minister K. Poma : Ik heb een tussenoplossing proberen te vinden, maar als men daar niet wil van weten... Het spijt me.

Ik heb daarnet de zes voorwaarden opgesomd waaraan de monumenten moeten voldoen. Het is noodzakelijk de monumenten in ere te houden.

Het totale bedrag dat beschikbaar is voor het subsidiëren van restauratiewerken aan openbare gebouwen blijft gehandhaafd op 150 miljoen frank. De ervaring heeft ons de jongste twee jaar geleerd dat openbare besturen terugschrikken van grootscheepse projecten. Zij willen eerder de gebouwen waarvan zij eigenaar zijn valoriseren, restaureren en - wat zeer belangrijk is - terug in gebruik nemen. Een belangrijke factor bij het restaureren is het vinden van een nieuwe, passende bestemming zonder de waardevolle elementen van het gebouw in het gedrang te brengen.

Ik zou dieper kunnen ingaan op de economische waarde die de monumenten vertegenwoordigen. Ze zijn ook belangrijk op het vlak van het toerisme, van de tewerkstelling en op sociaal gebied.

- **De heer J. Pede, Voorzitter, herneemt**

het voorzitterschap.

Dit alles duidt aan dat de beschikbare kredieten eigenlijk minimaal zijn, zeker in vergelijking met de ons omringende landen.

De ingeschreven kredieten laten ons echter niet toe voor elk beschermd monument restauratiekredieten ter beschikking te stellen. Een selectie dringt zich op naar gelang van de dringende noodzaak van de restauratiewerken. Vandaar dat ook inzake dit cultuurfacet een nieuwe politiek moet worden gevoerd om de kleinere kredieten voor de culturele sector te compenseren.

Een dringend beroep dient verder te worden gedaan op sponsors uit de privé-sector. Het overheidsinitiatief mag ook hier slechts een aanvullende taak toebedeeld krijgen en het privé-initiatief moet een pijler worden van het culturele werk.

Cultuur - en zeker architectuur - heeft altijd kunnen steunen op het mecenaat. In periodes van economische recessie, zoals wij nu meemaken, moet het mecenaat van de overheid vervangen worden - geheel of gedeeltelijk - door het mecenaat van de private onderneming.

De heer W. Seeuws : U merkt dat aan wat in de voetbalwereld gebeurt.

Minister K. Poma : Dat het kan, is zeker al bewezen : ik denk aan de beveiligingswerken van het Lam Gods in de Sint-Baafskathedraal te Gent en de restauratie van het 19de eeuwse Sint-Janshospitaal te Brugge.

Telkens werd er mij op gewezen dat de overheid eigenlijk zijn verantwoordelijkheid ontloopt door niet zelf deze restauratiewerken te bekostigen. Ik stel het anders : ontloopt de overheid haar verantwoordelijkheid wanneer zij, gedreven door haar zorg om datgene wat wereldfaam geniet te willen beschermen en wetende dat zij deze zorg, gezien budgettaire moeilijkheden, niet kan concretiseren, andere bronnen aanboort om de zo nodige beschermingsmaatregelen te kunnen treffen ?

Ik wil dit pleidooi voor de monumentenzorg besluiten met een uitspraak

Poma

van Zijne Majesteit Koning Boude-
wijn, tijdens een redevoering in het
kasteel te Laken op 19 februari 1975,
waarbij ik mij als Gemeenschapsmi-
nister van cultuur en bevoegd voor de
monumenten- en landschapszorg vol-
ledig kan aansluiten : „De bescher-
ming van het leefmilieu waarvan het
behoud van het bouwkundig erfgoed
deel uitmaakt, is één van de kern-
vraagstukken van onze tijd. De opko-
mende generatie zou het ons niet ver-
geven indien wij lijdzaam de ontaar-
ding van ons leefmilieu zouden on-
dergaan”.

Wat de radio-omroep en televisie be-
treft, kan ik u mededelen dat onder
mijn beleid de zendtijd voor derden
uitgebreid werd tot 92 uur, waar dat in
1981 86 uur en 30 minuten was. In
1983 werd die zendtijd nogmaals op-
getrokken tot 121 uur.

De kleine fracties zoals RAD en
AGALEV hebben ook recht op zend-
tijd, daarom heb ik mijn steun ver-
leend aan het voorstel van decreet om
de kleine fracties uit de Vlaamse
Raad, recht te geven op uitzending
voor „derden”.

De zeer actuele problematiek van de
„vrije radio's” heeft ertoe geleid dat op
6 mei 1982 een decreet betreffende de
organisatie en de erkenning van niet-
openbare radio's door deze Raad werd
goedgekeurd.

Op 7 september 1982 trof de Vlaamse
Executieve een besluit betreffende de
erkenning van de niet-openbare ra-
dio's. Einde 1983 waren dan ook 440
dossiers van niet-openbare radio's in
aanmerking genomen voor erken-
ning.

Aan de Raad van State werd advies ge-
vraagd over een ontwerp-decreet be-
treffende de Mediaraad. Dat advies
hebben wij vooralsnog niet ontvan-
gen.

Wat de BRT betreft, heb ik mij laten
leiden door wat in november 1981 te
Hengelhof door de BRT beheersor-
ganen ter gelegenheid van een intern
managementseminarie was vastge-
steld : de organisatorische structuur
van de omroep is zo dat steeds meer

middelen moeten vrijgemaakt wor-
den voor administratieve en perso-
neelskosten, waardoor minder midde-
len ter beschikking blijven van de pro-
ductie.

Teneinde een redelijke verhouding
tussen de produktiemiddelen en de
andere kosten te behouden, heb ik de
BRT gevraagd mij een rationalise-
ringsplan voor te leggen.

Dank zij de positieve medewerking
van de raad van beheer, de directie en
de vakbonden, kreeg ik in november
een voorstel op tafel waarvan de uit-
voering er zeker toe zal bijdragen dat
binnen de BRT meer middelen vrij ko-
men voor de produkties.

Ik wil er hier tevens op wijzen dat, on-
danks het feit dat de BRT, zoals de an-
dere sectoren binnen het cultuurbud-
get, de dotatie zag inkrimpen, in ver-
houding tot de index, de omroep erin
geslaagd is initiatieven die jaren lagen
te wachten, in uitvoering te brengen.

Ik denk in dit verband aan Studio
Brussel met de nachtuitzendingen tot
2 uur en in de nabije toekomst de ont-
koppeling van BRT 2.

Wat de toekomst betreft, gaat mijn
aandacht vooral uit naar het institu-
tionaliseren van de inspraak op me-
diavlak en naar de aanpassing van het
omroepbestel aan de evolutie van de
mediatechnieken.

Ik hoop eerlang bij deze Raad het ont-
werp-decreet betreffende een Media-
raad voor de Vlaamse Gemeenschap
in te dienen.

Ik ben ervan overtuigd dat, van zodra
een dergelijke Mediaraad aan het
werk kan, een coherent mediabeleid
kan gevoerd worden dat de betrokken-
heid van alle sectoren garandeert en
dat oog heeft voor de zeer snelle tech-
nologische evolutie waardoor een
zeer gevarieerd media-aanbod moge-
lijk wordt.

Tevens wens ik dat in het kader van de
Mediaraad het wetenschappelijk on-
derzoek de plaats krijgt die het ver-
dient omdat beleidsvoering zonder
echt en noodzakelijk onderzoek, ze-
ker in deze sector, niet aangewezen is.

In afwachting van deze Mediaraad

kan echter niet stilgezeten worden en
dienen mijns inziens de noodzakelij-
ke stappen gezet om het omroepbe-
stel aan te passen, zowel aan de tech-
nologische evolutie in de mediasector
als aan de monopoliesituatie van de
BRT die door meer en meer mensen,
ook binnen onze openbare omroep,
als nefast voor de kwaliteit wordt aan-
gevoeld.

Daarbij zie ik een omroepbestel voor
ogen waar de ether in de publiekrecht-
elijke sfeer blijft, wat private initia-
tieven niet uitsluit voor zover zij door
de concessieverlenende overheid op
de bij decreet gestelde normen gecon-
troleerd worden en waar op de kabel
initiatieven in de private sfeer moge-
lijk gemaakt worden.

Twee voorafgaandelijk ke problemen
stellen zich daarbij.

Eerst en vooral is er de etherreclame
en voornamelijk de gevolgen die het
invoeren van etherreclame zal heb-
ben op de geschreven pers.

Hierover heeft de heer Paul Peeters
geïnterpelleerd en ik zal dus nu op die
interpellatie antwoorden, vermits
daarin sprake is van TV-reclame en de
gevolgen van de invoering daarvan.

Allereerst wil ik de heer Peeters dan-
ken dat hij met deze interpellatie de
aandacht van de Vlaamse Raad vestigt
op een ernstig probleem dat de pluri-
formiteit van de geschreven pers –
iets dat ons allen nauw aan het hart
ligt – in gevaar zou kunnen brengen.

ikwil hem verzekeren dat de belangen
van de geschreven pers mij nauw aan
het hart liggen en dat ik bij het bepa-
len van het mediabeleid zeer omzich-
tig tewerk wil gaan, voornamelijk om
die pluriformiteit niet in het gedrang
te brengen.

De cijfers die de heer Peeters heeft ge-
citeerd, zijn mij uiteraard bekend. Zij
worden trouwens in grote mate beves-
tigd door gegevens uit een weten-
schappelijk rapport dat ik zelf heb la-
ten maken.

Vraag is of men zich alleen moet laten
leiden door deze cijfers, of men niet
eveneens oog moet hebben voor de
evolutie en zich de vraag stellen in
hoeverre het nog mogelijk is etherre-
clame definitief te blijven weren.

Poma

Eenzijds is er een politieke situatie die op een bepaald ogenblik zou kunnen leiden tot het toelaten van reclame op BRT, naar het voorbeeld van wat nu stilaan aan het groeien is op RTBF. De geachte interpellant heeft er trouwens zelf op gewezen dat de vorige regering blijkbaar een ontwerp van wet gereed liggen had om etherreclame op de BRT toe te staan.

Anderzijds is er de technologische evolutie die ons onder meer met de satellieten in de nabije toekomst een aanbod van programma's zal brengen, bekostigd via etherreclame en gedeeltelijk gericht op Vlaanderen, dat bepaalde aspiraties bij de bevolking zal opwekken en waaraan moeilijk neen zal kunnen gezegd worden.

Omwille van mijn bekommernis voor de geschreven pers, meen ik dat zij dient betrokken te worden, zo nodig exclusief, bij gelijk welk initiatief dat etherreclame zou vergen.

Daarom heb ik reeds verschillende malen contact gehad met de vertegenwoordigers van de Belgische Vereniging van de Dagbladuitgevers en met de Nationale Federatie der Informatieweekbladen.

Op 30 januari 1984 ontving ik een delegatie van beide federaties en heb hun gevraagd of de pers wil participeren in een privaatrechtelijke omroep, gespijsd door handelspubliciteit, naast de publiekrechtelijke omroep BRT die gespijsd wordt via gemeenschapsgelden.

De delegaties hebben mij niet onmiddellijk een antwoord kunnen verstrekken, omdat zij nog inlichtingen en gegevens wensten in te winnen van financieel-economische aard. Afgesproken werd dat een gemengde werkgroep, op zeer korte termijn, een bespreking zou wijden aan deze ontbrekende gegevens.

Ik heb de geschreven pers gevraagd mij voor het einde van deze maand het antwoord te verstrekken en dit onduidelijk.

Is het antwoord ja, dan ben ik bereid, via de Vlaamse Executieve, de nodige ontwerpen van decreet aan deze Raad

voor te leggen.

Is het antwoord neen, dan is wat mij betreft dit dossier van de privaatrechtelijke omroep van de baan.

Alleszins wil ik hier verklaren dat er, wat mij betreft, geen sprake kan zijn van invoering van etherreclame, zonder dat de geschreven pers haar akkoord heeft betuigd met het principe, hetzij door participatie in een privaatrechtelijke omroep, hetzij op een andere manier.

De heer L. Van den Bossche : Wie is in deze de geschreven pers ?

Minister K. Poma : De geschreven pers omvat alle dag- en weekbladen. Ik heb u toch reeds gezegd dat ik de vertegenwoordigers van de Belgische Vereniging van dagbladuitgevers ontvang heb, waarbij alle ernstige dagbladen van ons land zijn aangesloten.

De heer W. Seeuws : Aangesloten zijn ze wel, maar niet aanwezig tijdens het gesprek.

Minister K. Poma : Ik heb deze delegatie niet samengesteld, van mij mogen er delegaties van 4 of van 40 personen komen.

De heer L. Van den Bossche : Dat spreekt vanzelf. Maar dan moet u wel een groot bureau hebben.

Minister K. Poma : Graag nog een woordje als antwoord op de interpellatie. Ik wens in genedele de pluriformiteit in de audio-visuele sector tot stand te brengen en tegelijkertijd het risico te lopen dat de pluriformiteit in de geschreven pers in het gedrang zou komen.

Naast het eerste probleem van de reclame op televisie rijst nog een tweede probleem, dat van de bevoegdheidsafbakening inzake de media.

Door de Vlaamse Executieve werd een werkgroep opgericht, waarin naast vertegenwoordigers van verschillende gemeenschapsministers, ook hoogleraren grondwettelijk en mediarecht zitten, die als opdracht heeft een verslag op te stellen van de bevoegdheden inzake de media die de Gemeenschap meent te hebben op basis van de bijzondere wet van 8 au-

gustus 1980 inzake de hervorming van de instellingen.

Van zodra het verslag klaar is en goedgekeurd door de Vlaamse Executieve, zal het getoetst worden aan de mening van de nationale regering.

Een duidelijke toestand ter zake is van belang, onder andere voor de dringende herziening van de kabelwetgeving.

Opdat de kabel in Vlaanderen – het meest bekabelde land ter wereld – zou kunnen uitgroeien tot het instrument dat een uitgebreid media-aanbod bij de bevolking kan brengen, is het nodig dat over een decreet wordt gestemd, waarbij de Vlaamse Raad de normen vastlegt waarbinnen allerlei initiatieven als betaal- of abonnementstelevisie, lokale en regionale omroep, satelliettelevisie enzovoort mogelijk worden gemaakt.

Zoals reeds gezegd, meen ik dat hier het vrije initiatief aan bod moet komen, binnen de normen door deze Raad gesteld, waarbij stimuli kunnen worden uitgebouwd voor onze eigen ondernemingen, bijvoorbeeld in de filmsector.

Er werden geen vragen gesteld over het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking. Ik stel voor om dat onderdeel van mijn begroting te behandelen bij het internationaal beleid, waarvan de internationale culturele samenwerking uiteraard een belangrijk onderdeel vormt.

Na in grote trekken een overzicht te hebben gegeven van een algemene visie inzake cultuur antwoord ik nu op een aantal vragen die hier werden gesteld.

De heer Seeuws handelde voornamelijk over de algemene malaise in de cultuursector en over de politisering van de ambtenarij.

Hij begon zijn uiteenzetting met de voorlezing van iets wat werd gezegd tijdens een protest van de drie vakbonden op 30 januari jongstleden : „Het zal straks makkelijker zijn om de Alpen in de Pyreneeën te vinden dan cultuur in Vlaanderen”. Dat was een uitdrukking van een cultuur-blinde want, collega Seeuws, het licht schijnt

Poma

in de duisternis, maar de duisternis nam het niet aan.

U zegt dat er ook een malaise heerst in de bibliotheeksector. Een paar maanden geleden kreeg ik onverwacht bezoek van een delegatie van het bibliotheekwezen, die mij een petitie met 70.000 handtekeningen overhandigde. De afvaardiging deelde mij mede dat die petitie werd gehouden vóór de begroting 1983 was opgesteld, als een preventieve actie voor de begroting 1984.

Ik daag u uit. Hoeveel bibliothecarissen zijn hun job kwijtgeraakt? Zojuist nog heb ik drie besluiten ondertekend voor Gent, Mechelen en Antwerpen, waardoor er in Antwerpen alleen al 40 tot 50 nieuwe betoelaagde ambten bij komen. De heer Van Elewyc vindt dat heel normaal. Mocht het echter niet zo zijn dan meen ik dat hij de eerste zou zijn om te protesteren.

De heer W. Seeuws : Ik had het over de automatisering waarover men zich ongerust maakt, mijnheer de Minister.

De heer J. Van Elewyc : Ik had het over de openbare ambten, mijnheer de Minister.

Minister K. Poma : Alleen al in groot Antwerpen komen er 40 à 50 bij. Wees dus gelukkig.

Welke weerslag had dit beleid op de lezers? In 1982 steeg dit aantal ten aanzien van 1981 met meer dan 2 miljoen. Alles wijst er op dat, in 1983, volgens de steekproeven waarover wij beschikken, er ook lezers zullen bijgekomen zijn niettegenstaande al het kwaad dat men gesproken heeft over het crisisbeleid.

De heer J. Van Elewyc : Als dat maar helemaal wordt uitgevoerd.

Minister K. Poma : De heer Seeuws beweert dat de Vlaamse cultuurbegroting slechts 0,7 procent van de Rijksbegroting bedraagt en aldus de laagste van Europa is. Dat zijn natuurlijk vals vooropgestelde cijfers. Wil men de cultuurbegroting vergelijken in verhouding met de Rijksbegroting dan moet men én de Vlaamse, én de

Franstalige én de nationale cultuurbegroting onder andere voor de biculturele instellingen in de Brusselse agglomeratie, samentellen.

Indien men een vergelijking wil maken met andere landen dan moet men dezelfde materies die in die landen in het cultuurbeleid werden opgenomen, met dezelfde materies bij ons vergelijken. Wanneer men bijvoorbeeld zegt dat men onder cultuur ook wetenschapsbeleid en onderwijs verstaat en die twee budgetten samentelt dan komen wij tot 16 procent, waardoor wij op internationaal niveau een zeer behoorlijk figuur slaan.

U hebt ook gesproken over de verpolitiekering van de administratie. Alhoewel het personeelsbeleid onder de bevoegdheid van Voorzitter Geens valt, wil ik u toch voor een gedeelte van antwoord dienen.

De heer J. Van Elewyc : U geeft nogal wat toe, nietwaar, mijnheer de Minister.

Minister K. Poma : Ik wil vooreerst verwijzen naar wat ik ter zake vermeld heb in mijn algemene uiteenzetting. Wat het probleem van de nationale cultuurpactcommissie betreft gaat het hier uitsluitend om een nationale materie. Ik ben trouwens reeds bij de nationale ministers tussenbeide gekomen om een spoedige oplossing te bereiken.

Wat de afschaffing van de hogere functies aangaat, wens ik te verwijzen naar de Voorzitter van de Executieve. U kan hem daarover ondervragen.

De heer W. Seeuws : Dat begrijp ik toch niet, mijnheer de Minister. Het gaat toch over functies in diensten waar u verantwoordelijk zijt. Ik heb gevraagd uw ambtenaren te beschermen tegen willekeur.

Het probleem is dat u zelf in de commissie hebt moeten bekennen dat noch u, noch uw collega's iets te vertellen hebben in verband met het personeel. Dat heb ik willen aanduiden. De ontreddering is bij die mensen groot omdat ze zich verlaten voelen.

Minister K. Poma : Mijnheer Seeuws, ik ben begonnen in mijn algemene uitzetting wat het personeelsbeleid

betreft, met te zeggen dat er drie punten zijn waarover ik zal waken. Ik blijf er bij, de toepassing van het Cultuurpact heeft betrekking tot de diensten die onder cultuur ressorteren.

U hebt dus uw beklag gemaakt over de verpolitiekering van de top bij de Vlaamse administratie. Er is een top en er is een supertop. De supertop bestaat uit één secretaris-generaal en uit drie administrateurs-generaal. Die werden door een vroegere CVP en SP-regering benoemd en broederlijk verdeeld. Twee functies gingen naar de SP en twee naar de CVP. Komt dus niet klagen want de SP heeft deze supertop mede benoemd.

De heer W. Seeuws : U moet niet naast de kwestie praten, mijnheer de Minister. Ik heb er mij over beklagd dat Minister Geens, als Voorzitter van de Vlaamse Executieve, de ganse administratie onder zich heeft genomen, dus ook de uwe en dat u daar blijkbaar niets te zeggen heeft.

Daarenboven is de topambtenaar, die alle verantwoordelijkheid tot zich heeft getrokken, toevallig een partijgenoot van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

Minister K. Poma : Mijn antwoord is dat de supertop door een CVP-SP-regering werd aangesteld : twee benoemingen gingen naar de SP en twee benoemingen naar de CVP.

Daarenboven wens ik te onderstrepen dat, wanneer het personeel bij OVAM – Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij – moest worden benoemd, uw partijgenoot, Minister Galle...

De heer J. Van Elewyc : Dat is ook in uw partij het geval.

Minister K. Poma : Mijnheer Van Elewyc, ik weet dat het uw systematische bedoeling is te onderbreken om te verhinderen dat de anderen hun idee zouden formuleren.

De heer J. Van Elewyc : Dat klopt.

Minister K. Poma : Toch wens ik mijn gedachtengang verder te zetten.

Ik was begonnen met de volgende zin uit te spreken en, mijnheer Van Elewyc, met uw toestemming zal ik deze

Poma

verder formuleren.

Wanneer het personeel bij OVAM moest worden benoemd, heeft Minister Galle, uw partijgenoot, mijnheer Seeuws, enkele dagen vooraleer de huidige Executieve aantrad – en als lopende zaken afgehandeld – alle benoemingen van de OVAM broederlijk verdeeld tussen de CVP en de SP. Deze wijze van verdeling steekt schril af tegen deze waarop de benoemingen bij de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij door de huidige Executieve zijn geschied. Alhoewel het Cultuurpact hierop niet uitdrukkelijk van toepassing was, werden de benoemingen toch verdeeld volgens de principes ingeschreven in het Cultuurpact.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, is dat het antwoord namens de Executieve ?

Minister K. Poma : Dat is mijn antwoord.

De heer J. Van Elewyck : Het gaat over uw collega ; u weet nooit hoe de relatie in de Vlaamse Executieve is.

Minister K. Poma : Indien één van mijn collega's de waarheid wil bestrijden, moet hij dat doen. Ik heb niets anders gezegd dan de waarheid.

De heer J. Van Elewyck : Ik dacht dat de Executieve collegiaal optrad. Ik stel vast dat dit niet helemaal het geval is.

Minister K. Poma : Ik denk dat uw partijgenoot niet zal betwisten wat ik heb gezegd.

De heer W. Seeuws : Dat is naast de kwestie.

De Voorzitter : Ik ben hier niet om inhoudelijk te oordelen, maar wel om de orde te handhaven.

De heer J. Van Elewyck : Daarmede ben ik het eens.

Minister K. Poma : Thans wens ik te antwoorden op de toezeggingen van de heren De Beul en Van den Bossche inzake het mediabeleid.

Ik ben het in grote mate eens met wat de heer De Beul inzake het mediabe-

leid heeft gesteld. In mijn algemene inleiding heb ik reeds grotendeels geantwoord. Ik ben voorstander van een coherent mediabeleid en ik ben van mening dat de overheid een voorwaarde-scheppend beleid moet uitwerken, opdat de enorme technologische evolutie in die sector op een verantwoorde culturele wijze zou kunnen worden omvat.

Ik heb ook aangegeven dat ik veel vertrouwen heb in de mediaraad en hoop het ontwerp-decreet, waarop ik reeds maanden wacht, zo vlug mogelijk te kunnen indienen. Ik meen daarom dat het initiatief van een media-conventie positief is maar dat dit slechts kan gebeuren na de installatie van de mediaraad. De in deze Raad aanwezige fracties moeten daarbij eveneens worden betrokken maar ik meen wel dat de mediaraad een noodzakelijk instrument is om de mediaconventie uit te werken. Hiermee verstrek ik ook een antwoord aan de heer Van den Bossche die eveneens aanstuurde op een mediaconventie. Ik wil hem ook danken voor zijn betoog inzake de media, waarbij hij heeft aangetoond dat de bevoegdheidsafbakening inzake media tussen nationale regering en Gemeenschappen in het geheel niet duidelijk is, wat een ernstige beleidvoering bemoeilijkt.

Ik ben het niet eens met het voorstel om het voeren van reclame aan de openbare omroep toe te staan. Ik heb dat precies meegedeeld omdat er in dat voorstel te weinig garanties voor de geschreven pers zijn ingebouwd alsook omdat volgens mij de publiekrechtelijke omroep, die door de Gemeenschap met een bepaalde opdracht wordt belast, moet kunnen rekenen op middelen van die Gemeenschap, te weten een voldoende dotatie.

In verband met het behoud van de BRT – ik weet niet of er hieromtrent een vraag werd gesteld – kan ik in elk geval mededelen dat ik nooit heb gezegd dat deze instelling dient afgeschaft.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, was daar enige twijfel over ?

Minister K. Poma : Volgens mij niet, want om een monopolie te kunnen

doorbreken moet men op zijn minst met twee zijn.

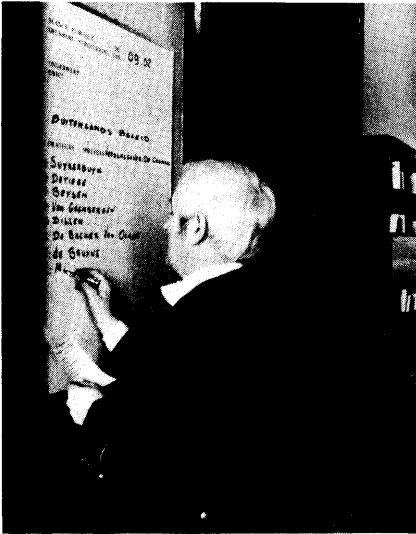
De heer J. Van Elewyck : Er moet eerst en vooral één bestaan.

Minister K. Poma : Ik sta positief ten opzichte van uw suggestie een debat over de objectiviteit tot stand te brengen maar niet, vooraleer de Raad van Beheer van de BRT het door mij gevraagde verslag heeft uitgebracht. Dit verslag is even op de achtergrond geraakt door het incident dat u kent en waarover collega Van Elewyck heeft geïnterpelleerd. Wij moeten afwachten of deze of een volgende Raad het verslag zal uitbrengen.

Aan de heer Van Belle kan ik zeggen dat ik, in een schrijven van 19 december 1983, aan de Raad van niet-openbare radio's gevraagd heb de procedure in te zetten toegestaan door artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 9 september 1982 betreffende de erkenning van de niet-openbare radio's. Na het verstrekte advies van de Raad, met name een negatieve beslissing inzake het in aanmerking nemen voor erkenning van niet-openbare radio's die laattijdig een aanvraag om erkenning hadden ingediend heb ik als uiterste datum 15 november 1982 vooropgesteld.

Het zal u wel bekend zijn dat de Raad gesteld heeft dat het voorbarig is advies uit te brengen over deze laattijdige dossiers. Wel is de administratie gestart met het voorbereiden van de dossiers ter zake in afwachting dat het frequentieplan door de RTT-diensten gekend is.

De heer Dillen heeft een opmerking gemaakt met betrekking tot TV-Touché. Ik zal mij beperken tot het voorlezen van de beslissing die de Raad van Beheer ter zake heeft genomen en die tijdens de persconferentie van 30 januari werd medegedeeld. Ik citeer : „Naar aanleiding van recente klachten heeft de Raad van Beheer zich ook bezonnen over het satirisch programma TV-Touché. Beheer en bestuur vinden dat goede satire een plaats moet hebben in een volwassen omroep, maar een omroep die, zoals de BRT als openbare dienst is georganiseerd, moet alvast respect opbrengen voor de gevoeligheden van zijn hete-

Aan de ingang van de vergaderzaal wordt de sprekerslijst voor de volgende materie in het begrotingsdebat, met name buitenlands beleid, bekendgemaakt

roegen publiek. De betrokken hiërarchie heeft uitdrukkelijk opdracht gekregen, in overleg met de programmamakers, voor een volgehouden professionele aanpak te zorgen, op de kwaliteit van de humor toe te zien en over de goede smaak in TV-Touché te waken.

De heer J. Van Elewyck : Dat zegt alles.

Minister K. Poma : Wat de permanente vorming betreft, kan ik, in antwoord op de vraag van de heer Breyne betreffende de vormingsinitiatieven voor laaggeschoolde werkloze jongeren, mededelen dat in 1983 verschillende pilootprojecten op het getouw werden gezet.

Het pilootproject algemene maatschappelijke vorming voor werkwzoekenden in het kader van de niet directe arbeidsgerichte opleiding, loopt sinds december 1983 in het SCC te Kortrijk in samenwerking met de West-Vlaamse Volkshogeschool.

Het pilootproject in het SCC Limburg startte in november van vorig jaar.

Ik wijs erop dat deze pilootprojecten ons tevens de mogelijkheid geven om vormingssystemen uit te testen inzake de deeltijdse leerplicht, naast de ervaring die ermee wordt opgedaan bij opleidingen voor laaggeschoolden.

Voorts heeft de heer Breyne ook gesproken over het probleem van het opbouwwerk.

Door een gebrek aan eenvormigheid rond het begrip opbouwwerk drong zich een herstructurering van de samenlevingsopbouw op. Deze herstructurering stoelt op drie structuren, namelijk het VIBOSO, de RISO's en de plaatselijke projecten. Het VIBOSO is een nieuw initiatief. Het is geen fusie van bestaande federaties. Het moet zich richten tot de hele sector van de samenlevingsopbouw. De RISO's moeten provinciaal werken. Ik wil echter benadrukken dat deze RISO's bovenbouw vormen. Het betreft een gecoördineerde werking rond een aantal projecten die het RISO zelf begeleidt. De RISO-werkers zijn ook projectwerkers. De initiatieven die in de RISO-werking worden opgenomen, worden dan ook in het RISO-artikel in de begroting ingeschreven.

Op 9 september 1983 werd de Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw geïnstalleerd waarvan één van de belangrijkste functies is het meëevalueren van de huidige herstructurering. Deze Raad moet de evolutie te velde volgen. Een andere belangrijke taak van de Hoge Raad betreft de voorbereidende werkzaamheden voor het totstandkomen van het ontwerpdecreet op de samenlevingsopbouw dat later aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd.

De heer De Beul heeft over de open universiteit in Vlaanderen gesproken. Onder invloed van maatschappelijke en technologische veranderingen heeft de Vlaamse Gemeenschap behoefte aan een doelmatig uitgebouwd systeem van volwassenvorming. Via de richtnota coördinatie en optimalisatie van de volwassenvorming heb ik een voorstel voorgelegd waaraan ik mij houd voor mijn beleidsdomein. De concrete uitwerking en initiatieven inzake de open universiteit worden in de Vlaamse Executieve door

een werkgroep ad hoc besproken. Mag ik er evenwel op wijzen dat de problematiek van de open universiteit tot de bevoegdheid van collega Lenssens behoort.

In het kader van deze sectie zal ik ook antwoorden op de tweede interpellatie die collega Peeters gisteren heeft gehouden.

Ik wil het geachte lid nogmaals mijn stelling bevestigen dat het decreet van 3 maart 1978 steeds maximaal op een eerlijke en rechtvaardige manier binnen de perken van het krediet werd nagekomen.

Het is namelijk zo dat bij de stemming over de bepalingen van dit decreet de toenmalige Cultuurraad unaniem akkoord was om dit decreet toe te passen "binnen de perken van de kredieten."

Ik mag er tevens de nadruk op leggen dat uit het advies van de Inspectie van Financiën en uit de uitleg van de toenmalige Minister voor cultuur duidelijk blijkt dat deze bepaling niet zomaar toevallig is opgenomen.

Ik wil het geachte lid er tevens attent op maken dat de indexering van de forfaitaire bedragen, vermeld in het decreet, om dezelfde reden beperkt werd tot een mogelijkheid en geenszins een verplichting uitmaakt.

Indien het geachte lid meent dat deze bepaling moet worden gewijzigd - en ik meende dit uit zijn interpellatie te mogen afleiden - kan hij steeds dergelijk initiatief nemen.

Alvorens hiertoe over te gaan wens ik evenwel nog enkele kanttekeningen aan te brengen bij het decreet.

1. Rechtsonzekerheid voor de betrokken instellingen zou tot stand komen in de mate waarin ieder jaar opnieuw de subsidies onderhevig zouden zijn aan schommelingen, wijzigingen en andere tekorten. Dit is in het verleden evenwel nooit gebeurd : iedere erkenning heeft steeds kunnen rekenen op minstens het subsidiebedrag van het voorbije jaar met een verhoging van de personeelstoelage in functie van indexering en anciënniteit.

Bij omzendbrief werden en worden deze zaken tijdig en vooraf aangekon-

Poma

digd : luchtspiegelingen van instellingen die zwaaien met de tekst van het decreet worden in de praktijk altijd opgevangen.

Ik ben bovendien van mening dat niet het departement alleen moet inleveren maar dat een gelijklopende inspanning moet worden gevraagd van de particuliere sector. Dan ben ik overtuigd dat de subsidiëring, wat de wedden betreft, beter is in dit decreet dan de weddeuitkeringen aan de eigen ambtenaren, die bijvoorbeeld hun eindejaarspremie hebben zien wegvallen.

Dat de subsidieregeling voorzien in dit decreet – en zeker in vergelijking met het nabije verleden – wel niet zo slecht is kan blijken uit het aantal nieuwe erkenningen sinds het verstrijken van de overgangperiode. Niet minder dan 9 nieuwe erkenningen vonden hun weg tot deze reglementering, terwijl slechts één instelling verdween, dus in totaal 8 nieuwe bij komende erkenningen.

3. De stellers van het decreet hebben mij uitdrukkelijk verzekerd dat de, krachtens artikel 12, 5° van het decreet, door de Koning te specificeren overnachtingstoelage, zo zal moeten worden gespecificeerd dat het hier een financiële aanvulling betreft voor de overnachtingen van deze personen of groepen van personen die over onvoldoende geldmiddelen beschikken. Dit blijft tevens uit het sterk beperkte bedrag dat per overnachting in dit artikel 12, 5° is vastgesteld.

De kanttekening die bij dit punt kan worden gemaakt gaat terug op mijn reeds eerder geformuleerde overtuiging dat deze 100 frank slechts kan worden toegekend indien de overheid meer zicht krijgt op de vormingsprogramma's en de doelgroepen bij deze programma's.

Indien het geachte lid meent daarin reeds het nodige inzicht te hebben, zult u samen met mij moeten vaststellen dat deze programma's worden opgezet voor gegoeden met zaak-problematieken die veraf liggen van wat men basiseducatie en prioritaire doelgroepen noemt.

Een land in crisis moet naar mijn mening immers zo oordeelkundig mogelijk over zijn geldmiddelen beschikken.

Thans kom ik tot de volgende sectie, met name het probleem van de Philharmonie van Vlaanderen. In dit verband hebben mevrouw Detiège en nog andere leden een uiteenzetting gehouden. Bij de vernieuwing van de raad van beheer, waardoor het grootste gedeelte van de concerten ingericht in Antwerpen door privé-initiatief werden gesponserd, is er 20 procent toename van de bezoekers. Automatisch reflecteert dit zich ook gedeeltelijk op de inkomsten.

Mevrouw L. Detibge : Waarom schrijft u dan tweemaal 6 miljoen frank als inkomsten in de begroting in ?

Minister K. Poma : Ik spreek over de toename van de bezoekers, niet over de inkomsten.

Mevrouw L. Detiège : Wanneer u 20 procent bezoekers meer hebt ontvangt u toch meer of betalen zij niet ?

Minister K. Poma : Vermits de nieuwe raad van beheer de contracten afgesloten door de vorige raad van beheer eerbiedigt en de vroegere Philharmonie niet zelf mocht inrichten – dat was één van de voorwaarden dat zij zelf niet mochten inrichten – komt gedurende dit cultureel seizoen 1983 deze verhoging ten goede aan de organisatoren die de vroeger vastgestelde uitkoopsom betaalden en niet ten voordele van de Philharmonie.

Voor 1984-1984 liggen er heel wat contracten vast, zoals gebruikelijk is in de muzikale wereld. Dus, mevrouw Detiège, de effectieve reflectie van de stijging van het aantal toeschouwers zal men qua cijfers werkelijk kunnen aflezen vanaf het seizoen 1985-1986.

Mevrouw L. Detiège : Dan hebben zij nu een valse begroting ?

Minister K. Poma : Zeker niet. Indien de eigen inbreng van de Philharmonie van Vlaanderen stijgt tot het peil van dit van de Philharmonie van Rotterdam, die een eigen inkomen heeft van 16,7 procent, ben ik vanzelfsprekend bereid na te gaan of wij de subsidies voor de Philharmonie van Vlaanderen

in diezelfde zin zouden kunnen optrekken.

Wat nu de Opera voor Vlaanderen betreft, zijn er in de eerste plaats juridische aspecten. Er is artikel 42 dat in strijd is met het Burgerlijk Wetboek, artikel 1855.

Mevrouw L. Detiège : Het gaat over de intercommunales.

Minister K. Poma : In de tweede plaats is er de tijdelijke goedkeuring van de statuten. Na raadpleging van verschillende juristen – u ook heeft dat gedaan en wij doen dat ook – blijkt, zoals dit past voor juristen, dat men komt tot tegengestelde adviezen. Ik wens zeker geen juridisch steekspel met u aan te gaan. Dat dient door de specialisten ad hoc te gebeuren. De Opera voor Vlaanderen bestaat de jure, doch de facto bestaat hij niet meer, vermits de wil tot verder samenwerken ontbreekt.

De heer L. Van den Bossche : U kent het verschil niet tussen de jure en de facto. In het handelsrecht bestaat eenvoudigweg de facto niet.

Minister K. Poma : Dat is iets nieuws. Het verschil tussen de jure en de facto is ...

De heer L. Van den Bossche : In recht bestaat dit niet. Alle personeelsleden worden betaald door wie, aan wie stort u het geld, aan iets dat niet bestaat ? Waarom zegt u de facto ? Omdat zij in de onmogelijkheid zijn te betalen. Dat is iets anders. U moet kiezen. Daarover kan de rechtbank uitspraak doen. De rechtbank heeft deze uitspraak tot op heden niet gedaan, U hebt niet het recht te zeggen dat hij de facto niet bestaat.

Minister K. Poma : Zo ver zijn wij nog niet.

De heer L. Van den Bossche : U moet dan niet zeggen dat hij de facto niet bestaat. De jure bestaat hij. De akte bestaat conform de wet op de intercommunales. U hebt getekend,

Minister K. Poma : De Opera voor Vlaanderen bestaat de jure, maar er zijn geen financiële middelen meer om dit project voort te zetten.

De heer L. Van den Bossche : Minister

Van den Bossche

Poma, er is iets anders. U hebt niet de wil de oprichtingsakte na te leven Dit is een andere kwestie, dit is een politieke kwestie, die u niet op de steden moet afschuiven De steden hebben ter zake de oprichtingsakte stipt nageleefd, gestort wat moest worden gestort. Misschien was de oprichtingsakte fout, maar dat is een andere kwestie ; dat is de politieke verantwoordelijkheid van degenen die ze op dat ogenblik hebben goedgekeurd. U moet nu de zaken niet omdraaien en beweren dat hij de jure niet bestaat en enkel de facto. Er is misschien wel een toestand van kennelijk onvermogen op dit ogenblik, maar daarvoor draagt u de verantwoordelijkheid.

Nog een ander punt. Wanneer hebt u de oude VZW van de KOV aangezuiverd ? Het saldo is zelfs nu nog niet aangezuiverd. Men kan zeer eigenaardige dingen beleven. Een jaar geleden heb ik u gewaarschuwd.

Minister K. Poma : Wat de Opera voor Vlaanderen betreft, bestaat de wil niet meer deze voort te zetten. De stad Antwerpen...

De heer L. Van den Bossche : Dat zegt u.

Minister K. Poma : Mijn zin is nog niet uitgesproken en ik word reeds onderbroken. Mijnheer Van Elewyck, u bent zo vriendelijk mij vijf woorden te laten zeggen, maar nu heb ik er slechts drie gezegd en ik word reeds onderbroken. .

De Voorzitter : Minister Poma, u hebt het woord. Gelieve uw betoog verder te zetten.

Minister K. Poma : De stad Antwerpen staaft de staking van haar betalingen voor de verrekening van de onkosten, die door de Opera voor Vlaanderen aan de stad zouden dienen te worden betaald. Ik dacht nochtans, mevrouw Detiege, toen u voorzitter was van de raad van beheer – dat hebt u voorgehouden – dat, voor de eerste achttien maanden, de stad de kosten nooit zou aanrekenen.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Minister, u verwacht twee zaken. U verwacht enerzijds de afrekening omdat er

nog altijd geen contract bestaat tussen de stad Antwerpen en de Opera voor Vlaanderen over het gebouw, onder meer omdat uw Regeringscommissaris zich geregeld heeft verzet tegen sommige bepalingen ervan. Anderzijds verwacht u de maandelijksse betalingen die op dit ogenblik opnieuw zijn gestart. Dat zijn twee verschillende zaken.

Minister K. Poma : Wat er ook van zij, ook de raad van beheer stelt vast dat er een staking van betaling is geweest.

Mevrouw L. Detiège : Zij hebben hun werkzaamheden geschorst tot 20 februari, datum waarop zij opnieuw bijeenkomen omdat er de belofte is van de schepen van financiën van Antwerpen om wel voort te gaan. Maar de Staat heeft pas nu betaald voor het tweede gedeelte van 1982. Telkens opnieuw hebben wij moeten lenen en schulden maken om de lonen uit te betalen.

Minister K. Poma : Wat er ook van zij, ik heb in mijn algemene uiteenzetting aangegeven dat wij zullen trachten een oplossing te vinden in de vorm van een operastichting. Dit is geen innovatie, want in Nederland bestaat dergelijke formule. Wij zullen trachten zulks te doen juist zoals wij het voor de Philharmonie voor Vlaanderen hebben gedaan. Men is daarvoor ook niet naar de rechtbank moeten gaan. Ik zie niet in waarom u onmiddellijk de rechtbank zou inschakelen. Men zal ook trachten zo veel mogelijk mensen te recuperen, maar wij wensen in ieder geval de operastichting op een totaal andere leest te schoeien dan de Intercommunale voor Vlaanderen.

U zegt dat er eigenlijk een verschil is tussen de Philharmonie in de huidige vorm en de Opera voor Vlaanderen, omdat hier ook een subsidie betaald wordt. Dat is juist. Maar zowel de Philharmonie als het Ballet voor Vlaanderen krijgen een subsidie, waaraan zij zich moeten houden. Wanneer wij daarentegen de directeur van de Opera voor Vlaanderen verzoeken het deficit enigszins te verminderen, dan antwoordt hij gewoon dat er geen deficit is en kan zijn, omdat bij artikel 42 bepaald wordt dat de

Executieve alle uitgaven moet betalen.

Mevrouw L. Detibge : Juridisch heeft hij gelijk.

Minister K. Poma : Dit is een totaal verschillende visie. Voor de Philharmonie en het Ballet voor Vlaanderen wordt een begroting voorzien waaraan zij zich moeten houden.

Mevrouw L. Detibge : Hier kan men dat niet doen.

Minister K. Poma : De heer Van Impe heeft het ons duidelijk gemaakt.

Mevrouw L. Detiège : De heer Van Impe citeert letterlijk artikel 42. Op het ogenblik dat de opera ontstond werden er 484 miljoen frank begroot voor de KVO en de Opera van Gent samen. Op dit ogenblik komt men voor 1983-1984 aan een bedrag van 518 miljoen min 30 miljoen wegens de benoemingen, of 488 miljoen. Wanneer u hierbij rekening houdt met de inflatie van 7 procent, zoals u dit voor de rest doet, dan heeft men hier met een achteruitgang te maken. Telkens schrijft u minder in dan datgene wat in het contract bepaald is. Dat zijn de fouten.

Minister K. Poma : Wij discussiëren natuurlijk op een verschillend vlak. U zegt dat de Executieve niet voldoende subsidieert. Ik wens er uw aandacht op te vestigen dat verwijzend naar artikel 42 de directeur van ons verlangt dat wij alle uitgaven, hoe dom ze ook zijn, moeten betalen. Volgens zijn visie is een begroting dus overbodig.

De heer L. Van den Bossche : Voor één keer kan ik u volgen. Wij hebben hier met een politieke discussie te maken. U wenst niet langer het systeem van artikel 42 te handhaven. In de plaats daarvan wilt u een forfaitaire som ter beschikking stellen, zodat de Raad van Bestuur de verantwoordelijkheid moet nemen de uitbating binnen de grenzen van deze som te realiseren. Dat is uw redenering. Deze optie wil ik op dit ogenblik niet onmiddellijk aanvechten. Wat ik wel aanvecht is – verontschuldigd mij voor de terminologie – het geharrewar, de bordeelsituatie die wordt gecreëerd en waarbinnen u naar de nieuwe toestand wil overgaan. Dat kan ik niet aanvaarden.

Van den Bossche

Ik neem aan dat u het systeem van artikel 42 wenst te beëindigen. Maar dan moet u dit aankondigen en de nodige juridische maatregelen nemen om de intercommunale te beëindigen. Dan pas kan u met een nieuw systeem beginnen. Thans heeft u de verwarring tot het uiterste gedreven, zelfs met gevaarlijke verklaringen zoals u deze vandaag heeft afgelegd. Dit verwijt ik aan het beleid, dat op dat vlak verkeerd zit. Wel kan ik begrijpen dat u vanuit het beleid ergens wil weten wat u ter beschikking moet stellen.

Minister K. Poma : Dat is ook de reden, mijnheer Van den Bossche, waarom de Executieve niet verder met de intercommunale wenste te werken.

Indien men artikel 42 had geweigerd, dan was alles blijven bestaan en had men verder gedaan. Het is omdat men geweigerd heeft dat men gezegd heeft dat het niet verder ging en dat naar een oplossing diende gezocht. Ik wens hier nog het volgende aan toe te voegen. De vakbonden hebben als taak hun personeelsleden te verdedigen. Zij moeten toch niet nutteloos onrust zaaien onder de personeelsleden. Ik verwijs naar de Philharmonie. Ook daar heeft men nutteloos onrust gezaaid, want ik heb altijd gezegd in de Executieve dat zij zouden worden overgenomen.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Minister, u moet niet overdrijven. Op dit ogenblik weet zelfs de arbeidsrechtbank in Gent niet of sommige personeelsleden onder de VZW of onder de intercommunale ressorteren.

De Voorzitter : Dames en heren, ik kan goed aannemen dat de begroting voor culturele aangelegenheden een belangrijke begroting is. De Minister is nu reeds meer dan twee uur aan het woord, laat hem nu alstublieft uitspreken.

Minister K. Poma : Ik dank u, mijnheer de Voorzitter.

De heer L. Van den Bossche : Maar de Minister probeert.

Minister K. Poma : Wij zijn Antwerpenaren.

De heer L. Van Den Bossche : Ik ben een Gentenaar, ik wil geen Antwerpenaar zijn.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, u moet mijn collega Van den Bossche niet beschuldigen.

Minister K. Poma : Daarmee wens ik deze interventie te beëindigen.

Ik zal nu antwoorden op de vraag van de heer R. Declercq. Ik stel echter vast dat hij niet aanwezig is.

De Voorzitter : U kan dan misschien schriftelijk antwoorden.

Minister K. Poma : Mag ik dan toch misschien het antwoord meedelen, mijnheer Van Elewyck ?

De heer J. Van Elewyck : Als u het mij zo vriendelijk vraagt, kan ik dat niet weigeren.

Minister K. Poma : Goed, hier is het antwoord aan de heer Raphaël Declercq. Ik stel het ter beschikking zodat de tekst ervan in de Handelingen kan worden opgenomen.

De heer J. Van Elewyck : Neen, mijnheer de Minister, dat kan toch niet, mijnheer de Voorzitter. De Minister geeft zijn tekst voor opname in het verslag. Dat is in het reglement niet voorzien. Als het gaat om „meedelen”, dan neem ik aan dat de Minister bedoelt „opsturen”. De tekst echter afgeven om te laten opnemen in het verslag zonder dat hij wordt voorgelezen, is in het reglement niet voorzien.

Minister K. Poma : Ik zal de tekst dus voorlezen.

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, mag ik u vragen te beginnen.

Minister K. Poma : Dames en heren, het is de tweede maal dat ik een poging doe om inschikkelijk te zijn. Men zegt echter „neen”. Ik zal dus het antwoord op de uiteenzetting van de heer Declercq volledig voorlezen. **(Onderbreking van de heer Van Grembergen)** Mijnheer Van Grembergen, het is toch mijn fout niet.

De heer K. Dillen : Fidel Castro heeft ooit eens zes uur gesproken.

Minister K. Poma : U zal mij toch niet

met Fidel Castro vergelijken.

De Voorzitter : Was u daarbij aanwezig, mijnheer Dillen ?

Minister K. Poma : Als de fractieleider van de Volksunie akkoord gaat dat ik het antwoord aan de persoon overmaak..

De heer P. Van Grembergen : Aan de betrokken persoon.

Minister K. Poma : Akkoord.

De Voorzitter : Dat is uw goed recht, mijnheer Poma.

Minister K. Poma : De heer Weckx . . . **(Op verschillende banken : Aanwezig !)**

Minister K. Poma : Ten einde de hoofdstedelijke openbare bibliotheek de mogelijkheid tot uitbreiding te garanderen, heb ik op de vergadering van 26 januari jongstleden van de Vlaamse Executieve een voorstel gedaan voor de aankoop van het Monnaie-huis op het Muntplein in Brussel. Dat kent u.

De heer H. Weckx : Ja, ja.

Minister K. Poma : In dit gebouw zal de hoofdstedelijke openbare bibliotheek prioritair lokalen kunnen betrekken voor haar noodzakelijke uitbouw. De Vlaamse Executieve besliste dat het dossier verder uitgewerkt diende te worden met – ik citeer – „A) een objectieve behoeftenbepaling in hoofde van de hoofdstedelijke openbare bibliotheek ; B) een schattingverslag van het aankoopcomité voor onroerende goederen ; C) een raming van de onderhoudskosten en eventuele aanpassingswerken ; D) een gemotiveerd en geargumenteed voorstel betreffende een efficiënte bestemming voor het deel van het gebouw dat voorlopig niet door de hoofdstedelijke openbare bibliotheek zou worden gebruikt ; E) concrete voorstellen omtrent de aanrekening van de uitgaven op een daartoe geëigend artikel en rekening houdend met de daarop te voorziene kredieten binnen het goedgekeurde investeringsprogramma.”

Ik zal ook aan de heer De Beul mijn antwoord persoonlijk overmaken.

Over het toerisme werden verschil-

Poma

lende vragen gesteld.

Hoever staat het ontwerp-decreet voor het Vlaams Commissariaat voor Toerisme? Ik heb reeds medegedeeld dat het uiteindelijk een parastatale B zal worden en dat het advies van de Raad van State binnen enkele dagen wordt verwacht, zodat het in de Commissie binnen 14 dagen à een maand zal worden behandeld.

De Cultuurpactwetgeving zal op de beheersorganen worden toegepast en voor de reeds in dienst zijnde ambtenaren. Ik pas trouwens deze Cultuurpactwetgeving toe op alle beheersorganen.

Ik antwoord vervolgens op de uiteenzetting van de heer Olivier.

De heer G. Verhaegen : Ik zal in zijn plaats luisteren.

Minister K. Poma : Als inleiding tot mijn antwoord op het belangrijk betoog over het sociaal toerisme van collega Olivier, kan ik stellen dat ik het voor 4/5de met hem eens ben.

Sinds jaren vindt u in alle documenten over het sociaal toerisme in ons land mijn uiteenzettingen. Ik hoef te vandaag niet meer te bevestigen.

Hij stelde op het einde van zijn betoog concrete vragen.

In verband met de erkende organisaties voor sociaal toerisme merk ik op dat niet 13 maar slechts 12 organisaties werden erkend. Verdelen wij ze volgens de zuilen, zijn het er 4 voor de CVP-strekking, 2 voor de SP-strekking, 4 neutrale, 1 voor de liberale en 1 voor de communistische strekking.

In het sociaal toerisme moeten de bestaande centra worden aangepast aan de moderne vereisten.

Het totaal overnachtingscijfer in de Vlaamse Gemeenschap neemt jaarlijks toe. In 1983 werd een verhoging met 10 procent vastgesteld.

Als beleidsoptie wordt voorgesteld de evolutie van deze zeer belangrijke sector te blijven volgen en materiële mogelijkheden te bieden aan de organisaties die de vrije tijd voor hun le-

den organiseren. Die materiële mogelijkheden omvatten niet alleen de infrastructuur maar meer en meer de voorzieningen voor culturele en sportieve animatie die een sterkere aantrekkingskracht moeten vormen voor vakantie in het eigen land.

Overnachtingen zijn slechts een objectief en geen ideaal criterium. Zijn de vakantiegangers, die tot nu toe van vakantie verstoken bleven, niet even belangrijk dan die – gelukkig – vakantie konden nemen.

Hebben organisaties, die pas zijn gestart en die dus weinig of geen overnachtingen hebben, niet het recht door onze Gemeenschap te worden gesteund in hun initiatief?

In 1982 werden de subsidies toegekend voor uitrusting, modernisering en bouw van tehuizen voor sociaal toerisme als volgt verdeeld : organisaties van CVP-strekking 56 procent, organisaties van SP-strekking 205 procent, organisaties van liberale strekking 18 procent, neutrale organisaties 1,9 procent en organisaties van Communistische strekking 4,5 procent. In 1983 werden deze subsidies als volgt verdeeld : organisaties van CVP-strekking 50 procent, organisaties van SP-strekking 21 procent, organisaties van PW-strekking 16 procent, neutrale organisaties 9 procent en organisaties van Communistische strekking 4 procent.

De subsidies ingeschreven op artikel 51.11 zijn tussenkomsten die tot doel hebben het patrimonium van de verenigingen te vergroten. De realisaties, die werden verwezenlijkt als directe investeringen worden verpacht tegen de sommen die door de bevoegde diensten van financiën zijn bepaald. De uitbatende verenigingen worden aangeduid op hun vraag. Ze treden op namens de Gemeenschap en dienen hun instelling voor iedereen open te stellen.

De tewerkstelling in de sector van het sociaal toerisme werd wel degelijk geëvalueerd. In deze sector ziet de tewerkstelling er als volgt uit : familiaal toerisme 1.635, jeugdtoerisme 125, gesubsidieerd kampeertoerisme 83, zegge in totaal 1.833.

Tussen 1975 en 1983 werd geïnvesteerd, in exacte cijfers : op artikel 71.01 als directe investeringen 1.505.600 frank, en op artikel 51.11 993.486.000 frank als subsidiëring.

De jaarlijkse verdeling lijkt mij minder verantwoord dan de verdeling over meerdere jaren. Het is precies die vergelijking die mij ertoe heeft aangezet een begin te maken met een totale herziening van de beschikbare middelen aan de hand van concrete projecten. Mijn beleid is dus niet kortzichtig maar toekomstgericht naar alle toeristische doelgroepen toe.

Zo kom ik tot de jeugdvorming. De heer Diegenant heeft in dit verband onder meer gevraagd hoeveel jongeren bereikt worden door het jeugdbeleid, wat de leeftijd is van die groep jongeren en hoe het staat met de stratificatie en de demografische evolutie van de jeugdsector.

In antwoord op deze vragen wens ik andermaal te onderstrepen dat wij niet beschikken over exacte cijfers om de participatie van de jeugd aan het verenigingsleven te evalueren. De jeugdsector bestrijkt een zeer gedifferentieerd werkveld en niet alle organisaties zijn noodzakelijk verenigingen die een aantal leden groeperen. Meerdere verenigingen richten zich tot de niet-georganiseerde jeugd die zij bepaalde diensten verlenen. Het impact van het jeugdwerk in Vlaanderen is ook in 1984 nog altijd zeer groot. Slechts 25 procent van de jongeren in Vlaanderen was nooit lid van één of andere vorm van jeugdwerk. De jeugdbewegingen groeperen nog steeds een zeer groot aantal jongeren. Het schommelt tussen 200.000 en 250.000 jongens en meisjes tussen 7 en 18 jaar. Er wordt echter wel een lichte achteruitgang vastgesteld van het aantal leden. Er gaan minder groepen op kamp dan vroeger en de kampperiode is ook korter dan in het verleden. Dit neemt niet weg dat jaarlijks nog altijd ongeveer 2.300 kampen en vakantiekolonies worden georganiseerd. Eén en ander heeft te maken met de socio-economische evolutie in onze samenleving. Meerdere volwassenen verkiezen hun vakantie door te brengen in familieverband hetzij thuis of toch niet ver van huis.

Poma

Wat het landelijk gestructureerd jeugdwerk betreft, stellen wij een evolutie vast naar meer service-gerichte organisaties. Nieuwe verenigingen die vragen om te worden erkend, horen vrijwel exclusief tot deze sector. Negenenvijftig op honderd landelijk gestructureerde organisaties zijn jeugddiensten. Deze verenigingen tellen geen leden, maar wegens hun specifieke functie bereiken zij een zeer uiteenlopend en talrijk publiek. Wij mogen zeggen dat ongeveer 150.000 jongeren door deze organisaties worden aangesproken.

Wij constateren een zekere consolidatie van het aantal erkende en gesubsidieerde jeugdverenigingen in de sector van het lokaal jeugdwerk. Jaarlijks worden slechts beperkte verschuivingen vastgesteld. Een werkvorm die in gevolge de slechte economische situatie in de lift zit, is beslist het jeugdwerk dat organisaties groepeerd die zich richten tot jongeren met acute of chronische problemen van socio-culturele of intermenselijke aard. Wij onderscheiden vier werkvormen: de jongereninformatie- en adviescentra waar jaarlijks ongeveer 15.000 jeugdigen hulp vragen; de opvangcentra die aan circa honderd jongeren per jaar een permanente opvang verzekeren; de organisaties die zich tot de werkende of werkzoekende jeugd richten: ongeveer 21.000 cursuren per jaar, met een gemiddelde aanwezigheid van ongeveer 15 deelnemers; ten slotte de verenigingen die zich tot het kansarme publiek richten: 13 projecten en 2 organisaties bereiken verschillende duizende jongeren.

Binnen het lokale jeugdwerk situeren zich eveneens jeugdateliers. 170 initiatieven bereiken ongeveer 7.600 kinderen per jaar.

De jeugdmuziekateliers verzorgen op een eigentijdse manier muziekopleiding voor ongeveer 10.000 kinderen.

De laatste belangrijke pijler van het lokale jeugdwerk is de jeugdhuissector. De 270 erkende initiatieven tellen elk tussen de 100 en de 500 leden.

Rekening houdend met deze cijfergegevens, meen ik dat het Vlaamse

jeugdwerk in 1984 nog niet aan slagkracht heeft ingeboet. Integendeel, de jeugdverantwoordelijken worden geconfronteerd met een meer eisende en wijzigende interesse vanwege het publiek. De hulp en service vormen hierbij een belangrijke factor.

Ten slotte wens ik te benadrukken dat het jeugdwerk en ook het beleid op deze nieuwe situatie met de meest mogelijke flexibiliteit zullen inspelen.

Er werden in verband met de sport tal van vragen gesteld door de heren Caudron, Diegenant en Constant De Clercq. Gezien de heer Caudron niet aanwezig is, zal ik hem mijn antwoord schriftelijk overmaken.

Wanneer de heer Diegenant pleit voor een verhoging van de werkingsmiddelen voor de sport, meen ik in de eerste plaats te mogen aanhalen dat ik binnen mijn budgettaire beperkingen toch zoveel mogelijk met de sport tracht rekening te houden.

Ik begrijp de bedenking van de heer Diegenant dat de middelen van het Sportfonds aan de sport moeten ten goede komen en zeker niet uitgehold mogen worden voor de betaling van de personeelslasten. Ik meen echter dat wij geen andere keuze hadden, wilden wij zoveel mogelijk de bestaande initiatieven die door mijn achtbare voorganger werden genomen in stand houden, vooral nadat gebleken was dat alternatieve oplossingen, zoals bij voorbeeld het BTK-project, niet mogelijk waren. Ik hoop dan ook ten stelligste dat er voor het personeelsbestand van het Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding en Sport, net zoals voor alle andere besturen binnen de Vlaamse Gemeenschap, een oplossing zal komen die de werkzekerheid van de betrokkenen versterkt en het Sportfonds zal ontlasten.

Wat het toezicht op het Sportfonds betreft, ligt de zaak wel ingewikkelder. Dit Fonds werd in 1963 opgericht om de Minister die de sport onder zijn bevoegdheid heeft op een pragmatische en efficiënte manier middelen voor de sport ter beschikking te stellen die voortvloeien uit winsten van sportwedenschappen.

Juridisch is dit fonds nationaal, feitelijk is het gescheiden door een Vlaamse en een Waalse begroting. Als dusdanig komt de begroting van dit fonds niet in de Vlaamse Raad, maar toch ontsnapt zij geenszins aan controle. Inderdaad, alle dossiers zijn onderhevig aan het visum van de inspectie van Financiën. De begroting wordt jaarlijks voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Sport, die eveneens een aparte commissie heeft opgericht voor de aanwending van de middelen.

Artikel 25 van het koninklijk besluit van 28 december 1964 bepaalt eveneens dat een ambtenaar van de dienst comptabiliteit belast is met controle van het fonds.

Verder werd door de heer Diegenant gewezen op mijn interpretatie met betrekking tot de subsidiëring van het personeel voor onze federaties. Het eerste lid kan op 90 procent aanspraak maken, het tweede lid op 75 procent en het derde en volgende lid en meer op 50 procent. Aangezien alle bonden hun duurste personeelslid als eerste opgaven hebben wij het principe van de anciënniteit gehanteerd. Deze interpretatie is verantwoord om meerdere redenen. Ik ben hoe dan ook genoodzaakt de subsidiëring meer te rationaliseren, om volgens decretale normen uit te betalen. Indien ik van dat principe zou afstappen, moet ik in andere werkingskosten van diezelfde federaties snoeien. Bovendien is het niet zo dat mijn beslissing de federaties aanspoort tot het aannemen van laag gekwalificeerd personeel: de cijfers bewijzen juist het tegendeel want meer dan de helft van de aanvaarde betoelagde ambten betreft hooggekwalificeerden.

Inzake de betoelaging van sportmateriaal deel ik u mede dat de elk jaar ingediende dossiers worden afgehandeld en dat er dus van enige benadeling van grotere federaties zeker geen sprake is.

Verder heeft u nog drie punten aangehaald, meer bepaald de nood aan sporttechnisch bekwaame mensen binnen de federaties, de betoelaging van private sportinfrastructuur en de discriminatie van de turnsport.

Over deze drie punten zijn, zoals u be-

Poma

kend is, voorstellen van decreet ahangig bij de Raad. Ze werden reeds een eerste maal besproken in de Commissie voor cultuur.

Aangezien de bespreking ten gronde daar kan gebeuren beperk ik mij hier tot enkele punten.

Ten eerste, ik begrijp ten volle de behoefte om sporttechnisch bekwame personen aan te werven in de federaties. Sportfederaties moeten aan sport doen en mogen niet afglijden naar een logge, bureaucratische vorm. Ik stel met genoegen vast dat veel federaties bij recente aanwervingen regenten of licentiaten lichamelijke opvoeding hebben verkozen. Hen daartoe verplichten lijkt mij in strijd met de vrijheid van de federaties, hen ertoe aansporen niet. Dit kan enkel via het subsidiariteitsbeginsel en dit zou een meeruitgave betekenen van 40 miljoen frank per jaar.

Ten tweede, principieel noch ideologisch heb ik bezwaar tegen het geven van toelagen voor privé-sportinfrastructuur. Indien dat zou gebeuren moeten wij op een paar aspecten letten zoals vermijden dat zelfbedruipende infrastructuur hier geen gebruik of misbruik van maakt wat tegen de principes zou zijn, en dat het geen bijkomende last wordt voor de begroting, dat is duidelijk. De huidige post voor subsidiëring van sportinfrastructuur heeft nu reeds een absoluut minimum bereikt, u weet het. Vanaf 1984 zal ik bijzonder aandacht besteden aan energiebesparende verbouwings- en aanpassingswerken.

Ten derde, met betrekking tot de situatie in de turnsport liggen de zaken meer complex. Reeds jaren tracht men de bonden te laten samenwerken met wisselend succes, zoals u zegde. Allerhande verzoeningspogingen van allerhande organisaties, inclusief mijn bestuur en het Belgisch Olympisch Comité, werden georganiseerd.

Ik wil er mij hier dan ook toe verbinden om onze turnfederaties nogmaals aan tafel te brengen met een grote stok achter de deur. Bij mislukking van deze gesprekken ben ik bereid om aan de betrokken federaties geen en-

kele propagandatoelage meer toe te kennen zolang zij onderling geen regeling treffen waarbij „apartheid”, geëlimineerd wordt.

Aan de heer Constant De Clercq wil ik het volgende zeggen : het decreet op de niet-betaalde sportbeoefenaar heeft destijds voor heel wat herrie gezorgd. Dat het decreet moet worden gewijzigd is iets waarover iedereen het eens is, zelfs de indiener, vermits hij een nieuwe tekst ter zake voorbereid heeft. Ik heb echter vastgesteld dat de meningen over de wijze waarop dit decreet moet gewijzigd worden, enorm verschillend zijn. Ik zou bijna durven zeggen dat wij met dit decreet op dezelfde golflengte zitten als met het theaterdecreet.

In verband met de wijziging van het decreet voor de niet-bepaalde sportbeoefenaar heb ik de Hoge Raad voor de Sport reeds om advies gevraagd en werden er eveneens reeds gesprekken gevoerd met de verzoeningscommissie, die toch van nabij deze problematiek kent,

Mijns inziens moet bij een eventuele herziening rekening gehouden worden met uiteenlopende belangen. Een nieuw decreet moet dan ook een consensus zijn onder de betrokken partijen. De meeste moeilijkheden zullen opduiken voor de sporters die zich situeren tussen de beroepssporter en de totaal onbetaalde sportbeoefenaar. Het moet mijns inziens een ruimere bescherming bieden voor de vrijheid van de sporter, inclusief zijn vrijwillige engagements, gekoppeld aan de bestrijding van de misbruiken. Dit alles binnen het kader van de modaliteiten van een decreet.

Ik vermoed echter dat een ruime consensus op dit vlak vrij tijdovend zal zijn, alhoewel ik geenszins de bedoeling heb dit op de lange baan te schuiven.

Wat de erkende en gesubsidieerde federatie betreft kan de toepassing van het decreet op de niet-betaalde sportbeoefenaar weinig problemen geven inzake misbruiken. Artikel 3 paragraaf 8 vermeldt immers uitdrukkelijk dat voor erkenning de statuten van de federatie in overeenstemming dienen te zijn met het decreet van de niet-be-

taalde sportbeoefenaars.

De heer Meyntjens heeft een vraag gesteld over de middenstand. Ik zal hem het antwoord overmaken.

Mijnheer de Voorzitter, ik krijg hier nog een hele reeks vragen. Ik wil mijn uiteenzetting echter beëindigen. Ik meen dat ik al voldoende antwoorden heb verstrekt. Ik zal op de vragen, waarop ik niet heb geantwoord, een schriftelijk antwoord overmaken aan de betrokkenen zelf.

Ik wil eindigen met enkele woorden te zeggen over het eerste punt, omdat daar op een nogal emotionele wijze door de heer Vervaeke werd gesproken in verband met het incident van het cultureel centrum te Strombeek-Bever. Ook de heer Weckx heeft daaromtrent gesproken.

Ik heb de Voorzitter van de raad van beheer, de heer Karel Emmerechts en de schepen van cultuur van Strombeek-Bever uitgenodigd bij mij op het kabinet. Wij zullen te samen de boeken openslaan en het probleem bekijken.

Ik ben ervan overtuigd dat ik gelijk heb. Indien zij mij ervan kunnen overtuigen dat ik ongelijk heb, dan zal ik mijn ongelijk toegeven. Ik zal hen echter trachten te overtuigen van mijn gelijk.

Ik zal heel het dossier openhartig met hen bespreken. Meer kan ik niet doen.

De heer H. Weckx : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de Minister. U zal ondertussen ook wel kennis genomen hebben van de nota die FEVEC, ik wil niet op de feiten vooruit lopen, u gestuurd heeft in verband met deze zaak, en waar toch een aantal objectieve elementen worden in vermeld die waarschijnlijk ter gelegenheid van dat gesprek eveneens aan bod zullen komen.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik heb gezegd dat ik schriftelijk zal antwoorden aan de collega's, die geen mondeling antwoord hebben gekregen. De afwezigen krijgen een schriftelijk antwoord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Minister, sta mij toe even uw tijd in be-

Beysen

slag te nemen. Ik was de laatste spreker en het is u misschien ontgaan dat ik slechts één concrete vraag heb gesteld. Ik meen dat u daar zeer bondig kan op antwoorden.

Het was uw bedoeling dat door het decreet op het landelijk jeugdwerk de personeelstoelagen voor 100 procent te betoelagen. Ingevolge een actie geïnspireerd door de Katholieke Jeugdraad is het blijkbaar zó dat u op uw standpunt bent teruggekomen. Is dat al dan niet correct ?

Minister K. Poma : Ik heb daar inderdaad over gesproken. Ik meen gezegd te hebben „ik overweeg”. Er is echter ter zake nog geen beslissing genomen. Ik herinner mij te hebben gezegd „ik overweeg”.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, u overweegt wat ?

Minister K. Poma : Ik overweeg die 90 procent. Ik overweeg tegemoet te komen aan die vraag, maar ik zal het probleem terug bestuderen en nagaan welke de juiste beslissing ter zake is.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Minister, ik wil u toch vragen ook met mijn overwegingen rekening te houden.

Minister K. Poma : Ik zal met beide overwegingen rekening houden. (**Applaus**)

BUITENLANDS BELEID

De Voorzitter : Wij behandelen nu de tweede materie waarvoor Minister Poma bevoegd is, met name buitenlands beleid, waar Minister Buchmann eveneens bij betrokken is, wat het aspect coördinatie betreft.

De heer De Cooman, verslaggever, heeft het woord.

De heer C. De Cooman, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, de Commissie voor buitenlands beleid bespreekt de kredieten die, voor

het buitenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap, voor het begrotingsjaar 1984 worden voorzien.

De Gemeenschapsminister van huisvesting, gelast met de coördinatie van de internationale gewestelijke materies, leidde de bespreking in met een toelichting bij het buitenlands beleid van de Vlaamse Executieve. Tijdens haar laatste vergadering van 1983 heeft de Vlaamse Executieve het Ministerieel Comité voor het Buitenlands Beleid opgericht, hetwelk zich zal bezighouden met alle problemen die zich op dat vlak stellen en één gemeenschappelijk standpunt zal bepalen. Een studie zal ondernomen worden met als doel vast te stellen of men Vlaanderen in het buitenland kent, welke accenten gelegd moeten worden en wat daartoe moet worden gedaan. Eén van de taken van het Ministerieel Comité wordt alvast de zorg voor de prospectie voor nieuwe investeringen. Het zal ook initiatieven nemen om KMO's tot exporteren aan te zetten en zal zich bezighouden met het opzetten van buitenlandse missies. De Executieve zal weldra vertegenwoordigd zijn in het beheer van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. Een bespreking wijst uit dat de voornaamste bezorgdheid ook van de commissarissen, uitgaat naar de wijze waarop de exportmogelijkheden van de ondernemingen en inzonderheid van de KMO's kunnen worden bevorderd.

Voor dit studiewerk is een bedrag opgenomen van 5 miljoen frank in de begroting (Titel 1, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Sectie 20, art. 12.62.01). Het Ministerieel Comité zal bij een volgende commissievergadering verslag uitbrengen over de opties die in dit verband zullen genomen worden.

De heer Gemeenschapsminister van cultuur, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, gaf ter inleiding van de bespreking van zijn kredieten, eveneens een toelichting bij het beleid.

Sprekend over het Commissariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking, deelde hij mede dat deze parastatale instelling zal blijven zoals ze is en dus niet zal wor-

den opgeheven om door een nieuwe, met ruimere doelstellingen, te worden vervangen.

Voor de coördinatie van de internationale gewestelijke materies zal het Commissariaat-generaal het nodige personeel ter beschikking stellen, zodat deze coördinatie geen financiële weerslag zal hebben.

België heeft bilaterale culturele akkoorden met 48 landen. De uitvoering van deze akkoorden die om de vier jaar wordt herzien, moet – evenals het akkoord – door beide partijen bij de overeenkomst worden ondertekend. Tot heden gebeurde deze ondertekening door de vertegenwoordiger van het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen. Thans werd, na lange onderhandelingen, bekomen dat de akkoorden tot uitvoering zullen worden ondertekend door de vertegenwoordiger van de Vlaamse en/of Franse Gemeenschap – naargelang het geval –, terwijl de vertegenwoordiger van het ministerie van buitenlandse betrekkingen zijn handtekening zal laten voorafgaan door de woorden „waarvan akte”.

Wat anderzijds de ondertekening van nieuwe bilaterale culturele akkoorden betreft, staat men nog steeds voor dezelfde problemen als vroeger.

Het Taalunieverdrag met Nederland, ondertekend in januari 1982, is inmiddels in werking getreden als de „Taalunie in oprichting”, die na 30 juni 1984 haar werking zal verderzetten als de „Taalunie”, zonder meer. Er werd een comité van ministers aangesteld en op 6 mei 1983 werd de „Interparlementaire Commissie” opgericht, die voorgezeten wordt door de heer J. Pede, Voorzitter van de Vlaamse Raad. Ook de 45 leden van de „Raad der Nederlandse Taal en Letteren” werden aangeduid door de Vlaamse Gemeenschap en door de Koningin der Nederlanden. Intussen werd ook de begroting voorgesteld. Het voorzitterschap, dat vorig jaar door een Nederlander werd uitgeoefend, komt dit jaar aan Vlaanderen toe en wordt sinds 8 december 1983 effectief uitgeoefend door de heer Karel Poma, Gemeenschapsminister van cultuur. Het „Algemeen Secretariaat” is voorlopig gevestigd in Den Haag ; dat kan

De Cooman

definitief zo blijven, maar het kan ook B ergen-op-Zoom worden waar men het oog heeft op het „Markiezenhof”, een beschermd gebouw.

De dotaties aan het Commissariaat-generaal van de Internationale Culturele Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap, die voor 1983 - het bijblad inbegrepen - 408.000.000 frank bedroegen, worden voor 1984 geraamd op 460.000.000 frank, wat een stijging van 12,63 procent betekent en aldus een verhoging is van meer dan het gemiddelde.

In het verslag is in detail opgegeven hoe deze stijging is tot stand gekomen.

De totale uitgaven 1984 voor het Commissariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking, belopen 477.300.000 frank.

De begroting wordt in evenwicht ingediend vermits de opbrengsten eveneens op 477.300.000 frank worden geraamd waarvan 460 miljoen frank als dotatie van de Vlaamse Gemeenschap.

Wat de functionele uitgaven ten bedrage van 233.650.000 frank betreft, moet rekening gehouden worden met volgende elementen.

1. Er mag niet uit het oog worden verloren dat een belangrijk deel van de door de Commissariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking verstrekte toelagen bestemd zijn om personeelsuitgaven te dekken.

2. Veel van deze toelagen zijn trouwens ook niet louter facultatief. Zij zijn vaak het gevolg van contractuele bepalingen of spruiten voort uit de in het verleden gesloten bilaterale of multilaterale culturele akkoorden.

3. Ondanks de reële devaluatie van de Belgische frank ten opzichte van bepaalde sterke munten, bijvoorbeeld de Nederlandse gulden en de Duitse mark met bijna 20 procent, dient het te betalen aandeel van Vlaanderen in sommige instellingen ten opzichte van de partnerlanden gehandhaafd te blijven.

4. Ten opzichte van de landen waarmee bilaterale akkoorden bestaan is het dikwijls noodzakelijk om het huidige niveau van de bursalen te verhogen.

Door de Commissie wordt duidelijk gevraagd dat, met de beperkte middelen waarover we beschikken, een noodgedwongen keuze dient gedaan en prioriteiten gesteld die op het culturele vlak bij voorrang dienen opgenomen en uitgevoerd.

Voor de algemene bespreking over de internationale multilaterale en bilaterale samenwerking, zoals de culturele akkoorden, het Taalunieverdrag en de Vlaamse culturele centra, verwijs ik naar het verslag.

De kredieten voorzien in stuk 8 nr. 1 Titel 1, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Sectie 20, art. 12.62.01, evenals de kredieten voor 1984 van het CGICS werden goedgekeurd door de Commissie met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Met uw goedvinden, mijnheer de Minister, zal ik aansluitend op mijn verslag mijn uiteenzetting houden met betrekking tot het economisch beleid.

Het is met genoeg dat wij vaststellen dat in de begroting 1984 een som van 5 miljoen frank is uitgetrokken voor een studie om het industrieel imago van Vlaanderen in het buitenland kenbaar te maken. Dit bedrag lijkt mij onbenullig vergeleken met de industriële impact van Vlaanderen in dit land, wetende dat 52 procent van de werknemers in de industrie en de KMO's in Vlaanderen voor de export werken en Vlaanderen 70 procent van de nationale export voor zijn rekening neemt. Wij zullen dan ook met veel genoeg de beslissingen vernemen die het Ministerieel comité voor buitenlands beleid zal treffen.

In het kader van de wet van 8 augustus 1980 kan men stellen dat de Gewesten geen enkele bevoegdheid hebben om een politiek van eigen industrieel beleid te voeren. Als Gewest hebben wij de enige mogelijkheid binnen de normale wetgeving de uitvoer te promoten. Wij kunnen dus wel het gewestelijk industrieel beleid bepalen en aldus in functie daarvan in het buiten-

land optreden.

Zelfs al blijven de nationale sectoren momenteel een nationale aangelegenheid en al verleent de wet van 8 augustus 1980 ons de mogelijkheid een eigen industrieel beleid te voeren, toch worden wij totaal beperkt in de te nemen opties omdat praktisch alle bevoegdheden inzake de te voeren commerciële strategie zoals het onderzoek, de financiering en de investering, en de omgevingsgebonden toestanden van een bedrijf zoals de fiscaliteit, totaal onder nationale bevoegdheid vallen. Al de nodige instrumenten blijven nationaal en er is weinig bevoegdheidsafstand naar het regionaal niveau waar te nemen.

In het kader van de huidige wet van 8 augustus 1980 zou moeten worden gezocht naar mogelijkheden om tot opsplitsing binnenin te komen van de instrumenten ten einde aan eigen regionale industriële promotie te doen. Dit vooral met het vooruitzicht klaar te staan met een administratie en een technische organisatie die direct strategisch en efficiënt kan werken zodra de wet van 8 augustus 1980 wordt gewijzigd. Als men met de structurele hervorming van de instrumenten wacht tot de wet is gewijzigd, verliest men jaren van efficiënt werken.

De wet wijzigen gaat met heel wat risico's gepaard: oeverloze discussies die de dringende economische en sociale problemen dreigen te overschaduwden, politieke spanningen die uiteindelijk tot immobilisme leiden, opbodden slotte tussen de Gewesten en Gemeenschappen met als resultaat bevoegdheidsafbakening die niets te maken hebben met de sociaal-economische realiteit. De goede werking van de ondernemingen vereist ook dat ze hun activiteit in een duurzaam institutioneel kader kunnen ontwikkelen. Dit betekent onder meer dat men de instellingen van dit land niet om de haverklap aanpast. Ten slotte kan de wet van 1980, indien ze op redelijke wijze wordt geïnterpreteerd, de nodige rechtszekerheid bezorgen.

Voor zover er evenwel in een serene sfeer werk wordt gemaakt van een verbetering van de wet op de staatsvorming, verwijzen wij naar het memorandum van februari 1983 uitgege-

De Cooman

ven door Onderneming en Maatschappij met als titel „Pleidooi voor een staatsstructuur, waarin de onderneming optimaal kan werken”. De sectoren en de grote gewestelijke ondernemingsorganisaties hebben dit memorandum gunstig onthaald en gemeend dat het een waardevolle bijdrage bevat over de verdere aanpassing van onze instellingen.

Vijf basisregels worden in dit memorandum als essentiële voorwaarden opgesomd voor een gezonde decentralisatie van de publieke sector. De eerste regel, een juridische, stelt dat er een hiërarchie moet zijn tussen de centrale en de gedecentraliseerde wetgevende bevoegdheid. Volgens een economische regel, de tweede, moet er een overdracht zijn naar het gedecentraliseerde bestuursniveau, van de economische overheidstaken, die met grotere efficiëntie op dit niveau kunnen worden uitgeoefend, maar met uitzondering van de taken die betrekking hebben op het instandhouden van ons land als één monetair en economisch geheel.

De derde regel van organisatorische aard eis een zo duidelijk mogelijke verdeling van taken tussen de centrale en de gedecentraliseerde overheid.

Volgens een financiële regel - de vierde - moet financiële verantwoordelijkheid aan de gedecentraliseerde overheid worden toegewezen voor de haar toevertrouwde taken.

De vijfde regel - een sociale - stelt dat er financiële solidariteit tussen de deelgebieden moet zijn. Deze vijf basisregels zijn onderling sterk verweven en vormen één geheel. Het is derhalve niet altijd mogelijk ze consequent te scheiden. Indien deze regels niet samen worden aanvaard en in praktijk worden gebracht, is de decentralisering van overheidstaken onvolkomen en vrij spoedig onwerkzaam.

Steeds met de idee dat men de nationale eenheid moet behouden en de politieke, economische en monetaire facetten een nationaal domein zijn, moet aan de regio's de mogelijkheid worden gegeven een eigen industriële politiek te voeren en dienen de natio-

nale instrumenten opgesplitst. Door deze opsplitsing bekomt de Executieve, binnen de nationale akkoorden de mogelijkheid om autonoom op te treden.

De nota over het buitenlands beleid van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve geeft in bijlage al de verschillende instrumenten op die rechtstreeks of onrechtstreeks onze industrie bijstaan - BDBH, Abos, Delcredere, Compromex, NDALTP, enzovoort, Nationale Kas voor Beroepskrediet en waaruit men als voorbereiding op de wijziging van de wet van 8 augustus 1980 de belangrijkste instrumenten kan uithalen om over te gaan naar geleidelijke splitsing.

Indien wij tot deze geleidelijke splitsing kunnen komen krijgen wij de mogelijkheid autonoom op te treden en hebben wij ons voorbereid op de latere regionalisering.

Wanneer men in heel deze context het eigen regionaal optreden van onze ondernemingen bekijkt, is het niet ondenkbaar dat er een stroming ontstaat - en die neiging bestaat - om eigen regionale instrumenten op te bouwen waarvan de werking parallel loopt met de reeds bestaande wat een totale nonsens zou zijn en een verdere bureaucratisering zou veroorzaken.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij moeten de wildgroei van instellingen tegenhouden, wildgroei die de zaak zeker niet zou dienen.

Er is een grote nood in onze regio aan een serieuze aanpak van het buitenlands beleid met als basisredenen de commercialisatie, de promotie, de wetenschappelijke en technologische uitwisseling, de investeringen enzovoort.

Handelsmissies, maar dan geen uitstap van mensen die met de zaak niets te zien hebben en het maar als toeristische trip nemen, dienen georganiseerd (beperkt aantal mensen) met als rechtstreekse opdracht de marktsituatie af te tasten en de mogelijkheden ervan te onderzoeken.

Hier moeten wij vooral denken aan de mogelijkheden die de EG-partners bieden voor onze KMO's. Onze aan-

palende partners zijn onze grootste klanten.

Onderlinge samenwerking van deze groep bedrijven is aangewezen om een globale optreden te bewerkstelligen.

Is het ondenkbaar een soort Vlaamse industriële handelsvertegenwoordigers op te leiden die als opdracht zouden hebben een grote kennis op te doen in de bedrijven (opleiding ter plaatse) en onze productie in het buitenland kenbaar te maken en aan te prijzen. Men kan voor iedere sector van belang het aantal wel omschrijven.

Men mag hier niet uitgaan van de nodige handelsprospectoren, zonder iets af te doen van hun waarde, maar meer naar specialisten die op regelmatige wijze de realisaties, beschikbaarheid en evolutie ter plaatse volgen en aldus met kennis van zaken de potentiële markten bestrijken.

Een duidelijke politieke keuze dient gemaakt, op korte termijn, daar de economische stromingen veel vlugger gaan dan gelijk welke politieke optredens of beslissingen, en aldus vermijden dat alle genomen opties van Flanders Technology, DIRV en andere een slag in het water zijn.

Het realistisch economisch denken is van uitermate groot belang voor onze regio daar dit bepalend is voor de creatie van werkgelegenheid, uitbouw en vernieuwen van het bestaande park en verhoging van ons industrieel en KMO-impact op de buitenlandse markten.

Het denken en werken voor de toekomst is het voorbereiden van het heden.

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detibge (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het weze mij toegelaten aan de heer Minister één vraag te stellen in verband met de continuïteit van het Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek vzw.

Tijdens de vergadering van de Vlaamse Raad van 1 juni 1983, beloofde Mi-

Detiège

nister Poma officieel de continuïteit van voornoemd Centrum te verzekeren en daartoe de nodige subsidies te verstrekken.

Dit gebeurde in 1983 door een subsidie van 2.300.000 frank welke, juist gepast, de werkingskosten dekte.

Verwonderlijk lijkt het mij nu dat de dotatie 1984 aan het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking bij artikel 53401.9, in tegenstelling met andere instellingen, slechts een status quo van deze subsidie voor het Centrum voorziet.

Mijnheer de Minister, gelet op uw stellige belofte van verleden jaar kan ik me niet anders indenken dan dat dit voorstel op een administratieve vergissing berust. Misschien dat de vroege behandeling van de begroting van de Raad niet toeliet de door het Centrum op 25 oktober 1983 ingediende begroting, grondig na te kijken. Uit deze begroting - 2.900.000 frank - blijkt nochtans duidelijk dat een aanpassing nodig is.

Trouwens, de feiten zijn als volgt.

Ten eerste, de volledige wedde van een nieuw personeelslid, dat pas in 1984 volledig ten laste valt van het Centrum, werd in 1983 wat het vakantiegeld betreft gedragen door de vorige werkgever. Ten tweede, de index is opnieuw toepasselijk op de salarissen van de drie personeelsleden. Ten derde, de biënnales worden toegepast. Ten vierde, de RMS-bijdragen verhoogen.

Anderzijds meen ik nochtans dat de indeling van genoemd artikel 53401 zo soepel werd opgesteld, dat er gemakkelijk onderling tussen de 11 voorziene subsidiëringen de aanpassing voor het Centrum opvangbaar moet zijn.

Ik zie dus geen enkele reden tot ongerustheid of noodzaak een amendement in te dienen, tenzij u dit anders verklaart.

Ik vraag enkel dat de heer Minister Poma zou verklaren dat hij zijn gedane belofte aan het Centrum ook in 1984 gestand blijft en derhalve een

aangepaste subsidie van 2.900.000 frank zou toezeggen, daartoe de nodige instructies geeft en tot een snelle uitbetaling overgaat.

Dit zal zowel in Vlaanderen als in Nederland ten zeerste gewaardeerd worden. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het „verdragsrecht” blijft nog altijd een discussieaangelegenheid tussen de centrale regering en de Executieve. Toch meen ik enige vooruitgang te bespeuren. Enerzijds hebben interpellaties in het nationaal Parlement aangetoond dat het zo dikwijls aangehaalde Duitse voorbeeld in verband met de verhouding tussen Land en Bond ook niet ab initio het verdragsrecht naar het buitenland toe duidelijk heeft gesteld.

Anderzijds is de Executieve - en ik wil hem daarvoor gelukwensen - doende om tot een regeling te komen en heeft zij mijns inziens een gelukkig voorstel gedaan, waarvan ik hoop dat de bespreking tot een goede regeling zal kunnen leiden. Trouwens, onze collega, mevrouw De Backer-Van Ocken, zal daarop straks verder tussenkomen.

Als ik hierop thans niet verder inga, is het omdat wij ons in de eerste plaats moeten bezinnen over de doelstellingen van het te voeren beleid. Op verschillende plaatsen is gezegd dat dit de oplossing van het institutionele probleem zal vergemakkelijken. Ik geloof dat dit juist is en dat bezinning over de inhoud van het Vlaams buitenlands beleid dringend nodig is.

De culturele autonomie bestaat sinds 1970 en men heeft, door allerhande beleidsbeslissingen, de culturele sector op alle mogelijke manieren onder het mes gelegd. Maar inzake internationaal cultuurbeleid, laat staan, buitenlands beleid zonder meer, is eigenlijk niets of zeer weinig ondernomen, ook niet in de Cultuurraad van weleer.

Daarom is de oprichting van een Vlaams Ministercomité voor Buitenlands Beleid dd. 14 december 1983

niet alleen belangrijk, het is evenzeer een uitdaging.

Want er is werk, zowel in de culturele sector, als op andere domeinen. Er is het economisch buitenlands beleid. Ter zake zou ik het Ministercomité willen suggereren bij voorrang aandacht te geven aan de instrumenten om aan buitenlands beleid te doen : de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, het Fonds voor Buitenlandse Handel, Copromex. Ter zake stelt zich de vraag naar de regionalisering van deze instrumenten. Men moet dit onderzoeken vanuit een motief van doelmatigheid, want als het waar is dat een agressieve buitenlandse politiek op het vlak van de export een „must” is, die ligt in het verlengde van een uitbouw van onze Vlaamse regio, dan is het ook waar dat men, inzake overheidsinstellingen niet tot parallelle circuits moet komen. Men kan niet tegelijk de Staat - waarbij ik ook de Vlaamse Deelstaat reken - ontvetten en allerhande ingewikkelde en kostenverslindende „doublures” aanvaarden. Ik pleit dus zeer duidelijk voor instrumenten van buitenlands beleid, die de onze zijn, dus met eigen bevoegdheden, maar die tegelijk doelmatig zijn. De fameuse uitspraak „Wat Vlaanderen doet, doet het beter” is helaas geen evidentie.

Maar het Vlaams Ministercomité voor Buitenlands Beleid mag zich niet tot het strikt economische beperken. Hier wil ik de Minister vragen actief en waakzaam te zijn op een ander terrein. Het Europees Parlement wil de motor zijn bij de regionale ontwikkelingen in Europa en in dat verband wil het tot meer samenwerking komen met het zogenaamd raadgevend comité van de lokale en regionale besturen.

Op de Conferentie van de Regio's die einde januari te Straatsburg plaatsvond en waar een vertegenwoordiging van onze Raad aanwezig was, werd vanuit meerdere regio's gepleit dat de vertegenwoordiging niet, zoals nu het geval is, exclusief in handen zou zijn van de vertegenwoordigers van de lokale besturen, maar wel in handen zou komen van de constitutioneel erkende en bij middel van rechtstreekse verkiezingen erkende regio's, in ons geval de Vlaamse Gemeenschap.

Van links naar rechts : CVP-fractieleden A. Van Nevel, C. De Cooman, verslaggever over de begrotingsmaterie buitenlands beleid, en F. Piot

De gestemde eindresoluties pleiten voor dit soort vertegenwoordiging en het ware goed dat het Vlaams Ministercomité hier bijzonder attent zou zijn. Het is niet onbelangrijk onder meer in verband met hetgeen het Europees Regionaal Fonds te bieden heeft.

Een ander Europees aandachtspunt is de uitvoering van de Kaderovereenkomst van de Raad van Europa inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen Gemeenschappen en autoriteiten van 21 mei 1980. In Beneluxverband zal - of is het reeds gebeurd? - een overleg plaatsvinden, waarbij ook de Vlaamse Executieve is betrokken. Ik verwijs hiervoor naar het antwoord op de parlementaire vraag van collega Suykerbuyk van 19 december 1983.

Eén van de mogelijkheden is ambtelijk overleg tussen de lokale besturen aan weerszijden van de grens te institutionaliseren. Voor grensgemeenten en grensregio's is dat op een aantal domeinen - milieu, ruimtelijke ordening, tractering van infrastructuurwer-

ken - uiterst belangrijk. Mag ik u oproepen bij dit overleg een stimulerende rol te spelen, al was het maar om de vele samenwerkingsverbanden in het Vlaamse grensgebied - van Oost-Vlaanderen tot Limburg - een solide en niet meer vrijblijvende basis te verschaffen.

In verband met de Taalunie wil ik nog enkele woorden zeggen. De verschillende organen zijn nu alle geïnstalleerd, nadat op 8 december te Den Haag de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren werd geïnstalleerd. De periode van de „Taalunie - in - oprichting” is voorbij en ik hoop dat u, mijnheer de Vice-Voorzitter Poma, als Voorzitter van het Comité van Ministers met bekwame spoed aan het werk zult gaan.

Persoonlijk zou ik, nu het kader voor overleg tussen Vlaanderen en Nederland vastligt, een prioriteit naar voren willen schuiven. De prijsbinding voor boeken volgens een Vlaams-Nederlandse overeenkomst van 1949 zou, volgens een uitspraak van het Hof van

Justitie van Luxemburg onder de verbodsbepalingen van het Europees Verdrag vallen. Een onbegrijpelijke uitspraak als men weet dat landen als Duitsland, het Verenigd Koninkrijk ter zake hun eigen taalgebied beschermen.

Maar er moet wat ondernomen worden, en het lijkt me dat binnen de Taalunie Vlaanderen en Nederland samen moet onderzocht worden en beslist hoe de prijsbinding voor boeken ondanks alles kan worden gevrijwaard. Dit is immers geen probleem voor uitgevers en boekhandelaars alleen, maar evenzeer en nog veel meer voor de gebruikers. In landen als bijvoorbeeld Zweden waar de boekenprijs vogelvrij werd verklaard, is de kleine boekhandel totaal verdwenen, Monopolies zijn in de plaats gekomen, assortimenten werden verkleind en veel belangrijk werk kan niet meer worden uitgegeven omdat de oplage ervan te klein is. Losse bestellingen zijn in dit verband niet of veel minder mogelijk, want dergelijke service wordt onrendabel. Het ineenstorten van boekenprijzen kan alleen kortzichtige consumenten doen juichen. Het cultuurgoed, dat het boek is, moet verdedigd worden en de Taalunie kan hier haar praktische waarde bewijzen. Afgezien van het belang van dit probleem, zou de Taalunie van haar imago van „wereldvreemdheid” afkomen, als ze hier een prioritaire zaak van zou willen maken.

Ziehier slechts enkele voorbeelden om aan te tonen dat het Vlaams buitenlands beleid dossiers genoeg op tafel heeft. Tegelijk tonen die voorbeelden aan dat de kwaliteit van een beleid zeker niet altijd aan de omvang van de kredieten moet worden afgemeten. Creativiteit is aan geen prijs gebonden. **(Applaus bij de W en de CV?)**

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel voor onze werkzaamheden tot 19.30 uur te onderbreken.

- De vergadering wordt om 19 uur geschorst.

- De vergadering wordt hervat om 19.30 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de

Voorzitter

Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 10 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 6 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 8 (1983-1984) - Nrs. 1 (+Errata en Bijlagen I tot VI) tot 4
- 7 (1983-1984) - Nr. 1 (Algemene toelichting)

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67,9)

BUITENLANDS BELEID (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij zetten de bespreking van de tweede materie waarvoor Minister Poma bevoegd is, met name buitenlands beleid voort, waar Minister Buchmann eveneens bij betrokken is, wat het aspect coördinatie betreft.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, in afwachting dat we de gelegenheid zullen hebben het buitenlands beleid grondiger te bespreken, aan de hand van het initiatief genomen door de commissievoorzitter Suykerbuyk, wens ik bondig twee aandachtspunten aan dit debat toe te voegen.

Het betreft het Vlaams cultureel centrum te Amsterdam en de culturele akkoorden.

De Gemeenschapsminister heeft tijdens de commissiebesprekingen terecht onderstreept dat er een hele kentering ten gunste kan worden waargenomen in het zo fel besproken Vlaams Cultureel Centrum „De Brakke Grond,, te Amsterdam.

Zelfs wanneer daarbij vastgesteld wordt dat ook de uitgaven konden

worden verminderd, blijft een uitgavepost van 19.600.000 frank een in het oog springende uitgave, waarvan blijvend de vraag moet worden gesteld of de besteding ervan via het Vlaams cultureel centrum de meest efficiënte is.

Toen ik vóór veertien dagen via een weekblad nog eens op de harde feiten werd gewezen, onder de alleszeggende titel Nederland zit echt niet te wachten op De Brakke Grond", een reportage waaruit ten overvloede de veel te geringe impact van het Vlaams Cultureel Centrum op de Nederlander in het algemeen en de Amsterdammer in het bijzonder ten voete uit werd getekend, vond ik daarin een nieuwe voedingsbodem om met een kritisch speurdersoog de jaarlijkse uitgaven voor De Brakke Grond trachten te ontleden.

Ik blijf bij mijn mening dat er een wanverhouding bestaat tussen de uitgaven en het doordringen van het Vlaams cultureel imago bij onze Noorderburen.

Alle voorwaarden lijken me nu vervuld om de impact van De Brakke Grond op de Nederlanders grondig te evalueren.

Ten einde ons toe te laten met kennis van zaken te kunnen oordelen over de toekomst van De Brakke Grond, dienen we voorafgaand te weten tot welke doelgroepen de werking van De Brakke Grond zich richt, welke bevolkingscategorieën we in Amsterdam bereiken, hoe het gesteld is met de geografische spreiding van De Brakke Grond-bezoekers en welke de graad van representativiteit is van De Brakke Grond-gebruikers. Ik druk de hoop uit dat we met deze gegevens in ons bezit volgend jaar een grondig evaluatiedebat over het Vlaams cultureel centrum te Amsterdam kunnen voeren.

Het tweede luik in mijn betoog handelt over de culturele akkoorden. Bewust laat ik daarbij de modaliteiten over de ondertekening van de culturele akkoorden links liggen. Collega Weckx heeft daarnaar verwezen en ik verneem dat ook mevrouw De B acker zo dadelijk daar verder zal op ingaan.

De heer W. Seeuws : Is dat afgesproken ?

De heer E. Beysen : Neen, mijnheer Seeuws, maar collega Weckx was zo vriendelijk dat reeds aan te kondigen. Wel vraag ik aandacht voor het inhoudelijk analyseren van de culturele akkoorden die in uitvoering zijn.

Het komt mij voor dat de culturele akkoorden veelal lijden aan een te stereotype benadering. Valt er geen gebrek aan afwisseling in de programma's te bespeuren ? Worden nieuwe trends in het cultureel beleid op tijd kansen gegeven in de culturele akkoorden ? Heeft men voldoende oog voor het onderkennen van nieuwe culturele uitingen in het buitenland ? Ziedaar een aantal kernvragen die wellicht horizont-verruimend kunnen werken voor het werken met vernieuwde inzichten in het kader van de culturele akkoorden.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, bij het doornemen van de lange lijst van landen met dewelke wij culturele akkoorden hebben afgesloten, valt het op dat in deze landen verschillende politieke regimes heersen. Vanuit democratisch standpunt is daar op zichzelf niets tegen in te brengen omdat men er moet van uitgaan dat culturele akkoorden de geschikte kanalen vormen om de doorstroming met andere politieke regimes zo groot mogelijk te maken en dat via de culturele akkoorden wij ook de gelegenheid krijgen de bevolking van de vreemde landen beter te leren kennen en moeten wij alleszins de mogelijkheid tot dialogeren vrijwaren. Wij moeten bovendien, via de culturele akkoorden, openingen zoeken om de cultuuroverdracht over de grenzen heen beter te leren begrijpen. Daarvoor mogen er van onzentwege geen grenzen worden getrokken.

Tegen de achtergrond van deze benadering dient de vraag te worden gesteld wat de Vlaamse Raad ervan weerhoudt stelling te nemen met betrekking tot de opschorting van het culturele akkoord met Zuid-Afrika, opschorting beslist door de regering in 1977. Vertrekkende van het principe dat elk politiek beleid dat indruist tegen de mensenrechten moet veroordeeld worden, waar ook ter wereld, maar anderzijds constateren dat wij met verschillende landen culturele

Beysen

akkoorden in stand houden waar de mensenrechten helemaal niet geëerbiedigd worden, moet een duidelijke keuze worden gemaakt, ofwel schort men onverwijld de culturele akkoorden op met die landen waar de mensenrechten niet worden gerespecteerd, ofwel schort men geen enkel cultureel akkoord verder op.

In 1978 heeft men in de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ellenslange vergaderingen gewijd aan het opschorten van het cultureel akkoord met Zuid-Afrika, vergaderingen die uitgemond zijn in palavers omdat men er zich wel voor behoedde duidelijke taal te spreken. De aanleiding tot deze palavers vormde een voorstel van resolutie ingediend door Karel Poma, mijnheer de Gemeenschapsminister, betreffende sommige culturele akkoorden, maar in wezen ging het over het cultureel akkoord met Zuid-Afrika. U pleit te toen dat er geen afdoende redenen bestonden om het cultureel akkoord met Zuid-Afrika op te schorten.

Ik breng dit in herinnering omdat ik hoop dat u nu zal slagen in datgene wat in 1978 niet mogelijk bleek, te weten een einde te maken aan de opschorting van het cultureel akkoord met Zuid-Afrika.

Het herstellen van onze culturele betrekkingen met Zuid-Afrika vindt alleen al zijn voedingsbodem in het feit, dat we het ons niet kunnen veroorloven ons hermetisch af te sluiten van ons toch al niet zo groot taalgebied.

Als geëigend politiek orgaan moet de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad daarin een standpunt aannemen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, eerst wil ik - waarschijnlijk zonder veel volgorde - inpikken op de uiteenzetting van collega Weckx over het Europees Parlement.

Ik had het geluk aanwezig te zijn - zoals collega Beysen trouwens - op

een samenspraak tussen verschillende ambtenaren van verschillende landen met parlementsleden uit verschillende landen inzake de contacten tussen de regio's en de Europese Gemeenschap. Daar kwam tot uiting dat overal de centrale staat poogt te verhinderen dat de regio's contact opnemen met Europa en dat er een zekere haat-liefde verhouding bestaat die maakt dat wanneer de regio's contact willen opnemen dit wordt verhinderd of afgeremd.

Eenzijds is er de strekking naar meer Europese eenheid en anderzijds naar grotere verscheidenheid. Die twee strekkingen binden of samenbrengen is de zeer grote opdracht voor de toekomst.

Dat tussen haakjes.

Wat de vertegenwoordiging uit Vlaanderen betreft, was er wel een parlementaire vertegenwoordiging. Uit Duitsland waren er vertegenwoordigers van de Länder ; uit Frankrijk - waar nochtans onder leiding van president Mitterand een regionalisering op het getouw werd gezet - waren er vertegenwoordigers aangeduid door Parijs maar optredend voor de Regio. Vanuit Parijs werd gedirigeerd wie Occitanië vertegenwoordigde, wie Bretagne en wie Frans-Vlaanderen.

Geachte collega's, wat het buitenlands beleid van de Vlaamse Executieve betreft, moet een groot onderscheid worden gemaakt tussen wat de centrale regering bedoelt met buitenlandse politiek en wat de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve ermee bedoelen. Essentieel is voor ons hoe wij de Vlaamse Gemeenschap en de federale staatsvorm, die geleidelijk meer en meer vorm en structuur krijgt, in het buitenland kunnen laten zien en laten beoordelen.

Er is ook een voortdurende tegenstrijdigheid tussen het Belgisch staatsbelang en tussen onze gerechtvaardigde verlangens om de Vlaamse kansen zowel economisch als cultureel zo goed mogelijk in het buitenland te verdedigen. Soms hebben wij de neiging - ik ook en in zeer hoge mate - te veronderstellen dat zulks maar optimaal zal kunnen gebeuren wanneer de voogdij of de betutteling of de machtsinvloed

van het Ministerie van buitenlandse betrekkingen zal verkleinen en onze kansen daardoor zullen vergroten.

De heer A. Diegenant : Tot op de dag dat u Minister van buitenlandse betrekkingen bent.

De heer P. Van Grembergen : Die droom koester ik niet. De evolutie gaat in dit land zo snel dat ik mij afvraag of we niet eerder naar twee Ministers van buitenlandse betrekkingen zullen gaan dan naar die ene, die moet spreken voor heel het land.

De heer A. Diegenant : Als de provincies op dezelfde manier redeneerden...

De heer P. Van Grembergen : De Vlaamse Executieve heeft in haar beleidsnota gezegd - het is bijna een psalmzin geworden - „De Vlaamse identiteit moet tot ver buiten onze grenzen gaan, een realiteit worden, herkenbaar en erkenbaar.” Goed gevonden als formulering. Het is een postulaat geworden voor de Vlaamse Executieve zowel als voor de Vlaamse Raad trouwens.

Volgens de visie van mijn partij moet deze herkenbaarheid en erkenbaarheid steunen op twee pijlers : een culturele en een economische. Wij mogen deze niet scheiden ; de ene moet voor een deel kunnen grijpen in de andere.

Wat wij kwalitatief kunnen bieden op het gebied van cultuur moet een weerspiegeling zijn van wat wij te bieden hebben op economisch vlak. Beiden moeten een geheel vormen en samen bijdragen tot de vorming van ons imago in het buitenland. Wij moeten vanzelfsprekend afrekenen met het centraal Ministerie van buitenlandse betrekkingen. Het is psychologisch begrijpelijk dat men daar enigszins afstand neemt van die evolutie. De Belgische Staat, in het verleden zeer centraal geleid, heeft naar het buitenland toe steeds die eenheid weerspiegeld. In het buitenland is men zich slechts bewust van de dualiteit die hier bestaat sinds er moeilijkheden zijn ontstaan en op televisie beelden werden getoond van volksstammen die elkaar de kop insloegen, als ik het zo brutaal mag zeggen. Dat die dualiteit hier al-

Van Grembergen

tijd heeft bestaan, daarvan was men zich in het buitenland niet bewust. Zij hebben dus veeleer een negatief beeld van onze samenleving. Psychologisch is het begrijpelijk dat de centrale regering getracht heeft zich af te schermen en in het buitenland het beeld van het ene, ondeelbare België zo goed mogelijk wou naar voren brengen.

Vlaanderen is vooral een handelsnatie. Studies over het economisch potentieel van verschillende landen hebben aangetoond dat Vlaanderen vrijwel aan de top staat van de ranglijst. Zelfs economische wonderen als Japan kunnen niet met ons wedijveren wanneer de graad van industrialisatie wordt berekend per hoofd van de bevolking. Vlaanderen levert 70 procent van de buitenlandse handel in België. Ook hier is een dualiteit aanwezig. Aan de ene kant zouden wij aan onze produkten het kwaliteitslabel „made in Flanders” willen hangen maar aan de andere kant is er de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel die nog een centrale instelling is hoewel zij toch de meeste aandacht moet besteden aan wat op handelsgebied in Vlaanderen gebeurt. Men kan onze produkten die naar het buitenland gaan echter niet tegelijkertijd het label „made in Flanders” en het label „made in Belgium” geven. Daar moet een lijn worden getrokken. Wij hebben ter zake een duidelijk standpunt, en opteren voor een federalisering van de buitenlandse handel en van de structuren die daarmee verband houden. Uit de toespraak van de heer Weckx heb ik begrepen dat hij ook die richting uit wil. De vraag rijst echter hoe ter zake centraal een evenwicht kan worden bereikt.

Ik wou ook nog enkele vragen stellen in verband met het Commissariaat-generaal. Eerste vraag : is het Commissariaat, na twee jaar werking, renderend en beantwoordt het aan de verwachtingen die bij de oprichting daarvan werden gesteld ? Tweede vraag : waarom is de Raad van Advies nog altijd niet samengesteld ?

Derde vraag : waarom zijn er zoveel gelegenheidsmedewerkers die klachten hebben over laattijdige uitbeta-

ling van vergoedingen en kosten voor hun prestaties ?

Vierde vraag, niet zo wezenlijk maar toch belangrijk : ikzelf en ook anderen hebben moeite met de naamgeving „Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap”. In andere landen geeft men daar een andere naam aan. Zo is er bijvoorbeeld de British Council of de Stichting pro Helvetica. Jaren geleden hebben wij reeds voor een andere naamgeving gepleit, zoals bijvoorbeeld Pro Flandria, of om het even wat, wij willen niet de uitvinders zijn van een naam om daar op te plakken.

Minister K. Poma : Ik weet dat u nogal romantisch bent, mijnheer Van Grembergen.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Minister, u weet eigenlijk niet of ik romantisch ben. Daarvoor zouden wij eens een andere avond samen moeten zijn, maar liefst niet nu.

De Voorzitter : U kan dat gerust doen, weet u.

De heer P. Van Grembergen : Wat „De Brakke Grond,” betreft, verschil ik met de heer Beysen enigszins van mening, in die zin dat wij verheugd zijn dat de schandaalsfeer rond „De Brakke Grond” opgeklaard is. Men heeft van die sfeer gebruik gemaakt om daar allerlei zaken mee te kopen en te verkopen. Die sfeer was er, naar ik meen, ten onrechte. Wij zijn verheugd dat die periode afgesloten is en dat de Brakke Grond, mits begeleiding, mits een sterke hand, de kans moet krijgen in Nederland de beeldvorming te brengen van wat Vlaanderen op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied betekent. De middelen zijn er, de ruimte is er, het is goed, alleen moet het in de hand gehouden worden. Ik denk dat wij op dat vlak op de goede weg zijn. Men kan daarover discussiëren, mijnheer Beysen . . .

De heer E. Beysen : Mijnheer Van Grembergen, ik wil hier geen misverstand over laten bestaan. Ik ben begonnen met te stellen dat ook ik gelukkig ben met het feit dat inderdaad een aantal betrekkingen kunnen

waargenomen worden, maar voor het overige meen ik dat wij enigszins van mening verschillen.

De heer P. Van Grembergen : Dan heb ik nog enkele andere vragen.

Hoe verloopt het contact tussen de Vlaamse Executieve, de Vlaamse Raad en onze Europese verkozenen ? In feite zijn die uitsluitend in Vlaanderen verkozen. Wij hebben daar - laat ons dat eerlijk zeggen - als Vlaamse Raad en als Vlaamse Executieve geen enkel contact mee. Nochtans zijn zij, als men het ten gronde bekijkt, de zuivere politieke vertegenwoordigers van de regio Vlaanderen. Volgens het kiesstelsel is het ook op die wijze gestructureerd en vastgelegd. Welnu, wij hebben met die Europese verkozenen geen enkel contact. Er is in deze ook geen organisatie. De vraag is of de Vlaamse Executieve niet het initiatief moet nemen om daar iets aan te doen.

Hoe verloopt het contact tussen de Executieve zelf en de Europese Gemeenschap ? Moet dat altijd gaan langs de centrale minister van buitenlandse betrekkingen ?

Een ander onderwerp dat ik ter sprake wil brengen is het huis te Rijsel. Ik heb u bij de aanvang gezegd dat ik van het ene onderwerp naar het andere zou springen, vermits ik mijn betoog wil inkorten. Wij vinden het belangrijk dat de Vlaamse Gemeenschap in Rijsel aanwezig zou zijn. Het is een Vlaamse stad, al spreekt men er Frans. In mijn ogen kan een stad Vlaams zijn, ondanks het feit dat men er geen Nederlands spreekt. Rijsel is van aard, mentaliteit en houding, een Vlaamse stad waar het Frans wordt gesproken en waarmee wij contacten zouden kunnen hebben. Ook voor Parijs is er belangstelling in Vlaanderen. De voorganger van de huidige Minister heeft destijds zelf laten verstaan dat de mogelijkheid bestond om de Vlaamse cultuur in Frankrijk te brengen. Is het de Minister bekend of er op dat vlak reeds initiatieven werden genomen ? Heeft de Vlaamse Gemeenschap zelf al initiatieven genomen ?

Een volgend punt behandelt de kennis van het Nederlands in de Franssprekende gebieden uit onze omge-

Van Grembergen

ving. Ik maak me er zorgen over dat men in Wallonië zo weinig de wil opbrengt om Nederlands te spreken. Er is eerder een soort antipathie - het woord haatverhouding zou te sterk zijn - die maakt dat velen in Wallonië kiezen voor het Engels als tweede taal en dus niet voor het Nederlands. Het omgekeerde bestaat ook enigszins. Er is een periode geweest dat het publiek eerder naar het Engels neigde, maar stilaan komt men ervan terug. Op dit ogenblik stelt men vast dat het Frans terug veruit als tweede taal wordt beschouwd en dat het percentage dat voor de Engelse taal als tweede taal had gekozen terugloopt, waarschijnlijk omdat men het Engels door de vele mediamiddelen gemakkelijker aanleert.

Zou het niet goed zijn met de Waalse Executieve contact te leggen om het Nederlands in Wallonië aan te prijzen als tweede taal? Het zal niet gemakkelijk zijn, maar dit wil niet zeggen dat men er daarom niet moet naar streven om de klemtoon erop te leggen.

Dezelfde vraag stel ik voor Frans Vlaanderen. Men stelt vast dat de belangstelling voor het Nederlands er groeiende is. Er zijn vele vrijwilligers in verhouding met vroeger - die Nederlands aanleren gedurende de vrije dagen. Op welke manier wordt dit vanuit de Vlaamse Executieve gestimuleerd? Welke middelen hebben wij daarvoor? Wat kan hiervoor gebeuren?

Een volgende vraag die ik wou stellen is in verband met het Nederlands in Rijnland-Westfalen. Heren Ministers, Rijnland-Westfalen is economisch de belangrijkste handelspartner van Vlaanderen, na Nederland en Wallonië. Ik weet uit eigen ervaring dat in Rijnland-Westfalen zeer veel belangstelling bestaat voor het Nederlands, omdat ook zij het belang ervan inzien. Ik meen dat er vanuit de overheid te weinig belang aan wordt gehecht.

Daar bestaat de kans dat Nederlands de derde taal, soms de tweede taal, in het middelbaar onderwijs zou worden. Wij nemen daar te weinig contact voor op. Het schijnt dat het verlangen daartoe groot is in die streek, maar wij

nemen de organisatie niet ter harte. Ik dring er op aan dat er samen met Nederland een actie zou worden gevoerd om in dat belangrijke middengebied, de Benelux samen met Rijnland-Westfalen, het Nederlands meer kansen te geven. Men zal ons beter kennen als men onze taal leert. De contacten zullen makkelijker verlopen als men onze taal kent. De economische banden zullen er ook beter door worden. Er zijn dus allerlei redenen om aandacht te schenken aan dat belangrijk middengebied in Europa om hen de kans te geven Nederlands te leren. De Vlaamse Executieve zou op het terrein alle kansen moeten aangrijpen en stimuleren die het aanleren van onze taal bevorderen in de ons omringende landen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Dillen heeft het woord.

De heer K. Dillen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren van de Executieve, dames en heren, de heer Beysen heeft mij eigenlijk de kaas van het brood gegeten met zijn pleidooi voor het herstel van de culturele betrekkingen met Zuid-Afrika, maar ik dank hem daarvoor.

Men kan verschillende criteria aanleggen voor het bepalen van culturele betrekkingen met het buitenland. Zo kan men bekrompen criteria aanleggen, die alleen maar een bekrompen geest verraden.

Ik heb het altijd op prijs gesteld, en als juist ervaren, dat verschillende Ministers van buitenlandse zaken, nadien van buitenlandse betrekkingen, verklaarden dat culturele en economische betrekkingen met het buitenland niet werden bepaald door politieke leiders in het land, politieke partijen, ideologieën, met één woord regimes, maar dat het betrekkingen waren met landen, met staten.

Dat is inderdaad een ruime opvatting. Het is het enige wat toelaat met alle landen culturele betrekkingen te onderhouden. Het laat ons toe over alle verschillen, over alle tegenstellingen, en ook over alle mogelijke conflicten heen toch een menselijk gebied te vrijwaren dat toelaat culturele betrekkingen te hebben. Op één voorwaarde. Consequentie. Een consequentie

in die zin dat men niet willekeurig één enkel land uitsluit. Doet men dat wel dan wordt men ongeloofwaardig in zijn politiek en gaat men de weg van de politieke hypocrisie op. Wanneer men bepaalde vergelijkingen maakt wordt het zelfs lachwekkend.

Inderdaad, wie culturele betrekkingen wil onderhouden, ik ben daar niet tegen, met de Goelag-Archipel, maakt zich toch hopeloos belachelijk wanneer hij diezelfde culturele betrekkingen met Zuid-Afrika blijft weigeren. Daarom mijn pleidooi om die te herstellen vanuit de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Raad en in de eerste plaats vanuit de Vlaamse Executieve. Dat heeft niets te zien met het goedkeuren, dat heeft ook niets te zien met het afkeuren van de politiek in Zuid-Afrika.

Degenen die de ontwikkeling van de Zuidafrikaanse leterkunde over enkele generaties hebben gevolgd en die weten wat een enorme opgang die leterkunde op het gebied van de dichtkunst alleen al maar bereikt heeft en welke internationale eerste rangorde sommige Zuidafrikaanse dichters hebben bereikt, weten dat het voor onze jeugd een enorme verarming betekent alleen maar de naam Breyten Breytenbach te kennen. Wanneer ik het met hem niet eens ben inzake politieke overtuiging, dan kan ik het mij in elk geval zeer gemakkelijk maken bij het aanvaarden van zijn kunstenaarschap. Er zijn naast hem, in Zuid-Afrika, zoveel echte kunstenaars dat het een aanslag op onze jeugd zou zijn die namen hier niet bekend te maken en hun werk niet te leren kennen via een herstel en het activeren van een cultureel akkoord met Zuid-Afrika. Die mogelijkheid moet de Vlaamse Executieve grijpen.

De Voorzitter : Mevrouw De Backer-Van Ocken heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik wil mijn zorg uitdrukken over de gang van zaken in het internationale culturele beleid op dit ogenblik.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik niet helemaal het optimisme deel van sommige van de vorige sprekers. Ik vrees dat

De Backer-Van Ocken

wij er niet op vooruit zijn gegaan. Ik wil de Ministers echter onmiddellijk geruststellen. Ik weet ook dat de voornaamste moeilijkheden van constitutionele en structurele aard zijn. Ik moet dat hier niet herhalen. U weet het allemaal. De wet van 8 augustus 1980, artikel 16, luidt : „Instemming met de verdragen of akkoorden betreffende de samenwerking wordt verleend door de Vlaamse Raad, de Franse Gemeenschapsraad of door beide Raden indien zij er beide bij betrokken zijn. Paragraaf 2 zegt : „De in paragraaf 1 bedoelde verdragen worden bij de bevoegde Raad ingediend door de Gemeenschapsexecutieve.”

Daarnaast is er artikel 68 van de Grondwet en er is ook artikel 81 van de wet van 8 augustus 1980 : „In aanlegenheden waarvoor de Raad bevoegd is, wordt zijn Executieve betrokken bij de onderhandeling van de internationale akkoorden. De Koning blijft de gesprekspartner op internationaal vlak, met inachtnaam van artikel 68 van de Grondwet.”

Sinds de wet van 1980, zijn er bijzonder veel besprekingen gevoerd over de voorrang van artikel 68 van de Grondwet op artikel 59bis.

Men heeft ons gezegd dat de Executieve in november 1983 de Eerste Minister opnieuw heeft gevraagd dit probleem aan de agenda van het Overlegcomité te stellen. Inmiddels is er heel wat gebeurd. Er was een geharrewar rond de protocols door de gemengde commissies afgesloten, een moeilijkheid waarvoor men vroeger niet stond.

Wanneer en hoe worden deze protocols afgesloten ? Soms gebeurde dit door of in aanwezigheid van de ambassadeur en met medeondertekening door de ambassadeur ; soms enkel en alleen door de ambtenaren van Cultuur of Onderwijs die hun Minister vertegenwoordigen. Hieraan dient toegevoegd dat deze Ministers toen de Ministers van de Koning waren en dat zich dus geen probleem stelde.

Welnu, ik heb gehoord van de verslaggever dat er een *modus vivendi* is gevonden en dat men bij het afsluiten

van de protocols door de gemengde commissies een vertegenwoordiger van het Departement van buitenlandse zaken voor kennisname zou tekenen.

Mijns inziens, is dit een praktische *modus vivendi*, die heel wat moeilijkheden oplost. Het echter als een vooruitgang tegenover het verleden zien lijkt het overdreven.

Maar dan vraag ik mij af of voor het afsluiten van de nieuwe akkoorden men niet in dezelfde richting zou kunnen denken en naar een drie-dubbele handtekening zou kunnen gaan, allesszins tot er meer klaarheid in de besprekingen is gekomen.

Ik heb het gehad over het „Executieve”-element, waarop wij thans geblokkeerd zijn. Maar bovendien moet worden gezegd dat wij, Raad, in gebreke blijven, ook natuurlijk omdat ons geen voorstellen door de Executieve worden voorgelegd. Inzake het ratificeren kan worden gesteld dat wij reeds sedert de wet Perin-Vandekerckhove deze akkoorden kunnen bekrachtigen. Maar nog vooral zijn wij erin geslaagd deze Raad van deze bevoegdheid te laten gebruikmaken. Ik denk dat wij ons ernstig moeten bezinnen of wij op het vlak van de internationale culturele betrekkingen – waarbij wij altijd de mond volhebben over ons imago van onze Gemeenschap in het buitenland – geen stap terug hebben gezet ten aanzien van de periode van de unitaire staat. Het zou toch wel al te gek zijn dat men, nadat men de mogelijkheden had om als Gemeenschap naar buiten te treden, men precies door een aantal zaken zou worden gehandicapt, waardoor het imago van Vlaanderen in het buitenland er zeker niet beter of niet groter op wordt. De impact die wij, als Gemeenschap, in het buitenland hadden werd vroeger wellicht met meer nadruk naar voren gebracht dan thans, en dit wegens constitutionele redenen gebeurt ; dat vind ik zeer jammer.

Ik moet de heer Beysen bijtreden wanneer hij zegt dat de inhoud van de akkoorden nog altijd niet veel zaaks is. Inderdaad, de akkoorden worden de ene van de andere afgeschreven en een akkoord met Ierland komt op hetzelfde neer als een akkoord met Ko-

rea. Ook hebben de besprekingen, die gevoerd worden voor het afsluiten van de protocols, zelden meer inhoud dan de uitwisseling van enkele professoren, enkele studenten, misschien een boekententoonstelling, maar daarmee is de kous af. Ik vind dat bijzonder jammer. Velen onder ons hebben er steeds voor gepleit dat daaraan meer inhoud zou worden gegeven, dat er een uitwisseling van personen zou zijn, van jeugdwerkers, van architecten, van personen die zich bezighouden met monumentenzorg of met vormingswerk en dergelijke meer. Wij zouden er moeten toe komen deze akkoorden meer inhoud te geven om precies de contacten van volk tot volk, in welk land dan ook verblijvend, beter en intenser te maken. Als de zaken voortgaan zoals dit momenteel het geval is, dan zouden wij wel eens dit bijzonder mooie instrument, met name de internationale culturele akkoorden, kunnen zien inkrimpen. Reeds ten tijde van Minister Spaak werd een politiek gevoerd in die zin. Men wenste juist met alle volkeren waarmee het enigszins mogelijk was culturele betrekkingen aan te knopen, om – dat was toen de idee en dit is misschien nu ook nog het geval – een pootje tussen de deur te hebben, zowel op politiek als op economisch vlak, bij landen met regimes waarmee wij nu niet zo gelukkig zijn. Het verwondert mij ook dat de Vlaamse Executieve, die steeds een sterk economisch karakter in haar politiek legt, de invloed onderschat die kan worden uitgeoefend door de culturele relaties, ook op het economisch vlak. Daarom pleit ik ervoor dat men het politiek gekibbel zou stopzetten en eensgezind tot een *modus vivendi* zou komen. Dit moet natuurlijk gebeuren in samenwerking met de nationale regering en in zekere mate ook met de Franse Gemeenschap.

Wat stellen wij nu voor ? Het zou ons gelukkig maken mocht er een permanent comité – of hoe het ook mag heten – voor buitenlandse zaken zou worden opgericht ten einde deze praktische moeilijkheden te overbruggen. Ten slotte is het niet omdat ik juist over de economische aspecten heb gesproken ik de andere facetten minder belangrijk acht. Integendeel, het begrip „vriendschap tussen de volkeren” vrede en soms zelfs de hulp

De Backer-Van Ocken

aan verdrukten in bepaalde landen kan juist door deze relaties worden versterkt.

Wat ik eveneens betreurt is dat men zich blijkbaar door een bepaalde mentaliteit laat beïnvloeden, ook in de Executieve, waarbij men ervan uitgaat, dat wij het imago van ons land schaden wanneer wij met te velen - en dan nog met mensen uit verschillende gemeenschappen - naar het buitenland gaan. Ik geloof dat niet. Ik ben er vast van overtuigd dat de contacten die men zelf kan leggen erg belangrijk zijn en men zich dus niet teveel moet laten beïnvloeden door beweringen alsof het in het buitenland verwarring zou scheppen wanneer men nu eens een nationale Minister, dan eens een Minister van de Vlaamse respectievelijk Waalse Gemeenschap of Gewest ontmoet. Ik denk niet dat men dat moet overdrijven. Maar het komt erop aan hoe men het doet.

Ik wil even verwijzen naar de activiteiten van „Belgium today” in Amerika, die ook de belangstelling van de Koning wegdroegen, waarbij aan het Amerikaanse volk is voorgesteld „Het België van de Gemeenschappen”. Dit kwam niet slecht over en stichtte geen verwarring.

Daarom zouden de Ministers van de Vlaamse Executieve soms bij gelegenheid naar het buitenland moeten gaan. Ze kunnen er zelfs iets leren en terzelfdertijd onze mogelijkheden en onze verlangens kenbaar maken. Het zou toch te gek zijn dat, omwille van inderdaad reële constitutionele moeilijkheden, dat de buitenlandse betrekkingen van onze Gemeenschap zouden verminderen in plaats van te vermeerderen.

Hetzelfde geldt voor onze culturele huizen in het buitenland. Onze Ministers gaan niet meer op reis, onze akkoorden worden niet meer geratificeerd, er worden geen nieuwe meer afgesloten en onze culturele huizen in het buitenland staan soms aan zeer veel kritiek bloot. Ik betreurt dat. Men zou zich ervan moeten bewust zijn dat bijna elk land in Europa zijn eigen culturele huizen in het buitenland

heeft. Zij kunnen een belangrijk element zijn voor onze uitstraling, zowel op cultureel als op economisch gebied.

Wat het Commissariaat-generaal betreft, horen wij veel en lezen wij geregeld in de kranten dat de Executieve allerlei plannen zou hebben. Ik wil erop wijzen dat deze instelling decretaal werd opgericht en dat als men er iets grondigs aan wil wijzigen, dat ook via een decreet moet gebeuren.

Dan wilde ik nog een moeilijkheid naar voren brengen, namelijk het probleem van de gemengde verdragen. Wij hebben hier in deze Raad het Verdrag van New York geratificeerd. Het is trouwens het enige dat wij ooit hebben bekrachtigd. Men kan zich afvragen of dit goed en nodig was. Ik meen van wel. Wat moet men doen met een verdrag dat zowel gemeenschapsaspetten vertoont als nationale? Men kan het niet in stukken snijden. Men kan niet enkele artikelen in de Raad behandelen en de andere in het nationale Parlement. Internationaal gezien is dit onmogelijk want zo'n verdrag is één en ondeelbaar.

Men heeft dan beslist de verdragen voor te leggen zowel aan de nationale Assemblées als aan de Gemeenschapsraden. Dit is dus eenmaal gebeurd. Een tweede voorbeeld is het non-discriminatie verdrag van New York over de rechten van de vrouw. Dit verdrag werd wel door de Franse Gemeenschap geratificeerd, maar nog niet door onze Raad. Nu dreigen we helemaal in het slop te geraken met de Europese Stichting. Dit verdrag werd in de Senaatscommissie behandeld en daar goedgekeurd, maar het werd nog niet goedgekeurd in openbare zitting omdat men van mening was dat eerst de Gemeenschappen moesten worden geraadpleegd. Indien men deze koers blijft varen, dan zullen wij niet alleen in de Raad, maar ook in het nationale Parlement worden afgeremd. Sommigen weten hoe weinig snel wij zijn met het ratificeren van verdragen. Indien er nog eens een extra vertraging bijkomt, dan wordt het bijzonder erg. Daarom weer dezelfde conclusie, heren Ministers, er moet met buitenlandse zaken worden gepraat en tot een overeen-

komst worden gekomen. Een permanente commissie lijkt ons aangewezen. Het excuus dat men in het buitenland onwillig is is niet relevant. Andere landen zijn beangstigd zich te mengen in onze binnenlandse aangelegenheden. Daarom zijn sommigen huiverig. Wanneer wij hen tegemoet treden, eensgezind, als een blok, dan zal het buitenland graag volgen. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : De heer de Bruyne heeft het woord.

De heer H. de Bruyne (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, in de eerste plaats wil ik er op wijzen dat hier door verschillende sprekers, onder meer door mevrouw De Backer en de heer Weckx, zeer belangrijke standpunten zijn ingenomen in verband met de toekomstige methodes die de Vlaamse Gemeenschap zal moeten volgen bij het uitoefenen van de internationale taken, die krachtens de Grondwet en de bijzondere wetten zijn toevertrouwd aan de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve.

Mevrouw De Backer en de heer Weckx zijn beiden politici die zich zeker niet vergist hebben bij de keuze van hun woorden en die er zich rekenschap van hebben gegeven dat ze van uit alle partijen zonder onderscheid, aandachtig werden beluisterd. Wanneer de consequenties van uw toezpraken, mevrouw De Backer, mijnheer Weckx, worden overgenomen door de partij die u vertegenwoordigt, dan opent zulks vereikende perspectieven waarvan ik mij afvraag in welk tempo ze kunnen worden verwezenlijkt. Het is vanzelfsprekend niet de Volksunie die betreurt dat deze toezpraken werden gehouden. Integendeel. Deze kunnen er alleen maar toe bijdragen dat standpunten, die reeds herhaaldelijk in de Commissie werden verdedigd, des te gemakkelijker zullen worden aanvaard door de verantwoordelijken van de Executieve.

Ik dank de heer De Cooman voor zijn volledig verslag. Hij heeft in twee hoedanigheden gesproken. Eerst kwam hij aan het woord als verslaggever en vervolgens gaf hij zijn mening over een aantal problemen. Hij heeft echter een duidelijk onderscheid ge-

de Bruyne

maakt tussen zijn optreden als rapporteur en zijn eigen mening. Ik heb daar geen bezwaar tegen.

Na alles wat hier is gezegd, wou ik mij toch speciaal richten tot onze geachte Voorzitter om een opmerking te maken over de nadelen van de methode die wij hebben gevolgd bij de behandeling van onze begroting die erg versneden en versnipperd is geweest. In de Commissie voor buitenlands beleid hebben wij niettemin een goed samenhangende discussie gehad en eveneens een verslag gehoord dat als een geheel overkwam. Bij het tot stand brengen van het verslag hebben wij ons over zover uiteenliggende onderdelen van de begroting moeten bekommeren dat wij voortaan, door de ervaring zelf, weten dat deze nieuwe parlementaire methode de taak van het parlement niet gemakkelijker, integendeel, veel moeilijker heeft gemaakt.

Minister Buchmann, in verband met het nieuwe budgettaire jaar wou ik u zeer duidelijk twee verwachtingen te kennen geven. Wij verwachten van u in de eerste plaats dat u uw taak in de Vlaamse Executieve, die er in bestaat eenheid te brengen in de grensoverschrijdende taken van die instelling, op een zichtbare wijze een tijd lang zou kunnen volbrengen, zoniet volindigen.

Het is duidelijk dat de bevoegdheden van de meerdere leden van de Executieve, krachtens verschillende wetsartikelen, grensoverschrijdend zijn, en dat ze niet fragmentair door elk lid van de Executieve afzonderlijk kunnen worden volbracht voor het bevoegdheidsgebied dat hem toekomt.

In feite, ik weet dat het officieel niet juist is, zijt u de Minister van buitenlandse betrekkingen van de Vlaamse Executieve, in die zin dat normalerwijze in uw persoon de grensoverschrijdende taken van de Vlaamse Executieve zullen worden samengeordend of uitgevoerd, wat niet uitsluit dat andere leden van de Executieve zich in het buitenland kunnen bewegen en daar opdrachten volbrengen. Ik kan mij echter niet goed voorstellen dat leden van de Executieve zo

maar aan buitenlandse betrekkingen doen zonder dat in hunnen hoofde ergens een harmonisering tot stand komt.

Mijnheer De Cooman, evenals u ben ik de mening toegedaan dat het krediet van 5 miljoen frank dat in de begroting is ingeschreven en dat echt geen aanzienlijk bedrag is, misschien het krediet is dat u, Minister Buchmann, het nodige instrumentarium ter beschikking kan stellen om uw coördinerende taak in de schoot van de Executieve zelf te volbrengen. Indien ik mij vergis in de recente beschrijving van het werkschema in de Executieve, zou ik graag hebben dat u dit straks in uw antwoord verduidelijkt. Indien, integendeel, mijn mening de juiste is, vraag ik u mijn visie te bevestigen.

Minister Buchmann, de tweede taak die u in de volgende maanden wacht is de coördinatie van de grensoverschrijdende bevoegdheden van de Vlaamse Executieve met de nationale regering. Er werden aanstalten gemaakt om dat probleem aan te pakken. Ik kan u verzekeren dat in de Commissie voor buitenlands beleid van de Vlaamse Raad de voortgang van die taak zeer aandachtig zal worden gevolgd.

Tot nu toe hebt u in de Commissie voor buitenlands beleid van de Vlaamse Raad een vrij grote eensgezindheid kunnen opmerken, die trouwens in de loop van dit debat andermaal tot uiting komt. Dit is gedeeltelijk te danken aan het feit dat zowel door de CVP, de Volksunie en naar ik vermoed, eveneens door de Vlaamse socialisten, een aantal fundamentele zaken op dezelfde wijze worden bekeken. Dit is gedeeltelijk ook te danken aan het feit dat de Volksunie naar de Commissie twee van haar zachttaardigste vertegenwoordigers heeft gestuurd, zachttaardigheid die dan toch in de tijd beperkt zal zijn. Wij wensen resultaten.

Minister Buchmann, wij wensen werkelijk dat in het totstandbrengen van de harmonisatie in verband met de nationale regering vooruitgang wordt gemaakt op een concrete manier. Mijns inziens zijn de elementen voorhanden langs de kant van de Vlaamse Executieve om die onderhandelingen

met kans op succes door te voeren. Het zal ons bijzonder verheugen indien u in die richting succes zal boeken binnen niet al te lange tijd.

Vervolgens wens ik enkele woorden te richten tot Minister Poma in verband met het Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking.

Mijnheer de Minister, over deze aan gelegenheid hebben wij reeds verschillende malen gesproken. Het basisprobleem is vrij eenvoudig. Het Commissariaat-generaal is voortgekomen uit een periode waarin het uitsluitend culturele bevoegdheden waren die door de Cultuurraad grensoverschrijdend konden worden uitgevoerd. Met dit doel werd een parastatale opgericht onder de vorm van het Commissariaat-generaal. Dit is logisch, maar mijnheer de Minister, aan de andere kant kunt u niet betwisten dat inmiddels de Executieve bevoegdheden heeft gekregen op terreinen die eveneens grensoverschrijdend, maar hoegenaamd niet van culturele aard zijn en die integendeel te maken hebben met de bevoegdheden die in de Grondwet van 1970 niet aan de gewestelijke vergadering waren toegekend, maar vanzelfsprekend wél in de Grondwet van 1980 zoals door mevrouw De Backer en de heer Weckx zoëven nog werd bewezen.

Wat moet men nu doen ?

Wat dat betreft zijn er in de Commissie verschillende voorstellen gedaan waarover u zich, indien ik het mij goed herinner, tot nu toe niet heeft uitgesproken.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, eigenlijk ben ik geen voorstander van het vermenigvuldigen van parastatalen. Het is een persoonlijk ke mening die ik niet verder zal ontwikkelen. Ik weet niet of ik er vele vrienden mee zou maken met daarover mijn mening uiteen te zetten. De teleurgang van de eenheid van het staatsgezag, de teleurgang van de eenheid van de middelen van de Staat, gespreid over allerlei parastatalen, is mijns inziens een schaduwzijde, niet alleen van de Belgische Staat, maar ook van de Vlaamse Staat in wording.

de Bruyne

Dit gevaar moet worden vermeden. Ik bedoel hiermee dat men nu niet noodzakelijk een nieuwe parastatale moet oprichten om bevoegdheden uit te oefenen die niet kunnen toevertrouwd worden aan het Commissariaat-generaal voor Culturele Internationale Betrekkingen. Op één of andere wijze, Minister Poma, moet er een instrumentarium ontstaan om metertijd alle bevoegdheden die aan de Vlaamse Executieve toekomen, ergens een plaats te geven. Wanneer dat niet kan gebeuren in het Commissariaat-generaal voor Culturele Internationale Betrekkingen, moet het op een andere wijze organisatorisch tot stand worden gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, hiermede meen ik, na al wat reeds gezegd is door mijn voorgangers, enkele elementen tot het debat te hebben bijgebracht.

Mijnheer de Voorzitter, het weze mij veroorloofd toch nog even de aandacht te vestigen op de betrekkingen zoals ze blijken het verslag van de heer Constant De Clercq tot stand zijn gekomen tussen de Vlaamse Executieve en het Rekenhof. Dit heeft als dusdanig met het voorwerp van mijn uiteenzetting niets te maken, maar het lijkt mij wel voldoende belangrijk ernaar te refereren. Geachte collega's, u zult het mij vergeven dat ik dit te pas breng. Ik wil met name wijzen op het ontwerp van decreet dat betrekking heeft op de bijbladen van het voorbije budgettaire jaar en waaruit blijkt dat het Rekenhof het de Vlaamse Executieve niet bepaald gemakkelijk maakt om gebruik te maken van het beruchte artikel 24, betrekking hebbende op niet voorziene uitgaven, artikel van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

Indien u de tijd hebt, geachte collega's, zou ik u aanraden dit deel van het verslag van de heer Constant De Clercq aandachtig te herlezen. Dan heeft men de indruk dat de Vlaamse Executieve voor het ogenblik nog leeft in een sfeer van budgettaire en financiële rechtgelovigheid en dat het Rekenhof zijn uiterste best doet om haar op het rechte pad te houden. Ik

weet niet of dit in de toekomst mogelijk zal zijn.

De ervaring in de nationale regering heeft aangetoond dat er zeer ruim gebruik wordt gemaakt van het artikel 24. Wanneer eensdeels het gebruik en het beroep op artikel 24 het leven, het bestaan, de stevigheid en de samenhang van de regering bemoeilijkt, is het anderdeels in vele gevallen dank zij artikel 24 dat de nationale regeringen hun leven kunnen verlengen, laat het dan zijn met middelen die niet beantwoorden aan de nationale budgettaire orthodoxie. Of u in staat zult zijn op dat gebied nog lange tijd veel deugdzamer te blijven dan de leden van de nationale regering, vraag ik mij af.

Misschien beleven wij in de toekomst nog eens de dag dat de heer Geens andermaal nationaal minister van Financiën zal zijn. Dan ben ik nieuwsgierig of hij de deugden die hij, onder dwang van het Rekenhof, in de Vlaamse Executieve blijkaar beoefent, in dezelfde mate zal kunnen beoefenen in de nationale regering.

De volksspreuk waarmee ik mijn uiteenzetting wil beëindigen luidt: „Eerlijk duurt het langst”. Dit is echter - men vergeve mij een zeker cynisme - niet toepasselijk op regeringen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik zal trachten een antwoord te geven op de talrijke vragen die werden gesteld en die uitsluitend betrekking hebben op een van de culturele facetten van het cultureel beleid met het buitenland. Mijn collega, de heer Buchmann, zal antwoorden op de vragen in verband met coördinatie.

Een eerste zaak waarover ik u wens te onderhouden, is het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Samenwerking, afgekort ICS.

Het Commissariaat-generaal werd opgericht in juli 1982. De voornaamste taken van het Commissariaat-generaal kunnen als volgt worden samen-

gevat.

Het ICS zorgt voor de voorbereiding, de onderhandeling en de uitvoering van de werkprogramma's van de bilaterale culturele akkoorden, die wij met niet minder dan 48 landen hebben; evenals het verzekeren van de Vlaamse deelneming aan de werkzaamheden in multilateraal verband, onder meer in het kader van de UNESCO en van de Raad van Europa. Deze laatste organisatie heeft 1985 uitgeroepen tot het „Jaar van de Muziek”. Ter voorbereiding daarvan werd nu reeds een Vlaamse werkgroep opgericht.

Ik ben van oordeel dat Vlaanderen zijn culturele identiteit in het buitenland moet affirmeren. Vandaar dat het Commissariaat de zorg draagt voor het specifieke kunst domein, onder andere de beeldende kunst, theater, ballet, letteren, promotie van het kunstboek, film, muziek, en voor de initiatieven op het vlak van de jeugd, sport, de volksontwikkeling, openbare bibliotheken, amateuristische kunstbeoefening, de wetenschap en het onderwijs, die vallen binnen of buiten de culturele akkoorden of in samenwerking met landen waarmee geen cultureel akkoord werd afgesloten. Het is dus mogelijk dat wij met de landen waarmee geen cultureel akkoord werd afgesloten toch contacten hebben.

De activiteiten van de eigen culturele instelling, Vlaams Cultureel Centrum „De Brakke Grond” te Amsterdam, evenals de ondersteuning van organisaties en verenigingen die de Vlaamse aanwezigheid in het buitenland bevorderen, vormen een essentieel onderdeel van het internationaal cultureel beleid.

Dagelijks onderzoekt en behandelt ICS de aanvragen om financiële tussenkomst door derden, in het kader van diverse culturele internationale manifestaties.

Verder zorgt het Commissariaat voor het nodige contact en overleg met de diplomatieke diensten en de betrokken vakdienst of afdeling van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of andere ministeries of openbare diensten, indien dit voor het internationaal cultureel verkeer nood-

Poma

zakelijk is.

Tot daar dit zeer beknopt overzicht van de omschrijving van de werking en de taken van deze voor onze cultuur belangrijke instelling.

Aansluitend bij het ICS werd mij de vraag gesteld waarom de Raad van Advies niet werd opgericht. In de zomer van 1982, dus reeds enkele maanden nadat de Executieve opgericht werd, was overeengekomen om een reorganisatie van ICS door te voeren. Wij hebben daarom beslist deze Raad niet op te richten en af te wachten hoe het Commissariaat-generaal er na een wijziging van het decreet op het Commissariaat-generaal zou uitzien.

Wat de Taalunie betreft wens ik u drie belangrijke data in herinnering te brengen : in januari 1982 werd het Taalunieverdrag met Nederland ondertekend ; in mei 1983 werd te Brussel de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie plechtig geïnstalleerd onder het voorzitterschap van de heer J. Pede ; in december 1983 had in het historisch Binnenhof in Den Haag de plechtige installatie van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren plaats.

Als Gemeenschapsminister van cultuur werd mij het voorzitterschap van het Comité van Ministers voor het jaar 1984 toegewezen. Per 1 juli 1984 wordt de oprichtingsfase beëindigd. Ik meen dat tijdens de bespreking iemand gezegd heeft dat het reeds nu was. Dat is niet juist. Het is slechts op 1 juli 1984. Vanaf die datum zal de Nederlandse Taalunie definitief opgericht zijn. Thans spreekt men dus nog altijd van de Nederlandse Taalunie „in oprichting”. Op bovenvermelde datum zullen dus de woorden „in oprichting” wegvallen en zal ook de hoogste ambtenaar, de secretaris-generaal, een Vlaming zijn.

De Brakke Grond verbeterde in 1983 kwalitatief zeer veel en de talrijke manifestaties die er inmiddels plaats hadden kregen een steeds grotere uitstraling naar in de eerste plaats het Amsterdamse en verder het Nederlandse publiek toe.

Daarenboven ben ik erin geslaagd

voor dit cultureel centrum met succes een saneringsplan door te voeren. Immers voor wat de werkingskosten betreft werd de begroting 1982 ten belope van 30,0 miljoen frank teruggebracht voor het lopende jaar 1984 tot 19,6 miljoen frank.

De schandaalsfeer rond „De Brakke Grond” is verdwenen. De Nederlandse pers werkt steeds beter en beter samen met het Culturele Centrum.

Aan de heer Beysen wil ik zeggen dat alle doelgroepen er aan hun trekken komen door de diversiteit van het programma-aanbod. Alle lagen van de bevolking komen er aan hun trekken. Door de centrale ligging van de stad Amsterdam meen ik te weten dat een zeer breed gebied van Nederland zich op dit centrum begint te oriënteren. Het is dan ook aan u, mijnheer Beysen, om u te bezinnen of de werkingskosten van bijna 20 miljoen frank te hoog liggen om onze cultuur aan onze Noorderburen, met een zelfde taalgebied, beter te laten kennen. Persoonlijk meen ik dat deze som goed wordt besteed en dat dit plekje Vlaamse grond in Nederland ons in de verdere toekomst nog van groot nut kan zijn.

Ten vierde, het afsluiten van de culturele akkoorden en van de werkingsprogramma's. U weet dus dat er met het departement buitenlandse zaken, wat het afsluiten van nieuwe culturele akkoorden betreft, geen overeenkomst is. Wij bevinden ons daar volledig in de impasse. Wat het afsluiten van de werkingsprogramma's binnen de culturele akkoorden betreft, is er wél een overeenkomst. Deze overeenkomst werd hier trouwens toegelicht.

Sommige landen gaan met deze overeenkomst akkoord onder meer Nederland, Israël en Canada. Andere landen en niet buitenlandse zaken, weigeren deze overeenkomst na te leven.

Wat hebben wij in de Executieve beslist ? Het is zelfs uw Gemeenschapsminister de heer Schiltz, mijnheer Van Grembergen, die in de Executieve heeft gezegd dat wij het been stijf houden. Wie niet met ons zoals buitenlandse zaken en de twee Gemeenschappen wil overeenkomen om de werkingsprogramma's te ondertekenen, wordt de facto opgeschort.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Minister, ik ontken niet wat u zegt, maar ik heb dezelfde verklaring als mevrouw De Backer. Het buitenland wil akkoord gaan, maar door bepaalde invloedssferen of situaties is het onze eigen centrale dienst van buitenlandse betrekkingen die insinueert of lichtjes aanraadt om deze Culturele akkoorden niet goed te keuren. Het buitenland wil het wel.

Ik kan uit eigen ervaring zeggen, ik heb met enkele diplomaten van Oost-Duitsland gesproken, dat zij niet willen maar eigenlijk wel willen. U begrijpt wel wat ik zeg. Diplomataantal sluit meermaal negaties en affirmaties in. Wie wil begrijpen vindt dan wel zijn gading.

Minister K. Poma : De heer Buchmann zegt neen en ik ook.

Ik denk, mijnheer Van Grembergen, dat wij dus een reizende Vlaamse ambassadeur zullen moeten benoemen die al die landen aandoet. Er is al een kandidaat om onze positie uit te leggen.

Ik heb ook gesproken met de Minister van buitenlandse zaken van Oost-Duitsland toen hij hier vorig jaar was. Hij zei dat hij dat niet wou ondertekenen zoals wij dat voorstellen. Zij erkennen maar één land en alles gebeurt van land tot land en zelfs de uitvoering gebeurt van land tot land. Dat verbaast mij niet van de Oost-Duitsers. Ten eerste zijn het communisten (**protest bij de SP**), ten tweede zijn het Pruisen en bijgevolg is alles nog eens gedecentraliseerd. Het is dus de centralisatie in het kwadraat.

De heer W. Seeuws : Dat zijn ze toch niet allemaal. Er zullen toch ook liberalen zijn.

Minister K. Poma : Die zitten waarschijnlijk in de gevangenis. Het afsluiten van nieuwe culturele akkoorden lijkt mij dus onmogelijk. Wat de werkingsakkoorden betreft, dat kan. Er is een akkoord tussen buitenlandse zaken en de twee Gemeenschappen. Sommige landen gaan akkoord, andere moeten wij bewerken opdat zij akkoord zouden gaan. Zolang dat echter niet is geschied, houdt de Vlaamse Executieve het been stijf.

Voorgrond : mevrouw O. Lefeber (SP). Achtergrond : AGALE V- Volksvertegenwoordiger F. Geyselings (links) en VB- Volksvertegenwoordiger K. Dillen (rechts)

Er is dus eigenlijk geen afbouw. Indien u vreest, mevrouw De Backer, dat er een afbouw zou zijn van het cultureel beleid naar het buitenland toe dan is dat zeker niet het gevolg van minder financiële middelen maar wel ingevolge de moeilijkheden waarmee wij worden geconfronteerd.

Er is ook verschillende malen gesproken over het cultureel akkoord met Zuid-Afrika. Dat akkoord is opgeschort, niet opgezegd. Deze opschorting loopt nu al jaren vermits de opschorting dateert van 9 december 1977 bij beslissing van de nationale

regering. Slechts voor Suriname werd onlangs dezelfde maatregel genomen maar ditmaal bij beslissing van de Executieve.

Op 48 landen waarmee we een bicultureel akkoord hebben gesloten, zijn er slechts twee opgeschort. Is het niet merkwaardig dat het juist om twee Nederlandstalige landen gaat ?

Ik ben het eens met de collega's die beweren dat het niet logisch is een akkoord met Zuid-Afrika op te schorten wegens de in dit land gevoerde apartheidspolitiek, die noch onze evenmin als mijn goedkeuring wegdraagt, dit

terwijl wij wel culturele akkoorden met andere landen, waar ook de mensenrechten worden overtreden, toch blijven uitvoeren. Het lijkt mij bijgevolg een niet rationele aanpak van het probleem maar hij moet worden beschouwd in zijn politieke context.

Ik ga akkoord dat dit delicaat probleem eens frontaal zou moeten worden aangepakt maar ik vraag mij nog altijd af of in de huidige politieke context het opnieuw van kracht laten worden van het akkoord met Zuid-Afrika mogelijk is.

Collega Beysen heeft gevraagd of de

Poma

culturele akkoorden niet te stereotiep zijn en of er dus geen evolutie in moet komen. Tot bij de oprichting van het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking werden de culturele akkoorden inderdaad steeds stereotiep benaderd. Daarin poogt men nu verandering te brengen. Nieuwe trends zijn te vinden in onderwijs- en wetenschapsaspecten van de culturele akkoorden evenals in de sector volkswontwikkeling.

U begrijpt dat alles niet zomaar op korte tijd kan veranderen. Wij doen nochtans via ICS wat in onze mogelijkheden ligt.

Wat het Centrum voor Bibliografie voor Neerlandistiek betreft waarover mevrouw Detiège heeft gesproken, werd in de begroting 1982 2,3 miljoen frank ingeschreven. In de begroting 1984 is eveneens 2,3 miljoen frank ingeschreven. Er is dus een status quo. Wij hadden nochtans voorgesteld 2,9 miljoen frank in te schrijven - dit is het cijfer dat mevrouw Detiège heeft vooropgesteld - maar dit bedrag is teruggebracht tot 2,3 miljoen frank.

Na doorlichting van de werking van dit Centrum heeft mijn administratie mij meegedeeld dat voor de begroting 1984 2,3 miljoen frank voldoende was. Ik zal nu, na uw betoog, het dossier opnieuw grondig laten onderzoeken om na te gaan of 2,9 miljoen frank absoluut noodzakelijk is. Indien dat het geval blijkt te zijn, zullen wij het nodige doen.

Men heeft ook gesproken over de prijsbinding van de Nederlandstalige boeken. Dit is een complexe materie. Het is een economisch probleem waarvoor dan ook de Minister van economische zaken bevoegd is. Het is trouwens geen nieuw probleem. Het kwam reeds ter sprake, meer dan een jaar geleden, in de Ministerraad maar werd toen sine die afgevoerd en is intussen niet weer aan de orde gekomen.

Het is volgens mij ondenkbaar dat Nederland en België wat de verkoop van Nederlandstalige boeken betreft een verschillende politiek voeren. Deze

prijsbinding zal terzelfder tijd in Nederland en in Vlaanderen ofwel van kracht blijven ofwel opgeheven worden.

De Nederlandse Taalunie lijkt mij het geëigend orgaan te zijn om dit probleem te regelen. Zolang de huidige toestand ongewijzigd blijft, zal uiteraard het status quo behouden blijven, met andere woorden de kans dat de prijsbinding vaste vorm krijgt, lijkt mij groter te zijn dan de kans dat ze losgelaten wordt want in Nederland is men evenmin gewonnen voor het loslaten van de prijsbinding.

Er werd ook gehandeld over de culturele centra in het buitenland, meer bepaald over een cultureel centrum in Rijsel of Parijs. Mevrouw De Backer heeft gesteld dat andere landen verschillende culturele centra hebben in het buitenland. Wij hebben er maar één : De Brakke Grond in Amsterdam. De meeste van die culturele centra werden jaren geleden opgericht, op een ogenblik dat zulks financieel nog mogelijk was. De Brakke Grond is het eerste grote culturele centrum dat wij in het buitenland hebben opgericht. Wanneer de huidige economische trend nog enkele jaren blijft voortduren, zal het niet mogelijk zijn nog andere grote culturele centra in het buitenland op te richten, alleen reeds vanwege de financiële implicaties. Wij komen dus te laat voor het oprichten van grote culturele centra in het buitenland.

In 1982 hebben wij een bezoek gebracht aan Rijsel om ter plaatse de mogelijkheden na te gaan om daar een cultureel centrum op te richten.

Bij gebrek aan voldoende financiële middelen was het niet mogelijk dat centrum op te richten. Wel kon een woning worden aangekocht maar de technici waren van oordeel dat het te veel zou kosten om de woning om te bouwen tot cultureel centrum. Wij hebben dan onderhandeld met het stadsbestuur van Rijsel, dat zelf een zeer groot cultureel centrum wenste op te richten. Daartoe zou één van de kazernes die in de vorige eeuw in het centrum van Rijsel werden gebouwd en nu leeg staan, worden omgebouwd. Daar zouden dan alle landen gratis,

mits het betalen van een symbolische Franse frank, kunnen beschikken over een eigen cultureel centrum. Eind vorig jaar heeft men mij echter officieel per brief medegedeeld dat de stad Rijsel van dat project afzag om financiële redenen. Wij blijven echter voorstander van de oprichting van een cultureel centrum in Rijsel, maar het moet financieel haalbaar zijn.

De heer P. Van Grembergen : Ik ga met u akkoord, mijnheer de Minister, dat een dergelijk project financieel haalbaar moet zijn. Dit hangt echter af van de keuze die men maakt in het beleid. Men zal nooit voldoende geld hebben om alles te doen. Men moet kiezen voor die zaken waaraan men het meest belang hecht. Ik persoonlijk, en ook onze fractie hechten er, ongelooflijk veel belang aan dat er in Nederland, in Duitsland, in Rijsel en in Parijs, een Vlaams huis of hoe u het ook noemen wil zou zijn. De grote klacht die wij in het buitenland steeds horen, is dat men ons niet kent omdat wij daar niet aanwezig zijn, men geen contact kan nemen met ons, geen brochures kan komen halen of geen inlichtingen kan vragen. Dat is de werkelijkheid.

Minister K. Poma : In Keulen is er wel een Belgisch huis dat zeer gekend is en waar wij als Vlaamse Gemeenschap ook aan bod komen.

De heer P. Van Grembergen : Echter met zeer beperkte middelen !

Minister K. Poma : Inderdaad, maar het Belgisch huis is toch goed gekend bij de inwoners van Keulen.

Aldus meen ik te hebben geantwoord op de vragen die hier werden gesteld over de verschillende facetten van het cultuurbeleid.

De heer Van Grembergen heeft ook nog een vraag gesteld over de bevordering van de kennis van het Nederlands in de ons omringende landen en ook in Wallonië. Wij trachten de kennis van het Nederlands te bevorderen door, in samenwerking met Nederland, lectoraten in te richten aan de universiteiten. Verder worden ook diploma's afgeleverd aan buitenlanders die geslaagd zijn in een examen over hun kennis van het Nederlands. Wellicht vindt u deze inspanningen

Poma

onvoldoende, maar u moet weten dat het geen eenvoudige opdracht is. Kijken wij maar dichterbij ons, naar Wallonië, waar het zeer moeilijk is onze Franssprekende landgenoten ervan te overtuigen het Nederlands als tweede taal te kiezen in plaats van het Engels.

Wanneer zij Engels verkiezen - en dat blijkt uit de statistieken - hoe kunnen wij hun dan verplichten het Nederlands te nemen? Dat lijkt mij uitgesloten. Ik heb eens in mijn naïviteit op het einde van de zestiger jaren in de Senaat een wetsvoorstel ingediend om als tweede taal in Vlaanderen het Frans verplicht te maken en in Wallonië het Nederlands. Dat voorstel is door de Franstaligen ogenblikkelijk in de grond geboord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Minister, de vraag is of de Vlaamse Executieve het niet noodzakelijk vindt daarover met de Waalse Executieve te dialogeren en een sfeer van goodwill te creëren ten opzichte van het Nederlands. Zoals wij er belang bij hebben - en dan spreek ik over materieel belang, niet over de geestelijke wereld die in het Franse denken leeft en waar ik niet de minste moeite mee heb, zelfs niet als Vlaams nationalist - heeft ook Wallonië er belang bij enigszins met het Nederlands vertrouwd te zijn. Dat is economisch gezien belangrijk en ook op geestelijk gebied. Ik meen dat langs de Executieven om daarover een gesprek zou moeten gevoerd worden.

Minister K. Poma : Als u denkt dat een gesprek tussen de twee Executieven hier een oplossing kan brengen, ben ik ervan overtuigd dat de Vlaamse Executieve volledig akkoord zal zijn om dergelijk gesprek op gang te brengen.

De heer P. Van Grembergen : We zijn geen vijandige staten. We zouden ook met Wallonië culturele betrekkingen kunnen hebben.

Minister K. Poma : Nu u over deze materie spreekt, mijnheer Van Grembergen, wil ik er even op repliceren. Ook ik heb gepoogd dat probleem aan te snijden, maar u moet er eens over nadenken hoe gevaarlijk een cultureel

akkoord zou zijn in de Brusselse agglomeratie en in de randgemeenten. Daarom zijn wij daar niet verder op ingegaan. Want men wenste dat Vlaamse manifestaties in Wallonië zouden gesubsidieerd worden, evenals Franstalige manifestaties in Vlaanderen. Nu is dat in Antwerpen geen probleem, maar in de randgemeenten wel. Wij zouden dus Franstalige manifestaties in de Vlaamse randgemeenten moeten subsidiëren. Zodra wij dat spook hebben zien opduiken, hebben wij beslist het cultureel akkoord met de Walen nog wat uit te stellen.

Minister J. Buchmann (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren collega's, eerst en vooral wil ik de verslaggever feliciteren voor zijn verslag en wens terug te komen op het tweede gedeelte van zijn betoog. Het is niet de bedoeling de 5 miljoen frank van de begroting die specifiek voor enquêtes is voorbehouden uitsluitend daarvoor te gebruiken. Men zou kunnen zeggen dat die 5 miljoen frank slechts symbolisch is ingeschreven omdat de verschillende materies door de afzonderlijke ministers worden beheerd, bijvoorbeeld een promotie voor het aantrekken van investeerders valt onder de bevoegdheid van Minister Geens.

Wij zijn wel van plan die enquête uit te voeren, maar de 5 miljoen frank wordt niet daaraan besteed, maar waarschijnlijk meer aan het coördineren en organiseren van zaken van meer algemeen belang.

U heeft gesproken over de instrumenten. Ook het betoog van de heer Weckx handelde daarover. Men mag geen parallelle circuits creëren. Ik meen dat u beiden dat hebt verklaard. Wij zijn van mening dat het inderdaad niet nodig is parallelle circuits te creëren en denken dat het niet goed zal overkomen indien men dat voor van alles en nog wat zou doen. De bedoeling is een pragmatische benadering, in samenspraak met de nationale regering - hier kom ik tegemoet aan de oproep van mevrouw De Backer. Men kan een ministeriële werkgroep oprichten, met de nationale ministers en de Executieven - hiervoor werd reeds een voorstel gedaan - om zodoende

naar praktische oplossingen te zoeken. Indien wij steeds het been blijven stijf houden kunnen wij gedurende jaren niets uitrichten en zullen wij alles blokkeren. Het is wel de bedoeling om zo snel mogelijk oplossingen te vinden voor alle problemen die vandaag nog bestaan en waar wij, mits samenspraak en begrip, oplossingen kunnen vinden en dan na een aantal jaren bepaalde zaken kunnen officieel maken.

We hebben de nationale regering voorgesteld zo'n werkgroep op te richten waar ministers van de nationale regering en van de Buitenlandse Betrekkingen, Ontwikkelingshulp en Buitenlandse Handel, een soort ministerieel comité zouden vormen om dit soort problemen uit te praten. Men zou er ook kunnen uitmaken op welke manier handelsmissies zouden worden georganiseerd. Ik denk hier ook weer aan uw suggestie om de KMO daar meer bij te betrekken. Er is nog een groot terrein weggelegd voor de KMO's die meer aan export willen doen.

Als nationale ministers handelsmissies organiseren, waarom zouden wij, indien wij er interesse voor hebben, dan geen graantje meepikken en voordeel halen uit wat zij doen.

De heer Weckx heeft ook voorgesteld of het niet nuttig zou zijn de Belgische Dienst Buitenlandse Handel te regionaliseren. Ik benader dit praktisch. Indien mogelijk moeten zij morgen starten met een eigen buitenlands beleid. Indien wij evenwel eerst alle energie aan regionalisering besteden zal het nog jaren duren eer het zo ver is. Het is onze bedoeling zo snel mogelijk iets te doen, in overleg met de nationale regering.

De heer Van Grembergen heeft gevraagd of er contact is met onze Europese verkozenen. Er is inderdaad geen officieel contact met onze Europese verkozenen of met de EEG. Momenteel aanvaardt de EEG de regio's als dusdanig niet. Voor specifieke problemen zijn er wel contacten met de EEG. Ik bedoel hier dan bijvoorbeeld voor de economische problemen.

Wat het Commissariaat-generaal voor

Buchmann

Internationale Culturele Samenwerking betreft werden ook een aantal vragen gesteld onder andere door mevrouw De Backer en de heer Van Grembergen. Mevrouw De Backer suggereerde dat de Vlaamse Executieve snode plannen zou hebben over dit Commissariaat-generaal. Enkele maanden geleden heeft de Executieve een beslissing genomen in de zin dat het Commissariaat-generaal zou worden opgesplitst in een deel dat zich bezig zou houden met de logistieke steun wat het buitenlands beleid betreft en in een administratief deel waar de dienst belast met de inhoudelijke aspecten van de internationale culturele samenwerking zou worden ondergebracht. Dat was op 27 april 1983. Sindsdien zijn er geen snode plannen meer gesmeed met betrekking tot het Commissariaat-generaal.

Wat de gemengde verdragen betreft kan ik zeggen dat het internationaal verdrag over de discriminatie van de vrouw op de agenda werd geplaatst van de vergadering van de volgende week van het Ministerieel comité voor buitenlandse betrekkingen. Ook de Europese stichting staat volgende week op de agenda. Zoals u ziet zijn wij gestart en beginnen wij te werken.

Mijnheer de Bruyne, betreffende de 5 miljoen frank waarover u gesproken hebt, heb ik reeds een antwoord gegeven. Wij hopen dat wij volgend jaar de door u verwachte resultaten kunnen geven en indien mogelijk ze nog veel sneller in de Commissie zullen aankondigen.

Wij zijn ervan overtuigd dat een betere samenwerking en een meer praktische aanpak voor Vlaanderen behoorlijke resultaten op economisch gebied zullen opleveren, dat wij Vlaanderen beter zullen kunnen „verkopen”, dit in samenwerking met cultuur. Het is inderdaad zo dat deze twee zaken niet

mogen worden gescheiden, maar dat zij integendeel dienen te worden gecombineerd en gecoördineerd. Derwijze zullen wij Vlaanderen op een behoorlijke wijze kunnen naar buiten brengen en erkenbaar en herkenbaar maken. **(Applaus)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Dames en heren, er werden voorstellen van resolutie ingediend :

1. Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul betreffende de toepassing van de Cultuurpactwet bij het Commissariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking.

2. Voorstel van resolutie van de heer P. Van Grembergen betreffende het beleid van de Vlaamse Gemeenschap inzake ontwikkelingssamenwerking. Ik stel voor beide voorstellen naar de Commissie voor het buitenlands beleid te verwijzen.

Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming)**

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wiiziging onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de CVP-fractie wordt voorgesteld :

- in de Commissie voor huisvesting de heer Van Wambeke als vast lid te vervangen door de heer Olivier ;

- in de Commissie voor bijstand aan personen de heer Olivier als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Van Wambeke.

Geen bezwaar ? **(Nee)**

Aldus is besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur bijeen om de algemene bespreking voort te zetten en te besluiten met de materie bijstand aan personen. Om 14.15 uur vergaderen wij opnieuw om de artikelsgewijze bespreking en de hoofdelijke stemmingen te houden.

Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming)**

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

- **De vergadering wordt gesloten om 21.15 uur.**